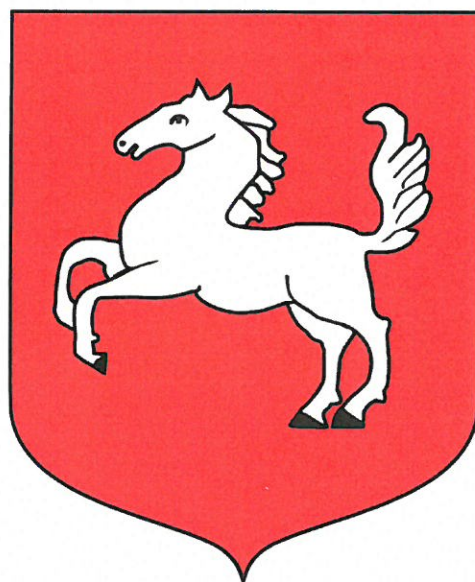

RAPORT O STANIE GMINY WOJSŁAWICE ZA 2018 ROK

Urząd Gminy Wojsławice
ul. Rynek 30
22-120 Wojsławice
www.wojswlawice.eurzad.eu

Spis treści

Wstęp	3
1. Charakterystyka gminy	4
1.1. Rys historyczny	4
1.2. Położenie i powierzchnia gminy	5
1.3. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne	5
1.4. Wykonanie uchwał Rady Gminy	6
1.5. Sołectwa	13
1.6. Demografia	14
1.7. Gospodarstwa rolne	23
1.8. Podmioty gospodarcze	25
1.9. Organizacje pozarządowe realizujące zadania gminy.....	26
2. Sytuacja finansowa gminy	28
2.1. Wysokość budżetu	28
3. Gospodarka komunalna	30
3.1. Utrzymanie wodociągów i kanalizacji	30
3.2. Utrzymanie czystości i system odbioru odpadów	31
3.3. Komunalny zasób mieszkaniowy	32
3.4. Utrzymanie targowiska	34
3.5. Utrzymanie dróg gminnych, placów i mostów	34
3.6. Rewitalizacja i działalność inwestycyjna	35
3.7. Scalenia gruntów	36
4. Działania na rzecz gospodarki niskoemisyjnej	39
5. Oświata i wychowanie	42
5.1. Stan organizacji w roku szkolnym 2017/2018	42

5.2. Baza lokalowa i wyposażenie	42
5.3. Realizacja zadań oświatowych	43
5.4. Organizacja innych form pomocy uczniom	50
5.5. Organizacja roku szkolnego	52
5.6. Organizacja zajęć pozalekcyjnych	58
5.7. Poziom nauczania	58
6. Wydarzenia kulturalne i promocja gminy	67
6.1. Stan Kultury i ochrona dziedzictwa narodowego	67
6.2. Turystyka	73
6.3. Sport i rekreacja	76
7. Pomoc społeczna i ocena stanu zdrowia mieszkańców gminy....	78
7.1. Realizacja zadań przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojśławicach	78
7.2. Działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej	104
7.3. Ocena stanu zdrowia mieszkańców gminy	122
8. Stan bezrobocia na terenie gminy	125
Podsumowanie	128

Wstęp

Raport o stanie Gminy Wojśławice za 2018 rok opracowano w związku z nowelizacją ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506).

Celem przygotowania raportu jest uzyskanie wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną Gminy Wojśławice. Zgromadzono szczegółowe dane o aspektach funkcjonowania gminy w 2018 roku.

Raport ukazuje trendy rozwojowe i stanowi podstawę do obiektywnej, opartej na faktach, oceny możliwości dalszego rozwoju Gminy Wojśławice.

Dokument zawiera analizę następujących obszarów działalności gminy:

- demografia,
- finanse gminy,
- inwestycje gminne,
- działalność gospodarcza,
- warunki życia mieszkańców (infrastruktura techniczna, wodociągi, kanalizacja, drogi, gospodarka odpadami),
- zagospodarowanie przestrzenne,
- oświata,
- wydarzenia kulturalne i promocja gminy,
- pomoc społeczna.

Na potrzeby opracowania niniejszego raportu szczególnie cenna okazała się wiedza pracowników Urzędu Gminy Wojśławice i innych jednostek organizacyjnych gminy oraz szereg dokumentów, będących w posiadaniu urzędu, a także informacje zamieszczone na stronach internetowych.

1. Charakterystyka gminy

1.1. Rys historyczny

Nazwa Wojśławice pochodzi od staropolskiego imienia Wojśław, które prawdopodobnie nosił założyciel osady. Herbem Wojśławic jest biały koń zwrócony w lewo, w czerwonym polu. Najstarsze ślady osadnictwa na terenie Wojśławic i okolic, sięgają okresu neolitu, o czym świadczą liczne znaleziska archeologiczne.

Początki powstania Wojśławic (niegdyś miasta, obecnie wsi, a raczej osady) w wielu publikacjach książkowych i historycznych określa się na 1434 rok. Jednakże badacze historii natrafili na wzmiankę o Wojśławicach pochodzącą z 1403 roku. W spisie żaków Akademii Krakowskiej widnieją Andreas, Nicolaus, Johannes Roslay, heredis de Voyslawycze dioec. Chelmensis (Andrzej, Mikołaj, Jan Roślajowie z Wojśławic diecezji chełmskiej).

Z 1445 roku pochodzi pierwsza wzmianka o Żydach wojsławickich. Żyli tu przez niemal 500 następnych lat. W 1761 roku pojawiła się w mieście żydowska sekta frankistów. Wtedy też w wyniku oskarżenia o mord rytualny wygnano z Wojśławic ortodoksyjnych Żydów. Frankiści zdziesiątkowani przez czarną ospę ostatecznie opuścili miasto w 1763 roku. Żydzi ponownie mogli się tu osiedlać od 1780 roku. W 1779 roku miasto dostała w spadku Humbelina z Potockich Kurdwanowska. Zadłużone przez dzieci Humbeliny dobra odkupił Wojciech Poletyło, kasztelan chełmski. W rękach tej rodziny Wojśławice pozostały aż do 1923 roku. Poletyłowicze powiększali majątek, skupując sąsiednie wsie i rozwijając gospodarkę rolną.

W 1915 roku wieś stała się terenem działań wojennych. W najbliższej okolicy Wojśławic zginęło w walkach ok. 1400 żołnierzy rosyjskich i niemieckich. W 1916 roku Austriacy zbudowali kolej wąskotorową, która łączyła Wojśławice z Uchaniem. Odcinek ten rozebrano w 1942 roku.

Przed II wojną światową Wojśławice liczyły około 3200 mieszkańców, wśród których byli Polacy, Żydzi i Ukraińcy. 15 maja 1940 roku SS rozstrzelało 12 osób, a 100 wywieziono do Niemiec. Całkowicie zlikwidowano ludność żydowską.

17 kwietnia 1944 roku oddziały Armii Krajowej, Batalionów Chłopskich i Armii Ludowej, pod dowództwem porucznika Witolda Fałkowskiego stoczyły bitwę o Wojśławice. Była to najpoważniejsza akcja zbrojna na terenie powiatu chełmskiego w czasie okupacji.

W uznaniu zasług w czasie II wojny światowej, Gmina Wojśławice została w dniu 12 maja 1985 roku uhonorowana Orderem Krzyża Grunwaldu III klasy.

Obecnie Gmina Wojśławice jest jedna z 2.477 gmin w kraju i jedna z 1.537 gmin wiejskich.

1.2. Położenie i powierzchnia

Gmina Wojśławice leży we wschodniej części Wyżyny Lubelskiej, w subregionie zwanym Działy Grabowieckie. Od północy graniczy z gminami Leśniowice i Żmudź, od zachodu z gminą Kraśniczyn, od wschodu z gminą Białopole, a od południa z gminami Grabowiec i Uchanie. Powierzchnia gminy Wojśławice obejmuje obszar 110,18 km², z czego 78 % stanowią grunty rolne, 17,8 % - lasy i 4,2 % - grunty pozostałe.

Krajobraz ziemi wojsławickiej charakteryzuje się gęstym urzeźbieniem, licznymi wąwozami i suchymi dolinami. Jest to ukształtowanie terenu typowo lessowe. Wąwozy osiągają długość do 2 km, przy głębokości od kilku do kilkunastu metrów (nawet około 12). Nazywa się je tutaj „debrami”. Z uwagi na bardzo liczne odgałęzienia, sprawiają one niepowtarzalne wrażenie „krainy baśni”.

Między grzbietami wzgórz spotyka się znaczne obniżenia w kształcie niecek, co w sumie przywołuje skojarzenia z ogromną przestrzenią urzeźbioną niekończącymi się „falami”.

Wzniesienia dochodzą do 290 m n.p.m., a najwyższe z nich w okolicy Majdanu Nowego sięga 307 m n.p.m. Dolina Wojsławki, rzeki płynącej przez gminę, położona jest na wysokości bezwzględnej 220 m n.p.m., wysokości względne sięgają tu powyżej 70 m. Pod warstwą lessową, grubą na około 15-20 metrów znajduje się podłoże kredowo – marglowe.

Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka nr 846 Małochwiej – Teratyn, łącząca Hrubieszów z Krasnymstawem, a następnie z Lublinem. Ponadto drogi powiatowe w kierunku Chełma, Krasnegostawu, Grabowca i Białopola oraz drogi gminne, które łączą wszystkie miejscowości gminy z jej siedzibą – Wojśławicami.

1.3. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne

Pan Henryk Gołębiowski po raz pierwszy został wybrany Wójtem Gminy Wojśławice w wyborach samorządowych przeprowadzonych w dniu 16 listopada 2014 roku. Na I sesji w dniu 1 grudnia 2014 roku złożył ślubowanie wobec Rady Gminy i od tej chwili objął obowiązki Wójty Gminy Wojśławice.

W tym dniu na Przewodniczącego Rady Gminy wybrano Pana Adama Łopockiego, a na Wiceprzewodniczących Rady Gminy Panią Alicję Jabłońską i Panią Irenę Kozłowską. Zgodnie z § 14 Uchwały Nr IX/28/2003 Rady Gminy Wojśławice z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie Statutu Gminy Wojśławice, w dniu 15 grudnia 2014 roku ustalono składy osobowe stałych komisji Rady Gminy: Komisji Rewizyjnej, Komisji Gospodarczo-Finansowej i Komisji Społecznej.

Na Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej wybrano Pana Stanisława Burdę. Zastępcą została Pani Jolanta Jabłońska.

Przewodniczącym Komisji Gospodarczo-Finansowej został Pan Andrzej Szerement, a Komisji Społecznej Pan Mirosław Radomski.

Przewodniczącą Komisji Gospodarczo-Finansowej Pan Andrzej Szerement złożył rezygnację z pełnienia tej funkcji z dniem 15 listopada 2016 roku.

Na posiedzeniu Komisji w dniu 7 grudnia 2016 roku na to stanowisko wybrano Panią Irenę Kozłowską.

W dniu 25 sierpnia 2017 roku zmarł radny Pan Stanisław Burda i dlatego na XXXI sesji Rady Gminy w dniu 27 września 2017 roku dokonano wyboru nowego Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej. Została nim Pani Jolanta Jabłońska. Zastępcą została Pani Jolanta Tarajko. Do składu Komisji Rewizyjnej przeszedł Pan Zbigniew Rymarski, który dotychczas był członkiem Komisji Gospodarczo-Finansowej.

5 grudnia 2017 roku w wyborach uzupełniających do Rady Gminy Wojśławice z okręgu Nr 9 Wojśławice ul. Rynek na radną wybrana została Pani Marianna Wołoszyn. Ślubowanie złożyła w dniu 28 grudnia 2017 roku.

W wyborach samorządowych przeprowadzonych w dniu 21 października 2018 roku Wójtem Gminy Wojśławice ponownie wybrano Pana Henryka Gołębiowskiego. Pan Henryk Gołębiowski na I sesji w dniu 22 listopada 2018 roku złożył ślubowanie wobec Rady Gminy.

W tym dniu na Przewodniczącą Rady Gminy Wojśławice wybrano Panią Jolantę Jabłońska. Dokonano również wyboru dwóch Wiceprzewodniczących Rady. Zostały nimi Pani Alicja Jabłońska i Pani Elżbieta Górnik.

W związku z wprowadzonymi zmianami w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, Rada Gminy Wojśławice podjęła uchwałę Nr XL/194/2018 z dnia 31 sierpnia 2018 roku w sprawie zmian w Statucie Gminy Wojśławice.

Wprowadzono między innymi zmianę w § 14 Statutu poprzez dodanie w ust. 1 punktu 4 „Komisja Skarg, Wniosków i Petycji”.

Na II sesji Rady Gminy Wojśławice dokonano wyboru składów stałych komisji Rady.

Na Przewodniczącą Komisji Rewizyjnej wybrano Panią Elżbietę Furmaniuk, zastępcą Pana Zbigniewa Rymarskiego.

W Komisji Gospodarczo-Finansowej przewodniczącym został Pan Mirosław Radomski, zastępcą Pan Waldemar Ożóg.

W Komisji Społecznej przewodniczącą wybrano Panią Małgorzatę Piróg, zastępcą Panią Justynę Mazurek.

Przewodniczącym Komisji Skarg, Wniosków i Petycji został wybrany Pan Mirosław Gawrzak, zastępcą Pan Grzegorz Śmiech.

1.4. Wykonanie uchwał Rady Gminy

Jednym z głównych zadań Rady Gminy jest podejmowanie uchwał, które są niezbędne w pracy samorządu. Wszystkie podjęte uchwały przekazywane są do organów nadzoru, tj. do Wojewody Lubelskiego i Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół w Chełmie. Otrzymują je również pracownicy odpowiedzialni za wykonywanie zadań wynikających z przedmiotowych aktów.

Uchwały, stanowiące prawo miejscowe przekazywane są także do Redakcji Dziennika Lubelskiego w Lublinie, celem opublikowania. Obowiązują po upływie 14 dni od daty ogłoszenia.

Rada Gminy poprzedniej kadencji w roku 2018 podjęła 35 uchwał oznaczonych od numeru XXXV/167/2018 do numeru XLII/201/2018. Sześć z nich przekazano do ogłoszenia i były to uchwały w sprawach:

1. podziału Gminy Wojstawice na okręgi wyborcze w wyborach do Rady Gminy oraz ustalenia ich numerów, granic i liczby radnych wybieranych w każdym okręgu;
2. przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wojstawice na rok 2018”;
3. podziału Gminy Wojstawice na obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych;
4. ustalenia na terenie Gminy Wojstawice maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania, odstępstw od zakazu spożywania oraz ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych;
5. i 6. zmian w Statucie Gminy Wojstawice.

Siedem z podjętych uchwał dotyczyło zmian w budżecie gminy, które wynikały z otrzymywanych dotacji, subwencji i konieczności przesunięć środków budżetowych w odpowiednich podziałkach klasyfikacji budżetowej (działach, rozdziałach i paragrafach). Cztery uchwały dotyczyły zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Za realizację tych uchwał odpowiada Skarbnik Gminy.

Uchwały podjęte przez Radę Gminy Wojstawice w 2018 roku (kadencja 2014-2018)

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Uchwała w sprawie:
1	XXXV/167/2018	26.03.2018 r.	podziału Gminy Wojstawice na okręgi wyborcze w wyborach do rady Gminy oraz ustalenia ich numerów, granic i liczby radnych wybieranych w każdym okręgu
2	XXXV/168/2018	26.03.2018 r.	uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok
3	XXXV/169/2018	26.03.2018 r.	przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy

			Wojstawice na rok 2018”
4	XXXV/170/2018	26.03.2018 r.	wyrażenia zgody na zawarcie umów dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Gminy
5	XXXV/171/2018	26.03.2018 r.	wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie nieruchomości położonych na terenie Gminy Wojstawice
6	XXXV/172/2018	26.03.2018 r.	nie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie Gminy środków stanowiących fundusz sołecki
7	XXXV/173/2018	26.03.2018 r.	utworzenia Klastra Energii Odnawialnej Ziemi Chełmskiej
8	XXXV/174/2018	26.03.2018 r.	zmian w uchwale budżetowej na rok 2018
9	XXXVI/175/2018	9.04.2018 r.	zmian w uchwale budżetowej na rok 2018
10	XXXVI/176/2018	9.04.2018 r.	zmian w wieloletniej prognozie finansowej
11	XXXVI/177/2018	9.04.2018 r.	przejęcia przez Gminę Wojstawice od Powiatu Chełmskiego zadania zarządzania drogą powiatową nr 1867L
12	XXXVI/178/2018	9.04.2018 r.	przejęcia przez Gminę Wojstawice od Powiatu Chełmskiego zadania zarządzania drogą powiatową nr 1859L
13	XXXVI/179/2018	9.04.2018 r.	przejęcia przez Gminę Wojstawice od Powiatu Chełmskiego zadania zarządzania drogą powiatową nr 1868L
14	XXXVI/180/2018	9.04.2018 r.	podziału Gminy Wojstawice na obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib

			obwodowych komisji wyborczych
15	XXXVII/181/2018	21.05.2018 r.	ustalenia na terenie Gminy Wojśławice maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania, odstępstw od zakazu spożywania oraz ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych
16	XXXVII/182/2018	21.05.2018 r.	opinii do projektu uchwały Rady Powiatu w Chełmie w sprawie podziału powiatu na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w tych okręgach dla przeprowadzenia wyborów do Rady Powiatu
17	XXXVII/183/2018	21.05.2018 r.	wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie nieruchomości położonych na terenie Gminy Wojśławice
18	XXXVII/184/2018	21.05.2018 r.	zmian w uchwale budżetowej na rok 2018
19	XXXVII/185/2018	21.05.2018 r.	zmian w wieloletniej prognozie finansowej
20	XXXVII/186/2018	11.06.2018 r.	rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem Wójta Gminy Wojśławice z wykonania budżetu za 2017 rok
21	XXXVIII/187/2018	11.06.2018 r.	udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Wojśławice z tytułu wykonania budżetu za 2017 rok
22	XXXVIII/188/2018	11.06.2018 r.	przyjęcia projektu „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Wojśławice

23	XXXVIII/189/2018	11.06.2018 r.	zmian w uchwale budżetowej na rok 2018
24	XXXIX/190/2018	31.07.2018 r.	ustalenia wynagrodzenia wójta Gminy Wojstawice
25	XXXIX/191/2018	31.07.2018 r.	przystąpienia Gminy Wojstawice do Stowarzyszenia Polska Izba Odnawialnych Źródeł Energii i Efektywnej Energetyki
26	XXXIX/192/2018	31.07.2018 r.	zmian w uchwale budżetowej na rok 2018
27	XXXIX/193/2018	31.07.2018 r.	zmian w wieloletniej prognozie finansowej
28	XL/194/2018	31.08.2018 r.	zmian w Statucie Gminy Wojstawice
29	XL/195/2018	31.08.2018 r.	odwołania skarbnika Gminy Wojstawice
30	XL/196/2018	31.08.2018 r.	powołania skarbnika Gminy Wojstawice
31	XLI/197/2018	25.09.2018 r.	zmian w uchwale budżetowej na rok 2018
32	XLI/198/2018	25.09.2018 r.	zmian w wieloletniej prognozie finansowej
33	XLI/199/2018	25.09.2018 r.	zmieniająca uchwałę Nr XL/194/2018 Rady Gminy Wojstawice z dnia 31 sierpnia 2018 r. w sprawie zmian w Statucie Gminy Wojstawice
34	XLI/200/2018	25.09.2018 r.	Wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego pomiędzy Gminą Żmudź a Gminą Wojstawice w sprawie powierzenia Gminie Żmudź realizacji zadania publicznego Gminy Wojstawice w zakresie pomocy społecznej
35	XLII/201/2018	18.10.2018 r.	zmian w uchwale budżetowej

Obecna Rada Gminy wybrana na kadencję 2018-2023, w 2018 roku odbyła cztery sesje i podjęła 22 n/w uchwały:

Lp.	Numer uchwały	Data podjęcia	Uchwała w sprawie:
1	I/1/2018	22.11.2018 r.	stwierdzenia wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Wojstawice
2	I/2/2018	22.11.2018 r.	stwierdzenia wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Wojstawice
3	I/3/2018	22.11.2018 r.	stwierdzenia wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Wojstawice
4	II/4/2018	29.11.2018 r.	wyboru przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Wojstawice
5	II/5/2018	29.11.2018 r.	wyboru przewodniczącego komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Wojstawice
6	II/6/2018	29.11.2018 r.	wyboru zastępcy przewodniczącego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Wojstawice
7	II/7/2018	29.11.2018 r.	ustalenia przedmiotu działania oraz składów osobowych stałych komisji Rady Gminy Wojstawice
8	II/8/2018	29.11.2018 r.	ustalenia zasad otrzymywania i wysokości diet radnych Rady Gminy Wojstawice
9	II/9/2018	29.11.2018 r.	ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Wojstawice
10	II/10/2018	29.11.2018 r.	wprowadzenia opłaty targowej, określenia zasad ustalania i poboru oraz terminów płatności, wysokości stawek opłaty targowej i zarządzenia jej poboru w drodze inkasa
11	II/11/2018	29.11.2018 r.	uchwalenia rocznego programu współpracy Gminy Wojstawice z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami ustawowo

			uprawnionymi do prowadzenia działalności pożytku publicznego na rok 2019
12	II/12/2018	29.11.2018 r.	zmian w uchwale budżetowej na rok 2018
13	III/13/2018	18.12.2018 r.	wskazania zastępcy przewodniczącego Rady Gminy Wojstawice uprawnionego do delegowania w podróż służbową przewodniczącego Rady Gminy Wojstawice
14	III/14/2018	18.12.2018 r.	uchwalenia „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Wojstawice”
15	III/15/2018	18.12.2018 r.	uchwalenia regulaminu Targowiska „Mój Rynek” w Wojstawicach
16	III/16/2018	18.12.2018 r.	zmian w uchwale budżetowej na rok 2018
17	IV/17/2018	28.12.2018 r.	uchwały budżetowej na rok 2019
18	IV/18/2018	28.12.2018 r.	wieloletniej prognozy finansowej
19	IV/19/2018	28.12.2018 r.	wyrażenia zgody na zawarcie umów dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Gminy
20	IV/20/2018	28.12.2018 r.	wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie nieruchomości położonych na terenie Gminy Wojstawice
21	IV/21/2018	28.12.2018 r.	uchylenia uchwały Nr III/14/2018 z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Wojstawice”
22	IV/22/2018	28.12.2018 r.	Wprowadzenia zmian w projekcie „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Wojstawice uchwalonego uchwałą Rady Gminy Wojstawice Nr XXXVIII/188/2018 z dnia 11 czerwca 2018 r. w sprawie przyjęcia projektu

			„Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Wojśławice”
--	--	--	--

1.5. Sołectwa

W Gminie Wojśławice utworzono 26 sołectw. Sama miejscowość Wojśławice podzielona jest na 5 sołectw, jedynie wieś Popławy nie posiada statutu samodzielnego sołectwa i tworzy je wspólnie z sołectwem Wojśławice Ulica Grabowiecka.

Sołectwa:

1. Czarnołozy – obejmujące wieś Czarnołozy,
2. Huta – obejmujące wieś Huta,
3. Krasne – obejmujące wieś Krasne,
4. Kukawka – obejmujące wieś Kukawka,
5. Majdan – obejmujące wieś Majdan,
6. Majdan Kukawiecki – obejmujące wieś Majdan Kukawiecki,
7. Majdan Ostrowski – obejmujące wieś Majdan Ostrowski,
8. Nowy Majdan – obejmujące wieś Nowy Majdan,
9. Ostrów - obejmujące wieś Ostrów,
10. Ostrów – Kolonia - obejmujące wieś Ostrów – Kolonia,
11. Partyzancka – Kolonia – obejmujące wieś Partyzancka – Kolonia,
12. Putnowice – Kolonia – obejmujące wieś Putnowice – Kolonia,
13. Putnowice Wielkie – obejmujące wieś Putnowice Wielkie,
14. Rozięcin – obejmujące wieś Rozięcin,
15. Stadarnia – obejmujące wieś Stadarnia,
16. Stary Majdan – obejmujące część wsi Stary Majdan od Nr 19 do Nr 86,
17. Trościanka – obejmujące wieś Trościanka oraz część wsi Stary Majdan od Nr 1 do Nr 18,
18. Turowiec – obejmujące wieś Turowiec,
19. Witoldów – obejmujące wieś Witoldów i część wsi Stary Majdan od Nr 87 do Nr 89,
20. Wojśławice Ulica Chełmska – obejmujące ul. Chełmską w Wojśławicach,

21. Wojstawice Ulica Grabowiecka – obejmujące ul. Grabowiecką w Wojstawicach, wieś Popławy i część wsi Stary Majdan o Nr 90,
22. Wojstawice Ulica Krasnystawska – obejmujące ul. Krasnystawską w Wojstawicach,
23. Wojstawice Ulica Rynek – obejmujące ul. Rynek w Wojstawicach,
24. Wojstawice Ulica Uchańska – obejmujące ul. Uchańską w Wojstawicach,
25. Wojstawice – Kolonia – obejmujące wieś Wojstawice – Kolonia,
26. Wólka Putnowicka – obejmujące wieś Wólka Putnowicka.

1.6. Demografia

Liczba osób zameldowanych na pobyt stały na terenie Gminy Wojstawice według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła 3.817 osób.

W rozbiciu na poszczególne miejscowości gminy przedstawia to tabela nr 1:

Tabela 1.

Lp.	Miejscowość	Ulica	Liczba mieszkańców
1	Czarnołozy		94
2	Huta		258
3	Krasne		31
4	Kukawka		136
5	Majdan		140
6	Majdan Kukawiecki		40
7	Majdan Ostrowski		173
8	Nowy Majdan		187
9	Ostrów		92
10	Ostrów-Kolonia		77
11	Partyzancka Kolonia		140
12	Popławy		22
13	Putnowice Wielkie		157
14	Putnowice-Kolonia		162

15	Rozięcín		164
16	Stadarnia		67
17	Stary Majdan		126
18	Trościanka		58
19	Turowiec		116
20	Witoldów		127
21	Wojstawice	Chełmska	255
22	Wojstawice	Grabowiecka	301
23	Wojstawice	Krasnystawska	181
24	Wojstawice	Rynek	228
25	Wojstawice	Uchańska	284
26	Wojstawice-Kolonia		137
27	Wólka Putnowicka		64

Struktura ludności ze względu na płeć:

Biorąc pod uwagę strukturę ludności ze względu na płeć można zaobserwować, że w 2018 roku w Gminie Wojstawice liczba kobiet nieznacznie przewyższa liczbę mężczyzn. Struktura mieszkańców poszczególnych miejscowości pod względem płci jest bardzo zróżnicowana. W 12 miejscowościach liczba kobiet była wyższa niż mężczyzn. W 14 miejscowościach z kolei liczba mężczyzn była wyższa, niż liczba kobiet. W 1 miejscowości liczba ta była równa. Ogółem było 1914 kobiet i 1903 mężczyzn. Współczynnik feminizacji (liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn) potwierdza równomierny rozkład liczby mieszkańców Gminy Wojstawice pod względem płci.

Tabela nr 2 przedstawia liczbę kobiet i mężczyzn w poszczególnych miejscowościach Gminy Wojstawice wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Tabela 2

Lp	Miejscowość	Ulica	Kobiety	Mężczyźni
1	Czarnołozy		38	56
2	Huta		124	134
3	Krasne		15	16
4	Kukawka		69	67

5	Majdan		72	68
6	Majdan Kukawiecki		18	22
7	Majdan Ostrowski		97	76
8	Nowy Majdan		92	95
9	Ostrów		41	51
10	Ostrów-Kolonia		35	42
11	Partyzancka Kolonia		69	71
12	Popławy		13	9
13	Putnowice Wielkie		67	90
14	Putnowice-Kolonia		81	81
15	Rozięcín		87	77
16	Stadarnia		36	31
17	Stary Majdan		69	57
18	Trościanka		24	34
19	Turowiec		60	56
20	Witoldów		70	57
21	Wojstawice	Chełmska	126	129
22	Wojstawice	Grabowiecka	158	143
23	Wojstawice	Krasnystawska	83	98
24	Wojstawice	Rynek	126	102
25	Wojstawice	Uchańska	143	141
26	Wojstawice-Kolonia		67	70
27	Wólka Putnowicka		34	30

W przypadku noworodków, tylko nieznaczna jest przewaga chłopców.

W 2018 roku na terenie Gminy Wojstawice zameldowano 29 dzieci urodzonych w tym roku.

Liczbę urodzeń w poszczególnych miejscowościach przedstawia tabela nr 3:

Tabela 3

Lp	Miejscowość	Ulica	Liczba dziewcząt	Liczba chłopców
1	Czarnołozy			
2	Huta		1	1
3	Krasne			1
4	Kukawka			
5	Majdan		1	
6	Majdan Kukawiecki			
7	Majdan Ostrowski			3
8	Nowy Majdan		2	
9	Ostrów			
10	Ostrów-Kolonia			
11	Partyzancka Kolonia		2	1
12	Popławy		1	
13.	Putnowice Wielkie			1
14	Putnowice-Kolonia			2
15	Rożęcín		1	1
16	Stadarnia		1	
17	Stary Majdan			
18	Trościanka			
19	Turowiec			
20	Witoldów			
21	Wojśławice	Chełmska		
22	Wojśławice	Grabowiecka		1
23	Wojśławice	Krasnystawska	1	2
24	Wojśławice	Rynek		1
25	Wojśławice	Uchańska	1	1
26	Wojśławice-Kolonia		1	1

27	Wólka Putnowicka		1	
	Razem:		13	16

W 2018 roku z terenu Gminy Wojśławice zmarło 59 osób. Liczba zmarłych mężczyzn jest wyższa niż liczba kobiet. Obrazuje to tabela nr 4.

Tabela 4

Lp	Miejscowość	Ulica	Liczba zmarłych kobiet	Liczba zmarłych mężczyzn
1	Czarnołozy			1
2	Huta		1	5
3	Krasne			
4	Kukawka			1
5	Majdan		2	
6	Majdan Kukawiecki		1	
7	Majdan Ostrowski		3	1
8	Nowy Majdan		3	
9	Ostrów		4	1
10	Ostrów-Kolonia		1	
11	Partyzancka Kolonia		1	2
12	Popławy		1	
13	Putnowice Wielkie			1
14	Putnowice-Kolonia		1	
15	Rozięcín			3
16	Stadarnia			
17	Stary Majdan		3	2
18	Trościanka		1	1
19	Turowiec			
20	Witoldów		1	1

21	Wojstawice	Chełmska		1
22	Wojstawice	Grabowiecka		1
23	Wojstawice	Krasnystawska	1	
24	Wojstawice	Rynek	1	1
25	Wojstawice	Uchańska	1	3
26	Wojstawice-Kolonia			7
27	Wólka Putnowicka			1
	Razem:		26	33

Zależności pomiędzy liczbą żywych urodzeń i zgonów przedkładają się na wartość przyrostu naturalnego, który w roku 2018 w Gminie Wojstawice osiągnął wartość ujemną -30.

Migracje ludności:

W 2018 roku w Gminie Wojstawice zameldowało się na pobyt stały 41 osób. Najwięcej, 12 osób zameldowało się w Putnowicach Wielkich. W następnej kolejności jest ulica Krasnystawska w Wojstawicach - 6 osób, ul. Uchańska w Wojstawicach - 5 osób i Czarnołozy – 5 osób.

33 osoby dokonały zmiany zameldowania na terenie Gminy.

47 osób wymeldowało się z pobytu stałego poza gminę. Liczba wymeldowań przewyższa liczbę zameldowań, co wskazuje na ujemne saldo migracji, które wynosiło - 6.

W ewidencji ludności Gminy Wojstawice znajduje się również informacja na temat mieszkańców zameldowanych na pobyt czasowy. W 2018 roku na taki pobyt zameldowanych było 37 osób: 19 kobiet i 18 mężczyzn.

Grupy wiekowe:

Analizując strukturę mieszkańców Gminy Wojstawice ze względu na wiek należy zauważyć, że największą grupę stanowią mieszkańcy **w wieku produkcyjnym**, co według metodologii Głównego Urzędu Statystycznego oznacza wiek zdolności do pracy. Wiek ten stanowi środkową strukturę wiekową z trzech obowiązujących i obejmuje kobiety pomiędzy 18, a 59 rokiem życia i mężczyzn pomiędzy 18, a 64 rokiem życia.

Z zestawienia, przedstawionego w tabeli nr 5, wynika, że w tym przedziale liczba mężczyzn jest znacznie wyższa od liczby kobiet. Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym stanowi 62,09 % ogólnej liczby mieszkańców gminy.

Tabela nr 5

Lp	Miejscowość	Ulica	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
1	Czarnołozy		23	40
2	Huta		69	95
3	Krasne		10	11
4	Kukawka		33	46
5	Majdan		37	48
6	Majdan Kukawiecki		7	17
7	Majdan Ostrowski		54	53
8	Nowy Majdan		48	66
9	Ostrów		21	35
10	Ostrów-Kolonia		21	35
11	Partyzancka Kolonia		43	47
12	Popławy		5	6
13	Putnowice Wielkie		41	53
14	Putnowice-Kolonia		46	59
15	Rozięcín		41	51
16	Stadarnia		23	22
17	Stary Majdan		34	42
18	Trościanka		11	24
19	Turowiec		28	40
20	Witoldów		37	41
21	Wojstławice	Chełmska	69	94
22	Wojstławice	Grabowiecka	88	96
23	Wojstławice	Krasnystawska	43	68
24	Wojstławice	Rynek	76	71
25	Wojstławice	Uchańska	82	98
26	Wojstławice-Kolonia		36	50

27	Wólka Putnowicka		17	19
	Razem:		1043	1327

Przed wiekiem produkcyjnym wyróżnia się **wiek przedprodukcyjny**, który obejmuje osoby, które nie ukończyły 18 lat życia.

Dane te według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawia tabela nr 6:

Tabela nr 6

Lp	Miejscowość	Ulica	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
1	Czarnołozy		4	10
2	Huta		21	30
3	Krasne		0	3
4	Kukawka		5	7
5	Majdan		11	11
6	Majdan Kukawiecki		0	1
7	Majdan Ostrowski		17	16
8	Nowy Majdan		14	16
9	Ostrów		5	7
10	Ostrów-Kolonia		4	4
11	Partyzancka Kolonia		9	15
12	Popławy		4	2
13.	Putnowice Wielkie		10	24
14	Putnowice-Kolonia		16	13
15	Rozięcín		17	13
16	Stadarnia		3	5
17	Stary Majdan		5	7
18	Trościanka		1	4
19	Turowiec		9	10

20	Witoldów		12	10
21	Wojstawice	Chelmska	16	13
22	Wojstawice	Grabowiecka	28	29
23	Wojstawice	Krasnystawska	15	18
24	Wojstawice	Rynek	12	18
25	Wojstawice	Uchańska	20	25
26	Wojstawice-Kolonia		11	14
27	Wólka Putnowicka		5	7
	Razem:		274	332

Po wieku produkcyjnym wyróżnia się **wiek poprodukcyjny**, który obejmuje osoby kończące karierę zawodową. Według obecnie obowiązującej ustawy emerytalnej są to kobiety po 60 roku życia i mężczyźni po 65 roku życia.

Dane przedstawia tabela nr 7.

Tabela 7

Lp	Miejscowość	Ulica	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
1	Czarnołozy		11	6
2	Huta		34	9
3	Krasne		5	2
4	Kukawka		31	14
5	Majdan		24	9
6	Majdan Kukawiecki		11	4
7	Majdan Ostrowski		26	7
8	Nowy Majdan		30	13
9	Ostrów		15	9
10	Ostrów-Kolonia		10	3
11	Partyzancka Kolonia		17	9
12	Popławy		4	1

13.	Putnowice Wielkie		16	13
14	Putnowice-Kolonia		19	9
15	Rozięcín		29	13
16	Stadarnia		10	4
17	Stary Majdan		30	8
18	Trościanka		12	6
19	Turowiec		23	6
20	Witoldów		21	6
21	Wojstawice	Chełmska	41	22
22	Wojstawice	Grabowiecka	42	18
23	Wojstawice	Krasnystawska	25	12
24	Wojstawice	Rynek	38	13
25	Wojstawice	Uchańska	41	18
26	Wojstawice-Kolonia		20	6
27	Wólka Putnowicka		12	4
	Razem:		587	244

1.7. Gospodarstwa rolne

Działalność rolnicza jest podstawowym źródłem zarobkowania dla przeważającej liczby ludności gminy. Indywidualne gospodarstwa rolne zajmują około 95% powierzchni użytków rolnych. Główne kierunki produkcji rolnej to uprawa buraków cukrowych i zbóż. Jest to wynikiem naturalnych warunków rozwoju rolnictwa.

Na obszarze gminy dominują gleby wytworzone na lessach. W okolicy miejscowości: Putnowice, Turowiec i Krasne występują czarnoziemy, gleby gliniaste w okolicy Trościanki, Majdanu Nowego i Popław, rędziny na terenach Ostrowa i Majdanu Ostrowskiego oraz gleby na podłożu piasków w okolicy Stadarni, Huty i Czarnołożów. Przeważające kompleksy gleb to: pszenno – buraczany i żytni dobry.

Większe obszary o glebach żyznych koncentrują się w zachodniej części gminy, we wsiach Kolonia Ostrów, Ostrów i Kukawka. Najłabsze gleby występują we wschodniej części gminy.

W produkcji zwierzęcej rolnicy ukierunkowani są na produkcję mleka, mięsa wołowego i wieprzowego. Mleko odstawiane jest do Spółdzielni Mleczarskiej w Krasnymstawie.

Trzoda chlewna jest utrzymywana głównie w gospodarstwach prowadzących produkcję mieszaną, o charakterze chowu „przydomowego”.

Kierunki produkcji gospodarstw rolnych:

- 446 – produkcja mieszaną,
- 456 – produkcja roślinna (głównie zboża i buraki cukrowe),
- 40 – produkcja zwierzęca.

Towarowość gospodarstw rolnych:

- 305 – produkcja głównie na potrzeby własne,
- 637 – produkcja głównie lub wyłącznie na sprzedaż.

Kierunki produkcji rolnej czyli towarowość lub na własne potrzeby są wynikiem struktury obszarowej gospodarstw, bowiem indywidualne gospodarstwa w Gminie Wojsławice charakteryzują się dość dużym rozdrobnieniem.

Systematyka gospodarstw indywidualnych

Grupy obszarowe gospodarstw (w ha)	Ilość gospodarstw w poszczególnych grupach	Powierzchnia użytków rolnych w danej grupie łącznie (w ha)
1-2	100	184
2-3	88	272
3-5	154	730
5-7	191	1295
7-10	211	1988
10-15	116	1537
15-20	50	935
20-50	30	860
50-100	2	166

Użytkowanie ziemi w Gminie Wojstawice

Użytki rolne, w tym:	8 8613 ha
Grunty orne	7 295 ha
Sady	191 ha
Łąki	897 ha
Pastwiska	230 ha
Lasy	1 844 ha
Pozostałe	561 ha

Dla poprawy warunków życia mieszkańców i gospodarowania przeprowadzono w większości sołectw remonty dróg dojazdowych do pól, remonty i budowę przepustów, pogłębienie i oczyszczenie rowów przy drogach.

1.8. Podmioty gospodarcze

Działalność gospodarcza na terenie gminy skupia się na handlu i usługach, nastawionych na zaspokajanie lokalnego popytu, głównie dla rolnictwa. Na terenie gminy brak jest zakładów produkcyjnych.

Wyróżniamy m.in.: zakłady remontowo-budowlane, mechaniki pojazdowej, stację kontroli pojazdów, stację benzynową, Posterunek Energetyczny, Urząd Pocztowy, dom weselny, sklep „Biedronka”, targowisko „Mój Rynek”, gospodarstwa turystyczne itp. Podmioty te świadczą swoje usługi nie tylko dla mieszkańców gminy, ale także dla mieszkańców gmin ościennych.

Struktura branżowa podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy przedstawia się następująco:

- handel – 46,
- transport – 8,
- mechanika pojazdowa – 3,
- usługi stolarskie i ciesielskie – 2,
- usługi gastronomiczne – 3,
- przetwórstwo rolno – spożywcze – 2,
- pozostałe – 45.

Handel i usługi skoncentrowane są głównie w sektorze prywatnym. Siedzibą jednostek usługowych jest przede wszystkim miejscowość Wojstawice.

1.9. Organizacje pozarządowe realizujące zadania gminy

Stowarzyszenia wykonujące zadania gminy to:

- Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych,
- Kluby Sportowe.

Na potrzeby Ochotniczych Straży Pożarnych w 2018 roku zrealizowano następujące zadania gospodarcze związane z remontami remizo-świetlic:

1. Remont i rozbudowa remizo-świetlicy w Hucie przeprowadzony w czterech etapach:
 - I etap – to dobudowa części sanitarnej i szatniowej, doprowadzenie wody i odprowadzenie ścieków, zapewnienie dojazdu dla osób niepełnosprawnych, założenie instalacji odgromowej – zadania te zrealizowano z dofinansowaniem środków unijnych;
 - II etap – to wymiana pokrycia dachowego z eternitu na blachę, wykonanie drzwi ewakuacyjnych i schodów wejściowych przy drzwiach ewakuacyjnych;
 - III etap – to docieplenie budynku wraz z wykonaniem elewacji zewnętrznej wykonane przez grupę remontową Urzędu Gminy Wojstawice;
 - IV etap – to oczyszczenie drewnianej podłogi na sali widowiskowej i trzykrotne zabezpieczenie lakiero – bejcą.
2. Wewnętrzne prace remontowe w budynku w Nowym Majdanie polegające na adaptacji i remoncie pomieszczenia na kuchnię wraz z zakupem wykładziny na salę widowiskową – zadania te wykonano dzięki grantowi w wysokości 20.000,00 zł z Programu Leader PROW. Ponadto z budżetu gminy wybudowano zbiornik na ścieki.
3. Przeprowadzenie remontu w budynku w Rozięcinie polegającego na wykonaniu sanitariatów i magazynku, odnowieniu sali widowiskowej, części świetlicowej i kuchni.
4. Wykonanie remontu w kuchni i w sanitariatach w Putnowicach Kolonii, utwardzono również drogę dojazdową do garażu.
5. W Starym Majdanie wyremontowano część świetlicową, sanitariaty, kuchnię i dużą salę.
6. W Turowcu docieplono strop.

Należy podkreślić, że prace remontowe w dużej mierze wykonywane były przez druhow OSP i mieszkańców poszczególnych sołectw, przy wsparciu pracowników Urzędu Gminy.

Ponadto zakupiono sprzęt i wyposażenie dla Ochotniczych Straży Pożarnych w Kukawce (samochód), w Wojsławicach (wentylator oddymiający z możliwością wytwarzania kurtyny wodnej, zestaw PSP-R1 z szynami i noszami, poduszki ciśnieniowe, nożyce do szyb samochodowych) i w Nowym Majdanie (buty, ubrania specjalne, radiotelefon stacjonarny samochodowy).

Na terenie Gminy Wojsławice działalność w zakresie kultury fizycznej i sportu prowadzą: Uczniowski Klub Sportowy „ARKA” i Gminno – Szkolny Klub Sportowy „VOJSŁAWIA”.

Kluby sportowe działają w oparciu o uchwalone statuty i zajmują się w szczególności upowszechnianiem sportu na terenie gminy, biorą udział w międzypowiatowych i międzywojewódzkich rozgrywkach ligowych w następujących dyscyplinach sportowych:

- piłka nożna (juniorzy, seniorzy, trampkarze),
- siatkówka (dzieci i młodzież szkolna),
- tenis stołowy (dzieci i młodzież szkolna),
- szachy (dzieci i młodzież szkolna).

Stowarzyszenia nie prowadzą działalności gospodarczej i działają w oparciu o środki finansowe przyznane przez Radę Gminy Wojsławice oraz pozyskane od sponsorów. W 2018 roku na upowszechnianie sportu w gminie kluby otrzymały z budżetu kwotę: 54.100,00 zł, z czego: UKS „ARKA” - 13.600,00 zł, GSKS „VOJSŁAWIA” - 40.500,00 zł.

2. Sytuacja finansowa gminy

2.1. Wysokość budżetu

Budżet gminy za 2018 rok został wykonany - po stronie dochodów w wysokości: 18.155.464,57 zł, tj. 85,5%, po stronie wydatków w wysokości: 20.983.003,64 zł, tj. 87,5%.

W trakcie roku dokonano następujących zmian:

- zwiększono budżet o kwotę: 1.671.472,60 zł i były to środki otrzymane na realizację zadań własnych i zleconych;

- zmniejszono budżet o kwotę: 1.078.953,80 zł.

Na koniec roku 2018 budżet gminy zamknął się niedoborem w kwocie: 2.827.539,07 zł i był mniejszy niż planowano o 47.032,83 zł.

Przychody budżetu wyniosły: 4.402.540,48 zł i były większe niż planowano, ponieważ, oprócz zaciągniętego kredytu w kwocie: 3.370.571,90 zł, na koniec roku wystąpiły wolne środki na rachunku bankowym w wysokości: 1.031.968,58 zł.

Rozchody budżetu zaplanowano w kwocie: 496.000 zł i zostały one zrealizowane w 100 % na spłatę kredytów.

Zobowiązania na koniec roku 2018 z tytułu zaciągniętych kredytów wyniosły: 6.842.571,90 zł.

Należności na koniec roku wyniosły: 1.136.759,02 zł i były to należności z tytułu zaległości jakie powstały w podatkach i opłatach za wodę, ścieki i odpady komunalne oraz innych dochodów gminy, a także od dłużników alimentacyjnych (jest to największa pozycja należności).

Dochody bieżące gminy wykonano w wysokości: 15.621.980,31 zł, tj. 98,24% planu czyli kwoty: 15.902.314,74 zł.

Dochody majątkowe wykonano w wysokości: 2.533.484,26 zł, tj. 47,51% planu, który wynosił: 5.332.257,88 zł.

Niski procent wykonania dochodów majątkowych powstał na skutek nie uzyskania dochodów z tytułu sprzedaży majątku oraz z przesuniętego terminu otrzymania planowanej dotacji na realizację zadań z dofinansowania Unii Europejskiej.

Wydatki bieżące wykonano w kwocie: 13.515.142,68 zł, tj. 93,44% planu czyli kwoty: 14.463.490,21 zł.

Wydatki majątkowe wykonano w kwocie: 7.467.860,96 zł, tj. 77,42% planu, który określono na kwotę: 9.645.654,31 zł. Na taki wskaźnik procentowy wykonania wydatków majątkowych miało wpływ aneksowanie umów na wykonawstwo i przesunięcie terminu zakończenia robót inwestycyjnych na terenie gminy.

W stosunku do wydatków budżetu gminy (20.983.003,64 zł), wydatki majątkowe czyli inwestycyjne stanowiły 35,6 %.

Szczegółowe informacje na temat budżetu i sytuacji finansowej gminy zawarte zostały w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2018 rok oraz w sprawozdaniach finansowych gminy za 2018 rok, tj. bilans, rachunek zysków i strat i zestawienie zmian w funduszu oraz informacja dodatkowa.

3. Gospodarka komunalna

3.1. Utrzymanie wodociągów i kanalizacji

Za dostawę wody w 2018 r. odpowiadał Referat Utrzymania Infrastruktury Komunalnej i Bezpieczeństwa Urzędu Gminy Wojśławice, który zarządzał czterema ujęciami wody:

1. Ujęcie Wojśławice, zaopatrujące miejscowości: Wojśławice, Wojśławice – Kolonia, Partyzancka – Kolonia, Stadarnia, Czarnożozy, Ostrów – Kolonia, Ostrów oraz przez przepompownię strefową Majdan Ostrowski;
2. Ujęcie Huta, które zaopatruje miejscowości: Huta, Turowiec, Putnowice - Kolonia, Putnowice Wielkie, Wólka Putnowicka;
3. Ujęcie Majdan Nowy, zaopatrujące: Majdan, Najdan Nowy, Rozięcin oraz część Wojśławic – Kolonii;
4. Ujęcie Kukawka, które zaopatruje miejscowości: Kukawka, Majdan Kukawiecki, Stary Majdan, Witoldów oraz przez przepompownię strefową Trościankę.

Długość głównej linii wodociągowej wynosi 82 km. W 2018 r. wyprodukowano 106.750 m³ wody, z czego sprzedano 88.595 m³. Różnica w wielkości 18.155 m³, czyli 17% wynikała głównie z: dużej potrzeby płukań linii głównej, pracami przyłączeniowymi nowych odcinków wodociągów w Putnowicach Wielkich i Wojśławicach przy ul. Grabowieckiej, stratami wody podczas awarii sieci wodociągowej. Produkcja wody na poszczególnych ujęciach kształtowała się następująco:

-Wojśławice – 51.020 m³,

-Huta – 26.390 m³,

-Majdan Nowy – 13.070 m³,

-Kukawka – 16.240 m³.

W roku 2017 wydobyte ze wszystkich ujęć wyniosło: 94.980 m³.

Wszystkie ujęcia posiadają ważne pozwolenia wodno – prawne na pobór i eksploatację wody. Dostarczana woda spełniała warunki wody do spożycia dla ludzi. W okresie od 12.10.2018 r. do 09.11.2018 r. woda z ujęcia Wojśławice była warunkowo dopuszczona do spożycia, gdyż stwierdzono w niej bakterie grupy coli. Wprowadzono wówczas dezynfekcję wody, a do tego celu zakupiono nowy przenośny chlorator. Badania wody przeprowadzone w styczniu 2019 r. wykazały, iż jest ona w pełni zdatna do spożycia, bez potrzeby jej dezynfekcji. Podobna sytuacja miała miejsce również w ujęciu Huta, ale po dezynfekcji i przepłukaniu sieci, wszystko wróciło do normy.

W 2018 r. przeprowadzono rozbudowę sieci wodociągowej w Wojśławicach przy ul. Grabowieckiej, przyłączając 10 nowych odbiorców i w Putnowicach Wielkich, gdzie przyłączono 12 nowych odbiorców. Zadania te wykonano dzięki pozyskanemu dofinansowaniu z PROW.

W 2018 r. wykonano własnymi siłami następujące prace:

- wymieniono pompę głębinową w ujęciu w Hucie,
- dokończono remont budynku hydrofornii w Hucie,
- odmalowano wszystkie włązy do zbiorników wody,
- wyremontowano szachty studzienne.

Na terenie Gminy Wojśławice od ponad 20 lat funkcjonuje oczyszczalnia ścieków Biovac SBR 0515-1 o średnim dobowym przerobie 123m³.

Długość kolektora sanitarnego wynosi 8,2 km. W 2018 roku oczyszczono 17.860 m³ ścieków. Oczyszczalnia posiada ważne pozwolenie wodno – prawne na eksploatację. Oczyszczone ścieki odpowiadają normom określonym w pozwoleniu.

W roku 2018 przeprowadzono modernizację oczyszczalni ścieków w Wojśławicach, która od lutego 2019 r. przyjmuje ścieki dowożone. Koszt inwestycji: 1.156.200,00 zł.

W ramach projektu wodociągowo – kanalizacyjnego Gminy Wojśławice wybudowano 47 nowych przydomowych oczyszczalni ścieków za kwotę: 716.844,00 zł Obecnie na terenie gminy działa 168 takich oczyszczalni. Modernizacja oczyszczalni gminnej i budowa oczyszczalni przydomowych to element projektu z dofinansowania PROW.

Pobór opłat za wodę i ścieki realizowany jest przez Urząd Gminy Wojśławice. Dla odbiorców posiadających wodomierze rozliczenie odbywa się po zakończeniu kwartału, a dla odbiorców nie posiadających wodomierzy w drugim miesiącu kwartału. Wpływy z tytułu opłat za wodę i ścieki wyniosły w roku 2018 – 372.630,90 zł, zaległości w opłatach z tego tytułu to kwota: 21.847,16 zł.

3.2. Utrzymanie czystości i system odbioru odpadów

Utrzymaniem czystości zajmuje się pracownik gospodarczy wspomagany stażystami i pracownikami skierowanymi przez sąd w celu odpracowania kary.

W 2018 roku odbiorem odpadów komunalnych na terenie gminy zajmowała się firma EKO-KRAS Sp. z o. o. z siedzibą w Kraśniku.

Stawki opłat wynoszą:

- 5 zł od osoby za odpady segregowane,
- 10 zł od osoby za odpady zmieszane.

Pobór opłat z gospodarstw domowych odbywa się na podstawie deklaracji, których w 2018 roku było złożonych 1.150 szt. w tym 37 deklaracji na zbiórkę nieselektywną.

Podmioty prowadzące działalność gospodarczą mają indywidualne umowy na odbiór odpadów i samodzielnie rozliczają się z firmami, które mają zezwolenie

na wywóz odpadów na terenie Gminy Wojśławice. Umów zawartych indywidualnie jest 35.

Łącznie z terenu gminy w 2018 r. zostały odebrane następujące ilości odpadów:

- 1) Frakcja mokra i odpady niesegregowane – 250,860 Mg
- 2) Frakcja sucha – 21,014 Mg
- 3) Szkło – 25,812 Mg
- 4) Odpady wielkogabarytowe (MPSZOK/PSZOK) – 55,952 Mg

Gmina Wojśławice prowadzi także Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Wojśławicach.

Wpływy z opłat wynoszą 168.601,60 zł w tym koszty 278,40 zł oraz odsetki 146,00 zł, natomiast zafakturowane należności przez podmiot odbierający 170.818,83 zł.

3.3. Komunalny zasób mieszkaniowy

Mieszkaniowy zasób gminy tworzą lokale stanowiące własność gminy. Obecnie Gmina Wojśławice posiada 18 lokali mieszkalnych.

Lp.	Lokalizacja	Pow. użytk. lokalu w m2	Stan techniczny
1	ul. Rynek 73/1	31,5	niezadowalający
2	ul. Rynek 73/2	37,87	niezadowalający
3	ul. Uchańska 27 A/1	54,5	średni
4	ul. Uchańska 27 A/2	61	średni
5	ul. Uchańska 27 A/3	46	średni
6	ul. Rynek 9/1	32,3	dobry
7	ul. Rynek 9/2	59,16	dobry
8	ul. Rynek 9/3	40,1	dobry
9	ul. Rynek 9/4	14,4	dobry
10	ul. Rynek 9/5	31,87	dobry
11	ul. Rynek 9/6	30,87	dobry

12	ul. Rynek 9/7	23,67	dobry
13	Huta 40 lokal w budynku szkoły	45,6	średni
14	Huta 40 lokal w budynku szkoły	47	średni
15	ul. Uchańska 18/7	57,7	dobry
16	ul. Uchańska 114	89,6	zły
17	ul. Uchańska 114	68,9	zły
18	Majdan	61,49	zły

Użyte w powyższym zestawieniu określenia oznaczają:

-dobry – nie wymaga napraw,

-średni – elementy konstrukcji w stanie dobrym, inne elementy należy naprawić, konserwować lub wymienić,

-niezadowolający - elementy konstrukcji w stanie średnim, inne elementy należy naprawić, konserwować lub wymienić.

W lokalach wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy ustalono stawki czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokali z uwzględnieniem czynników podwyższających lub obniżających ich wartość użytkową, tj. wyposażenie budynku w urządzenia techniczne i ich stan. Stawkę bazową czynszu ustalono na poziomie 2,10 zł/m². Do ww. stawki bazowej stosowane są zwwyżki i obniżki według poniższej tabeli:

Lp.	Stan wyposażenia	Współczynnik
1	Bez instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej	0,8
2	Bez instalacji kanalizacyjnej	0,9
3	Z instalacją wodociągową i kanalizacyjną	1
4	Ubikacja spółkiwana	1,1
5	Urządzenia kąpielowe	1,2
6	Centralne ogrzewanie z czynnikiem grzejnym ze źródła poza lokalem	1,3
7	Ciepła woda ze źródła poza lokalem	1,4

Ustalono również, że podwyższanie czynszu lub innych opłat za używanie lokalu, z wyjątkiem opłat niezależnych od właściciela, nie może być dokonywane częściej niż raz w roku, a podwyżka czynszu nie może być większa niż 10%.

Zarządzaniem zasobem mieszkaniowym zajmuje się gmina. Ewidencję lokali, dokumentację związaną z ich najmem, obsługą finansową w zakresie poboru i windykacji należności z tytułu najmu oraz dokonywaniem niezbędnych prac remontowo – adaptacyjnych realizują poszczególne referaty Urzędu Gminy Wojśławice, wg ich właściwości.

Lokale mieszkalne, wchodzące w skład zasobu mieszkaniowego gminy mogą być wynajmowane osobom, które nie posiadają tytułu prawnego do innego lokalu, a w pierwszej kolejności są to:

- osoby, których dochód miesięczny na jednego członka rodziny nie przekracza 150% najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym,
- osoby, których dochód miesięczny na jednego członka rodziny nie przekracza 100% najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym.

Lokale socjalne mogą być wynajmowane osobom:

- wobec, których orzeczono eksmisję z prawem do lokalu socjalnego,
- które zostały pozbawione mieszkania w wyniku zdarzeń losowych,
- które nie mają zaspokojonych potrzeb mieszkaniowych, a średni miesięczny dochód na jednego członka rodziny nie przekracza 75% najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 50% najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym.

3.4. Utrzymanie targowiska

W 2018 r. przeprowadzono kompleksową przebudowę targowiska w Wojśławicach przy ul Rynek. Całkowity koszt wykonanych prac zamknął się w kwocie: 2.363.781,67 zł (w tym dofinansowanie z PROW około 1.000.000,00zł). Jest to targowisko z tzw. prawdziwego zdarzenia, przestronne i nowoczesne w całości utwardzone, z zadaszonymi miejscami do handlu.

W 2018 r. wpływy z tytułu opłaty targowej wyniosły: 63.641,00 zł. Jest to kwota o 1.176,00 zł wyższa niż w roku 2017. Poborem opłaty targowej, jej rozliczaniem i dbaniem o plac targowy zajmuje się dwóch inkasentów.

3.5. Utrzymanie dróg gminnych, placów i mostów

Dla poprawy warunków życia mieszkańców przeprowadzono w większości sołectw remonty dróg, remonty i budowę przepustów, pogłębienie i oczyszczenie rowów przy drogach. Wymieniono na nowe lub wyremontowano przystanki autobusowe, wykonano nowe chodniki i parkingi, zwiększono ilość oświetlenia ulicznego.

Wykonano między innymi:

-przebudowę drogi gminnej w Kukawce:

*nr ewid. 406 o dł. 135,93 m na kwotę: 58.287,49 zł,

*nr ewid. 802 o dł. 287 m na kwotę: 74.116,66 zł,

-przebudowę drogi powiatowej nr 1867L w Kukawce, nr ewid. 300 o dł. 200 m na kwotę: 77.034,90 zł,

-przebudowę drogi gminnej 105031L o dł. 1100 m w Ostrowie na kwotę: 86.592,00 zł w technologii utwardzenia kruszywem,

-przebudowę drogi gminnej 102026L na dł. 1970 m Witoldów – Stary Majdan – Trościanka na kwotę: 780.731,67 zł (z wykorzystaniem dofinansowania Wojewody Lubelskiego),

-remont przepustu, skarp i nawierzchni drogi w Majdanie Ostrowskim na kwotę: 97.884,35 zł,

-remonty cząstkowe na utwardzonych drogach asfaltowych.

Na remonty dróg gminnych zakupiono 1050 ton kruszywa drogowego, które przekazano sołectwom.

W okresie zimowym, we własnym zakresie, utrzymywana jest przejezdność dróg. Zmiana systemu zimowego utrzymania dróg przyniosła znaczne oszczędności. Aktualnie gmina dysponuje samochodem pożarniczym Star 244 z pługiem bocznym, ciągnikiem Belarus 952.4 z pługiem strzałkowym oraz ciągnikiem Ursus C-360 z posypywarką. Ponadto zawarto umowy z 3 podmiotami świadczącymi usługi odśnieżania.

3.6. Rewitalizacja i działalność inwestycyjna

W 2018 roku Gmina Wojśławice zrealizowała zadanie pn. Zagospodarowanie i rewitalizacja terenu przy pomniku Tadeusza Kościuszki w Wojśławicach dofinansowanego z PROW 2014-2020, w ramach którego utwardzono i urządzono teren przy pomniku T. Kościuszki, ustawiono ławki i kosze na odpady – koszt: 68.999,56 zł.

Działalność inwestycyjna w 2018 r.

1. Przebudowa drogi gminnej w m. Kukawka nr ewid. 406 o dł. 135,93 m – koszt: 58.287,49 zł;

2. Modernizacja drogi gminnej od km 0+000 do km 0+287 stanowiącej dojazd do pól w m. Kukawka gm. Wojśławice dz. ewid. 802 – koszt: 74.116,66 zł;

3. Przebudowa drogi gminnej 105031L w m. Ostrów nr ewid. 81, 139, 141, 1832 o dł. ok. 1100,00 m – koszt: 86.592,00 zł;

4. Przebudowa drogi gminnej 105026L Witoldów – Stary Majdan – Trościanka – koszt: 780.731,67 zł;

5. Remont przepustu, skarp i nawierzchni na drodze w Majdanie Ostrowskim – koszt: 97.884,35 zł;
6. Remont drogi powiatowej nr 1867L w m. Kukawka nr ewid. 300 o dł. 200 m – koszt: 77.034,90 zł;
7. Remont i rozbudowa świetlicy w Hucie – koszt: 93.455,25 zł;
8. Modernizacja Oczyszczalni Ścieków w Wojśławicach – koszt: 1.156.200,00 zł;
9. Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Putnowice Wielkie – koszt: 419.048,20 zł;
10. Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Wojśławice - koszt: 114.771,80 zł;
11. Budowa 47 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków – koszt: 716.844,00 zł;
12. Przebudowa targowiska stałego zlokalizowanego na działce nr 1440/1 w Wojśławicach przy ul. Rynek – koszt: 2.363.781,67 zł;
13. Remont budynku dawnego ośrodka zdrowia w celu przystosowania na „Klub Seniora Aktywna Jesień” – koszt: 104.722,79 zł;
14. Przebudowa Synagogi w Wojśławicach – koszt: 787.219,07 zł;
15. Remont Wiejskiego Domu Kultury w Rozięcinie – koszt: 357.580,05 zł;
16. Przebudowa szkoły w Majdanie Ostrowskim – koszt: 1.692.866,99 zł.

3.7. Scalenia gruntów

Scalenia gruntów

Gmina Wojśławice jest typowo rolnicza, dlatego też oprócz tworzenia infrastruktury drogowej, wodociągowej, kanalizacyjnej, budowlanej itp. przyjęto kierunek wykonania jak największej ilości scaleń gruntów.

Głównym celem scaleń jest poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych, zmniejszenie ilości działek w poszczególnych gospodarstwach, podniesienie atrakcyjności agroturystycznej i inwestycyjnej, opracowanie dla scalanego obszaru dokumentacji o współcześnie wymaganych parametrach technicznych, zapewnienie każdej działce dostępu do drogi.

Na 26 sołectw w Gminie Wojśławice na koniec 2018 roku w 13 sołectwach przeprowadzono scalenia gruntów, a mianowicie: Stary Majdan, Trościanka, Rozięcin, Majdan Nowy oraz w Wojśławicach obejmujących sołectwa: ul. Rynek, ul. Uchańska, ul. Chełmska, ul. Grabowiecka, ul. Krasnystawska, Stadarnia, Witoldów, Wojśławice - Kolonia, Partyzancka Kolonia.

Procesem scalenia gruntów objęto 4.904,4 ha, co stanowi 45 % całkowitej powierzchni Gminy Wojśławice.

W wyniku scaleń wykonano nową klasyfikację gruntów, opalowano nowo powstałe działki. Dzięki zagospodarowaniu poscaleniowemu wykonano 58 km dróg utwardzonych oraz 62 km dróg gruntowych wyrównanych i wyprofilowanych.

Uczestnicy scalenia gruntów otrzymają ulgi podatkowe.

Koszty wszystkich prac scaleniowych wyniosły łącznie 23.181.135,00 zł.

Zestawienie dotyczące scaleń w sołectwach Gminy Wojsławice:

1. Obiekt STARY MAJDAN, Gmina Wojsławice

Powierzchnia obszaru scalenia: 768,2082 ha.

Wartość projektu: 2.222.666,00 zł.

Projekt scalenia zatwierdzony decyzją Starosty Chełmskiego z dnia 12 grudnia 2006 roku znak GKN6017/1sc/2006.

W wyniku zagospodarowania poscaleniowego wykonano 12 km dróg utwardzonych oraz 15 km dróg wyrównano równiarką.

2. Obiekt TROŚCIANKA, Gmina Wojsławice

Powierzchnia obszaru scalenia: 209,0521 ha

Wartość projektu:

- prace scaleniowe: 449.183,00 zł

- zagospodarowanie poscaleniowe: 897.881,00 zł.

Podstawa finansowania: decyzja Marszałka Województwa Lubelskiego z dnia 18 marca 2011 roku Nr 00080-6905-UM0300050/10. Projekt scalenia zatwierdzony decyzją Starosty Chełmskiego z dnia 4 lutego 2013 roku znak: GKN.661.1.5.2011.

W wyniku zagospodarowania poscaleniowego wykonano 2,69 km długości dróg utwardzonych płytami jumbo, oraz wyłożono zbocze drogi korytkami o długości 0,73 km. Wyrównano równiarką drogi o długości 4,81 km.

3. Obiekt ROZIĘCIN, Gmina Wojsławice

Powierzchnia obszaru scalenia: 304,2000 ha

Wartość projektu:

- prace scaleniowe: 659.229,00 zł

- zagospodarowanie poscaleniowe: 1.241.906,00 zł

Podstawa finansowania: decyzja Marszałka Województwa Lubelskiego z dnia 18 marca 2011 roku Nr 00081-6905-UM0300053/10. Projekt scalenia zatwierdzony decyzją Starosty Chełmskiego z dnia 14 lutego 2013 roku znak: GKN.661.1.8.2011.

W wyniku zagospodarowania poscaleniowego wykonano 4,6 km dróg utwardzonych. Wyrównano równiarką drogi o długości 5,62 km.

4. Obiekt MAJDAN NOWY, Gmina Wojśławice

Powierzchnia obszaru scalenia: 558,2411 ha

Wartość projektu:

- prace scaleniowe: 1.210.433,00 zł

- zagospodarowanie poscaleniowe: 1.241.906,00 zł

Podstawa finansowania: decyzja Marszałka Województwa Lubelskiego z dnia 28 lutego 2014 roku Nr 00194-6905-UM0300082/13. Projekt scalenia zatwierdzony decyzją Starosty Chełmskiego z dnia 29 grudnia 2014 roku znak: GKN.661.1.2.2013.

W wyniku zagospodarowania poscaleniowego wykonano utwardzenia dróg o długości 11,24 km. Wyrównano równiarką drogi o długości 16,58 km.

5. WOJSŁAWICE, Gmina Wojśławice

Powierzchnia obszaru scalenia: 3.064,74 ha

Wartość projektu:

- prace scaleniowe: 7. 264.783,00 zł

- zagospodarowanie poscaleniowe: 7.993.148,85 zł

Podstawa finansowania: Umowa o przyznaniu pomocy Nr 00001-6502-UM0300007/16 zawarta dnia 20 października 2016 roku pomiędzy Samorządem Województwa z siedzibą w Lublinie, a Powiatem Chełmskim. Projekt scalenia zatwierdzony decyzją Starosty Chełmskiego z dnia 27 lutego 2019 roku znak: GKN.661.1.1.2014.

W wyniku zagospodarowania poscaleniowego w 2020 roku zostanie wykonanych 28 km dróg utwardzonych, oraz 20 km dróg wyrównanych równiarką.

4. Działania na rzecz gospodarki niskoemisyjnej

Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej przyjęto Uchwałą Nr XII/60/2015 Rady Gminy Wojśławice z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wojśławice na lata 2015-2020 z perspektywą do roku 2030”. W ramach działań na rzecz przedmiotowego programu zrealizowano;

Działanie 1.1. – Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.

1. Remont z termoizolacją i zmianą systemu ogrzewania z wykorzystaniem OZE budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej w Wojśławicach – Gmina Wojśławice dnia 19.11.2018 r. podpisała umowę o dofinansowanie z Urzędem Marszałkowskim WL na realizację tego przedsięwzięcia.
2. Gminne Centrum Kultury w Wojśławicach – ogrzewanie z zastosowaniem pomp ciepła - Gmina Wojśławice dnia 19.11.2018 r. podpisała umowę o dofinansowanie z Urzędem Marszałkowskim WL na realizację tego zadania.
3. Zespół Szkół Publicznych w Wojśławicach – Kolonii – zmiana ogrzewania z zastosowaniem pomp ciepła, montaż kolektorów słonecznych, wykonanie izolacji pionowej budynku - Gmina Wojśławice w dniu 19.11.2018 r. podpisała umowę o dofinansowanie z Urzędem Marszałkowskim na realizację tego przedsięwzięcia.
4. Remont z adaptacją Synagogi na Izbę Tradycji Ziemi Wojśławickiej ze zmianą systemu ogrzewania z wykorzystaniem OZE – zadanie zrealizowane w 2018 r. ze środków UE w ramach działania 7.1 Dziedzictwo kulturowe i naturalne; z wykorzystaniem OZE – Zarząd Województwa Lubelskiego w dniu 2 października 2018 roku podjął uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy zawierającej informację o kolejności przysługiwania pomocy na operacje typu „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne” w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, zgodnie z którą wniosek Gminy Wojśławice znalazł się na wysokim 9 miejscu.

Działanie 1.3. - Montaż odnawialnych źródeł energii na budynkach użyteczności publicznej:

W 2018 r. zamontowano pompę ciepła gruntową w budynku szkoły w Majdanie Ostrowskim oraz w budynku Synagogi w Wojśławicach.

Działanie 1.4. - System zielonych zamówień publicznych do przetargów publicznych:

Gmina zakupując sprzęt biurowy wybiera urządzenia energooszczędne.

Działanie 1.6. – Monitoring zużycia energii oraz wody w obiektach publicznych

Gmina Wojśławice wraz z innymi gminami przystąpiła do Klastra Energetycznego, której głównym celem jest pozyskanie funduszy na produkcję energii.

Działanie 1.7. – Modernizacja oczyszczalni ścieków w Wojśławicach

W 2018 r. przeprowadzono kompleksową modernizację oczyszczalni ścieków, zastosowano urządzenia oszczędzające energię.

Działanie 2.1. – Termomodernizacja budynków mieszkalnych

Gmina Wojśławice we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska w Lublinie realizuje program ogólnopolski „Czyste powietrze”, który dotuje przedsięwzięcia mające na celu termomodernizację budynków prywatnych.

Działanie 2.2. – Instalacja odnawialnych źródeł energii dla budynków mieszkalnych – panele fotowoltaiczne i kolektory słoneczne

Gmina Wojśławice w dniu 26.07.2018 r. podpisała z Urzędem Marszałkowskim WL umowę o dofinansowanie przedsięwzięcia mającego na celu montaż 143 szt. instalacji solarnych na budynkach mieszkańców.

Działanie 2.3. – Wymiana kotłów na bardziej efektywne energetycznie lub wymiana źródeł ciepła

Gmina Wojśławice w dniu 26.07.2018 r. podpisała z Urzędem Marszałkowskim WL umowę o dofinansowaniu przedsięwzięcia mającego na celu montaż 6 szt. kotłów na biomasę w budynkach mieszkańców.

Działanie 3.1. Modernizacja oświetlenia ulicznego

Gmina Wojśławice wraz z PGE prowadzi działania mające na celu montaż oświetlenia ulicznego o charakterze energooszczędnym.

Działanie 4.1. Modernizacja dróg gminnych służących lokalnej mobilności

W 2018 r. Gmina Wojśławice zrealizowała następujące inwestycje drogowe:

- Przebudowa drogi gminnej w m. Kukawka nr ewid. 406 o dł. 135,93 m;
- Modernizacja drogi gminnej od km 0+000 do km 0+287 stanowiącej dojazd do pól w m. Kukawka gm. Wojśławice dz. ewid. 802;
- Przebudowa drogi gminnej 105031L w m. Ostrów nr ewid. 81, 139, 141, 1832 o dł. ok. 1100,00 m; Przebudowa drogi gminnej 105026L Witoldów – Stary Majdan – Trościanka;
- Remont przepustu, skarp i nawierzchni na drodze w Majdanie Ostrowskim;
- Remont drogi powiatowej nr 1867L w m. Kukawka nr ewid. 300 o dł. 200 m.

Działanie 5.1. Budowa biogazowni rolniczych o mocy do 2 MW

W 2018 r. inwestor zewnętrzny rozpoczął formalną procedurę, której celem jest budowa biogazowni w Turowcu.

Promocja OZE i zachowań ekologicznych

Gmina Wojśławice promuje zachowania ekologiczne i Odnawialne Źródła Energii poprzez stronę internetową, gazetę Wojśławiak, działania Gminne Centrum Kultury Sportu i Turystyki oraz Szkołę Podstawową im. T. Kościuszki w Wojśławicach.

5. Oświata i wychowanie

5.1. Stan organizacji w roku szkolnym 2017/2018

W okresie sprawozdawczym na terenie Gminy Wojstawice funkcjonowała jedna szkoła podstawowa obejmująca swoim obwodem teren całej Gminy Wojstawice.

W szkole nauka odbywała się zgodnie z zatwierdzonym *Arkuszem organizacji pracy szkoły na rok szkolny 2017/2018* oraz *Arkuszem organizacji pracy szkoły na rok szkolny 2018/2019*.

Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych była porównywalna w roku szkolnym 2018/2019 i 2017/2018. W klasach I-III szkoły podstawowej liczba uczniów zmalała o 9 dzieci, w klasach IV - VIII wzrosła o 64. W klasach wygaszanego gimnazjum pozostało 34 uczniów.

Stan organizacji opieki przedszkolnej i przygotowania do podjęcia nauki w klasie pierwszej

Na terenie gminy Wojstawice wychowaniem przedszkolnym objęte zostały wszystkie dzieci 5 i 6 - letnie zamieszkałe w obwodzie szkoły i przebywające na stałe w miejscu zamieszkania oraz dzieci 3 i 4 - letnie zgłoszone zgodnie z zasadami rekrutacji do oddziałów przedszkolnych. W roku 2018 funkcjonowały 4 oddziały przedszkolne.

Zatrudnienie w Szkole Podstawowej w Wojstawicach - Kolonii w roku 2018

Arkusze organizacji w roku szkolnym 2017/2018 obejmował zatrudnienie:

- **Etaty nauczycieli pełnozatrudnionych – 24**
- **Etaty obsługowe i administracyjne – 13,08** (w tym 2,33 w stosunku rocznym opiekun dzieci).

5.2. Baza lokalowa i wyposażenie

- Budynek Szkoły Podstawowej w Wojstawicach – Kolonii:

10 pomieszczeń do zajęć, świetlica, biblioteka z czytelnią, kuchnia, stołówka, szatnia, sala gimnastyczna, 2 pomieszczenia administracyjne, składnica akt, magazynek sportowy, 2 łazienki, 2 szatnie dla uczniów uczestniczących w zajęciach wychowania fizycznego, harcówka, gabinet pedagoga szkolnego, gabinet pomocy psychologicznej i logopedycznej. Osobne miejsce dla dzieci z oddziałów przedszkolnych w tym 4 sale do zajęć, korytarz i łazienka dostosowana do potrzeb dzieci młodszych oraz na terenie przedszkolnym plac zabaw dla dzieci.

- Budynek Gimnazjum Publicznego:

7 pomieszczeń lekcyjnych, pokój nauczycielski, 4 łazienki, sala do zajęć korekcyjnych, szatnie, izba pamięci, 2 pomieszczenia administracyjno - funkcyjne, sala SU, 3 pomieszczenia magazynowo - gospodarcze, kotłownia.

5.3. Realizacja zadań oświatowych

W roku 2018 Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Wojśławicach - Kolonii realizowała zadania dydaktyczno – opiekuńczo - wychowawcze zgodnie z wieloletnią *Koncepcją pracy szkoły przyjętą w roku szkolnym 2016/2017*. W szkole funkcjonuje: *Statut Szkoły, Plan Pracy Szkoły, zatwierdzony Zestaw podręczników i Programów Nauczania*. Pracę szkoły wspierały dodatkowo: *Program Wychowawczo-, Profilaktyczny, Plan wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli, Procedura monitorowania podstawy programowej, Procedura organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, Plan pracy powołanych zespołów*.

Zespoły przedmiotowe i zadaniowe w roku szkolnym 2017/2018 i 2018/2019 w Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Wojśławicach - Kolonii.

W placówce funkcjonowały następujące zespoły przedmiotowe i zadaniowe:

Zespoły przedmiotowe i zadaniowe w roku szkolnym 2017/2018 w Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Wojśławicach - Kolonii.

1. Zespół Humanistyczny w składzie:

Ewa Koler – j. polski

Emma Czarnecka-Durczak – j. polski,

Róża Gwarda – j. polski

Marta Daniłowicz – j. polski, nauczyciel bibliotekarz

Adam Łopocki – historia - Lider

Krzysztof Jasiuk – muzyka, plastyka, zajęcia artystyczne

Anna Błaszczuk – historia, WOS

Justyna Starko Gadzała – j. polski

2. Zespół Nauczycieli Języków Obcych

Wioletta Kortatyńska – j. angielski

Magdalena Dynkiewicz – j. angielski

Magdalena Zarek – j. angielski

Emma Czarnecka-Durczak – j. rosyjski

Olimpia Wójcik - j. rosyjski

3. Zespół Matematyczno – Przyrodniczy w składzie:

Marta Chawraj – matematyka

Ewelina Jabłońska – matematyka, zajęcia komputerowe

Zbigniew Chodorowski – fizyka, chemia, informatyka - Lider

Piotr Szacoń – informatyka, zajęcia komputerowe, zajęcia techniczne

Grażyna Czyż – biologia, przyroda

Andrzej Czerniej – przyroda

Józef Majuk – matematyka, informatyka, zajęcia komputerowe

4. Zespół Nauczycieli Edukacji Wczesnoszkolnej i Przedszkolnej w składzie:

Elżbieta Łopocka

Alicja Kwiaton

Teresa Lackowska - Lider

Bożena Zduńczuk

Andrzej Czerniej

Monika Dubaj

Elżbieta Gołębiowska

Anna Michalczuk

Maria Czechowska

5. Zespół Nauczycieli Wychowania Fizycznego w składzie:

Jolanta Wlaż - Lider

Grzegorz Jeleń

Adam Łopocki

Marzena Kubik

6. Zespół Nauczycieli Katechetów w składzie:

Krystyna Radomska - Lider

ks. Zbigniew Kasprzyk

ks. Marcin Zieliński

7. Zespół Wychowawczy – w składzie:

Anna Błaszczuk

Andrzej Czerniej

Bożena Zduńczuk

Marta Chawraj

Elżbieta Łopocka

Teresa Lackowska

Alicja Kwiaton
Grażyna Czyż
Sylwia Magdziak – Lider
Ewelina Jabłońska
Grzegorz Jeleń
Zbigniew Chodorowski
Wioletta Kortatyńska
Ewa Koler

8. Zespół do spraw promocji szkoły w składzie:

Piotr Szacoń – informatyka
Wioletta Kortatyńska – j. angielski
Marta Daniłowicz – nauczyciel bibliotekarz
Zbigniew Chodorowski – chemia, fizyka
Krzysztof Jasiuk – muzyka, plastyka, zajęcia artystyczne

9. Zespół do spraw badania losów absolwentów w składzie:

Marta Daniłowicz – nauczyciel bibliotekarz
Adam Łopocki - historia
Bożena Zduńczuk – edukacja wczesnoszkolna
Grzegorz Jeleń – wychowanie fizyczne
Teresa Lackowska – edukacja wczesnoszkolna
Elżbieta Gołębiowska – edukacja wczesnoszkolna

10. Zespół do spraw ewaluacji wewnętrznej w składzie:

Andrzej Czerniej - przyroda
Grzegorz Jeleń – wychowanie fizyczne
Marta Daniłowicz – j. polski
Róża Gwarda – j. polski

11. Zespół do spraw analizy egzaminów gimnazjalnych w składzie:

Marta Chawraj – matematyka
Ewa Koler – j. polski
Wioletta Kortatyńska – j. angielski

Magdalena Zarek – j. angielski, geografia

Magdalena Zarek – geografia

Anna Błaszczuk – historia, WOS

Grażyna Czyż – biologia

Zbigniew Chodorowski – fizyka, chemia

Olimpia Wójcik – j. rosyjski

12. Zespół do spraw przyrostu wiedzy u uczniów – gimnazjum w składzie:

Elżbieta Łagowska – logopeda

Sylwia Magdziak – pedagog

Magdalena Zarek – j. angielski

13. Zespół do spraw przyrostu wiedzy u uczniów – szkoła podstawowa w składzie:

Teresa Lackowska – edukacja wczesnoszkolna

Monika Dubaj – edukacja wczesnoszkolna

Józef Majuk – matematyka

14. Zespół do spraw analizy klasyfikacji – szkoła podstawowa w składzie:

Krzysztof Jasiuk - muzyka, plastyka, zajęcia artystyczne

Bożena Zduńczuk - edukacja wczesnoszkolna

Elżbieta Gołębiowska - edukacja wczesnoszkolna

15. Zespół do spraw analizy klasyfikacji - gimnazjum w składzie:

Ewelina Jabłońska - matematyka

Alicja Kwiaton – edukacja wczesnoszkolna

Marta Daniłowicz – j. polski

16. Zespół do spraw wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli w składzie:

Teresa Lackowska – ed. wczesnoszkolna

Róża Gwarda – j. polski

17. Zespoły programowe

Lider- wychowawca

Członkowie: wszyscy nauczyciele uczący w danej klasie

Zespoły przedmiotowe i zadaniowe w roku szkolnym 2018/2019 w Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Wojśławicach - Kolonii.

1. Zespół Humanistyczny w składzie:

Ewa Koler – j. polski

Emma Czarnecka-Durczak – j. polski - Lider

Róża Gwarda – j. polski

Marta Daniłowicz – j. polski, nauczyciel bibliotekarz

Adam Łopocki – historia

Krzysztof Jasiuk – muzyka, plastyka, zajęcia artystyczne

Anna Błaszczuk – historia, WOS

Justyna Starko Gadzała – j. polski

2. Zespół Nauczycieli Języków Obcych

Wioletta Kortatyńska – j. angielski

Magdalena Dynkiewicz – j. angielski - Lider

Magdalena Zarek – j. angielski

Emma Czarnecka-Durczak – j. rosyjski

Olimpia Wójcik - j. rosyjski

3. Zespół Matematyczno – Przyrodniczy w składzie:

Marta Chawraj – matematyka

Ewelina Jabłońska – matematyka, zajęcia komputerowe - Lider

Zbigniew Chodorowski – fizyka, chemia, informatyka

Piotr Szacoń – informatyka, zajęcia komputerowe, zajęcia techniczne

Grażyna Czyż – biologia, przyroda

Andrzej Czerniej – przyroda

Józef Majuk – matematyka, informatyka, zajęcia komputerowe

4. Zespół Nauczycieli Edukacji Wczesnoszkolnej i Przedszkolnej w składzie:

Elżbieta Łopocka

Alicja Kwiaton

Teresa Lackowska - Lider

Bożena Zduńczuk

Andrzej Czerniej

Monika Dubaj

Elżbieta Gołębiowska

Anna Michalczuk

Maria Czechowska

5. Zespół Nauczycieli Wychowania Fizycznego w składzie:

Jolanta Właż - Lider

Grzegorz Jeleń

Adam Łopocki

Marzena Kubik

6. Zespół Nauczycieli Katechetów w składzie:

Krystyna Radomska - Lider

ks. Zbigniew Kasprzyk

ks. Marcin Zieliński

7. Zespół Wychowawczy – w składzie:

Anna Błaszczuk - Lider

Andrzej Czerniej

Bożena Zduńczuk

Marta Chawraj

Elżbieta Łopocka

Teresa Lackowska

Alicja Kwiaton

Grażyna Czyż

Sylwia Magdziak

Ewelina Jabłońska

Grzegorz Jeleń

Zbigniew Chodorowski

Wioletta Kortatyńska

Ewa Koler

8. Zespół do spraw promocji szkoły w składzie:

Piotr Szacoń – informatyka - Lider

Wioletta Kortatyńska – j. angielski

Marta Daniłowicz – nauczyciel bibliotekarz

Zbigniew Chodorowski – chemia, fizyka

Krzysztof Jasiuk – muzyka, plastyka, zajęcia artystyczne

9. Zespół do spraw badania losów absolwentów w składzie:

Marta Daniłowicz – nauczyciel bibliotekarz - Lider

Adam Łopocki - historia

Bożena Zduńczuk – edukacja wczesnoszkolna

Grzegorz Jeleń – wychowanie fizyczne

Teresa Lackowska – edukacja wczesnoszkolna

Elżbieta Gołębiowska – edukacja wczesnoszkolna

10. Zespół do spraw ewaluacji wewnętrznej w składzie:

Andrzej Czerniej - przyroda - Lider

Grzegorz Jeleń – wychowanie fizyczne

Marta Daniłowicz – j. polski

Róża Gwarda – j. polski

11. Zespół do spraw analizy klasyfikacji – szkoła podstawowa w składzie:

Krzysztof Jasiuk - muzyka, plastyka, zajęcia artystyczne

Bożena Zduńczuk - edukacja wczesnoszkolna

Elżbieta Gołębiowska - edukacja wczesnoszkolna

12. Zespół do spraw analizy klasyfikacji - gimnazjum w składzie:

Ewelina Jabłońska - matematyka

Alicja Kwiaton – edukacja wczesnoszkolna

Marta Daniłowicz – j. polski

13. Zespół do spraw wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli w składzie:

Teresa Lackowska – ed. wczesnoszkolna - Lider

Róża Gwarda – j. polski

14. Zespoły programowe

Lider- wychowawca

Członkowie: wszyscy nauczyciele uczący w danej klasie.

Wszystkie zespoły realizowały zadania wynikające z opracowanego we wrześniu planu pracy, który w trakcie roku podlegał modyfikacji, a na zakończenie ocenie efektywności.

Od roku szkolnego 2013/2014 w Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki funkcjonuje oficjalna strona internetowa szkoły z wykupioną domeną, a od 2018 profil na portalu społecznościowym Facebook. Ułatwia to tylko organizację pracy szkoły, dostęp uczniom i rodzicom do dokumentacji szkolnej, planów lekcji, druków zapisu do świetlicy itp., a przede wszystkim jednoczy społeczność szkolną.

5.4. Organizacja innych form pomocy uczniom

Liczba dzieci objętych dowozeniem zgodnie z listą z listopada 2018 r.:

Kierunek: Majdan – Majdan Nowy – Rożęcina – Wojślawice: 62

Kierunek: Ostrów – Ostrów Kolonia – Majdan Ostrowski – Czarnołozy – Wojślawice: 35

Kierunek: Trościanka – Kukawka – Majdan Stary – Witoldów – Wojślawice: 26

Kierunek: Putnowice – Turowiec – Huta – Wojślawice: 88

Formy pracy wychowawczej, działalności profilaktycznej oraz bezpieczeństwa w szkole

Zgodnie z wymogami prawa oświatowego w roku szkolnym w szkole realizowano zadania wynikające z Planu pracy szkoły oraz Programu profilaktyczno - wychowawczego. Zapewnione zostały uczniom bezpieczne i higieniczne warunki nauki. Dyżury rozpoczynały się odpowiednio wcześniej i były prawidłowo sprawowane przez nauczycieli.

Szkolny Program Profilaktyczno - Wychowawczy został dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów i potrzeb środowiska lokalnego. Służył ujednoczeniu działań wychowawczych i profilaktycznych. Realizacja programu odbywała się w ramach codziennych zajęć dydaktyczno – wychowawczych oraz opiekuńczych prowadzonych w szkole podczas godzin wychowawczych realizowanych przez wychowawców, pedagoga; zajęć świetlicowych, spotkań z przedstawicielami Policji, Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego, Straży Pożarnej, Służby Zdrowia, Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej mającymi m. in. na celu informowanie uczniów o szkodliwości używek i innych zachowań ryzykownych. Program Profilaktyczno - Wychowawczy realizowany jest w szkole przez cały rok szkolny i pozwala na osiągnięcie następujących celów:

1. Ochrona dziecka – ucznia przed agresją, uzależnieniami, które hamują bądź zakłócają jego rozwój.
2. Zapobieganie patologiom tj. agresji, przemocy, uzależnieniom i właściwe reagowanie w chwili pojawienia się ich na terenie naszej szkoły.

3. Promowanie zdrowego stylu życia i alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu.

4. Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym oraz wskazywanie sposobów ich zapobiegania lub niwelowania.

W trosce o bezpieczeństwo naszych uczniów odbywały się pogadanki rozwijające umiejętności rozróżniania sytuacji bezpiecznych i niebezpiecznych oraz dokonywania słusznego wyboru. Zajęcia wzbogacały liczne prelekcje wsparte prezentacjami multimedialnymi. Wiele uwagi poświęcono promowaniu zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych, wdrażania do aktywnego wypoczynku i rekreacji, a także problemom okresu dorastania oraz dbania o higienę osobistą. Uczniowie zostali zapoznani z podstawami udzielania pierwszej pomocy. W tym roku szkolnym został położony nacisk na dostarczenie uczniom wiedzy o szkodliwości zażywania narkotyków, dopalaczy oraz propagowanie świadomego wybierania programów TV i racjonalnego korzystania z komputera i Internetu. W tym celu oprócz standardowych zajęć z wychowawcami i pedagogiem uczniowie wykonywali gazetki klasowe na temat szkodliwości palenia papierosów i picia alkoholu.

Nauczyciele przez cały czas przeciwdziałali i redukowali agresję (fizyczną i psychiczną) w szkole, uczyli alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów, kształtowali umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami, przyczyniali się do podnoszenia kultury słowa, eliminowania wulgaryzmów ze słownika uczniów. Tak jak każdego roku przez cały okres nauki monitorowane były postępy uczniów w nauce, zachowaniu i frekwencji, a także rozpoznawane i odpowiednio diagnozowane ewentualne problemy dydaktyczne i wychowawcze. Realizacja programów przyniosła efekty w postaci podniesienia świadomości uczniów, przyczyniła się do nabycia przez nich praktycznych umiejętności radzenia sobie z zagrożeniami w otaczającym świecie, a wzmożone działania wychowawcze i profilaktyczne w naszej szkole będą prowadziły do ograniczenia i eliminowania zachowań ryzykownych dzieci oraz wzmocnienia czynników chroniących przed zagrożeniami.

W placówce w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej odbywały się zajęcia rewalidacyjne, funkcjonował gabinet pedagoga i logopedy.

W roku 2018 w Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Wojśławicach - Kolonii realizowana była pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów posiadających orzeczenie lub opinię Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, a także odbywały się dodatkowe zajęcia wyrównawcze dla uczniów mających trudności w nauce oraz dodatkowe zajęcia dla uczniów szczególnie uzdolnionych.

Podczas zajęć rewalidacyjnych uczniowie mieli możliwość doskonalenia techniki czytania i pisania oraz pracy nad rozumieniem tekstu. Powtarzali i utrwalali podstawowe zasady ortografii i pisowni (wdrażanie do umiejętności praktycznego zastosowania w pisaniu). Poszerzali wiedzę z zakresu pojęć i sprawności matematycznych oraz wiedzę ogólną na temat najbliższego otoczenia społecznego.

Rozwijano zdolności myślenia logicznego poprzez ukazywanie zależności przyczynowo-skutkowych w historyjkach obrazkowych. Zapewniano bezpieczeństwo i pomoc przy poruszaniu się po szkole oraz stałą aktywność ruchową.

Podczas zajęć zwracano szczególną uwagę na wzmacnianie i kształtowanie kompetencji społecznych uczniów oraz podnoszenie wiedzy o zasadach regulujących zachowania społeczne. Motywowano do podejmowania wysiłku oraz budzono wiarę we własne możliwości.

Uczniowie zdolni mieli również możliwość korzystania z dodatkowych zajęć rozwijających ich uzdolnienia. Odbywały się dodatkowe lekcje poszerzające i rozwijające zainteresowania oraz przygotowujące do różnego rodzaju konkursów.

Powyższe zadania realizowano wg. ustalonego harmonogramu pracy z uczniem zdolnym oraz z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych czy z uczniem mającym trudności w nauce.

W roku 2018 opieką logopedyczną zostali objęci uczniowie ze szkoły podstawowej oraz dzieci czteroletnie, pięcioletnie i sześcioletnie uczęszczające do oddziałów przedszkolnych.

5.5. Organizacja roku szkolnego

W roku 2018 braliśmy udział w wielu akcjach, m.in.: „Cała Gmina czyta dzieciom”, „Góra Grosza”, „Pomóż dzieciom przetrwać zimę”.

Zorganizowaliśmy wiele spotkań i prelekcji z przedstawicielami różnych zawodów.

W maju uczniowie klas III gimnazjum uczestniczyli w Gieldzie Szkół Ponadgimnazjalnych zorganizowanej na terenie placówki, w której uczestniczyło wiele szkół z województwa lubelskiego.

W szkole odbyły się następujące uroczystości: Dzień Edukacji Narodowej, Ślubowanie uczniów klas pierwszych, Dzień Marchewki, Dzień Papieski, Pasowanie na Przedszkolaka, Pasowanie Pierwszoklasistów, Rocznica Odzyskania Niepodległości, Andrzejki, Dzień Pluszowego Misia, Mikołajki, wigilia szkolna, zabawa karnawałowa, Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Tłusty Czwartek, Dzień Kobiet, Dzień Patrona, akademia z okazji rocznicy bitwy o Wojsławice wraz z Powiatowym Przeglądem Pieśni Powstańczej, Międzynarodowy Dzień Ziemi, rocznica uchwalenia Konstytucji 3-go Maja, Święto Mamy i Taty, Dzień Języków, Dzień Matematyczno – Przyrodniczy.

Odbyły się również: Konkurs Historyczny „Tadeusz Kościuszko”, XI Międzyszkolny Konkurs Ekologiczny, XI Międzygminny Konkurs Czytelniczo - Teatralny, XVII Konkurs Kolęd i Pastorałek.

Uczniowie zdobyli wiedzę i doświadczenie podczas wycieczek turystyczno - krajoznawczych, historycznych, przyrodniczych, m.in. na pokazach fizycznych i chemicznych na UMCS w Lublinie, zajęciach edukacyjnych w PWSZ w Chełmie.

W czasie ferii zimowych zorganizowanych zostało wiele różnych zajęć przygotowujących do egzaminu, kół zainteresowań, zajęć sportowych, informatycznych, kulinarnych, filmowych, czytelniczych, muzycznych i rekreacyjnych.

Ponadto organizowano lekcję ekologiczną w oczyszczalni ścieków, Banku Spółdzielczym, siedzibie Urzędu Gminy, Warsztacie Terapii Zajęciowej, Straży Pożarnej, synagodze i cerkwi w Wojsławicach.

Nadzór pedagogicznych w roku szkolnym 2018 był realizowany poprzez wykonywanie zadań i czynności określonych w art. 33 *Ustawy o systemie oświaty*, w trybie planowych i doraźnych działań:

1. Działania planowe były realizowane zgodnie z planem nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2017/2018 i 2018/2019.
2. Działania doraźne były realizowane w sytuacji, gdy zaistniała potrzeba podjęcia działań nieujętych w planie nadzoru pedagogicznego.
3. Działania planowe i doraźne wynikają z potrzeb szkoły.

Nadzór polegał na:

obserwacji prowadzonych przez nauczycieli zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz innych zajęć i czynności wynikających z działalności statutowej placówki.

Formami nadzoru pedagogicznego były:

- A. ewaluacja
- B. kontrola.
- C. wspomaganie

Realizowane zostały cele nadzoru pedagogicznego dotyczące:

- ✓ wewnętrznej ewaluacji działalności edukacyjnej (m.in. zbieranie i analizowanie informacji o efektach działalności edukacyjnej szkoły, określanie poziomu spełniania przez placówkę wymagań ustalonych w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania)
- ✓ kontroli przestrzegania przepisów prawa (m.in. dokonanie oceny zgodności realizowanych przez nauczycieli działań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych z przepisami prawa)
- ✓ wspomaganie nauczycieli (m.in. organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli, szkoleń i narad w celu podnoszenia jakości działalności edukacyjnej szkoły, wspomaganie rozwoju nauczycieli oraz inspirowania ich do podejmowania innowacji pedagogicznych, kierowania rozwojem zawodowym nauczycieli i opieka nad młodymi nauczycielami, ocena pracy nauczycieli, ocena dorobku zawodowego nauczycieli).

1) EWALUACJA

W roku 2018 w ramach ewaluacji wewnętrznej objęto badaniem następujące obszary:

1. W szkole kształtuje się postawy i respektuje normy społeczne:

- ocena skuteczności podejmowanych w szkole działań w zakresie kształtowania postaw i respektowania norm,
- uczniowie w szkole czują się bezpiecznie, a relacje między wszystkimi członkami oparte są na wzajemnym szacunku i zaufaniu,
- uczniowie wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje,

podejmuje się działania wychowawcze i profilaktyczne mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań,

- kształtuje się postawę odpowiedzialności uczniów za działania własne i podejmowane w grupie,
- podejmowane działania wychowawcze i profilaktyczne są monitorowane, ocenia się ich skuteczność oraz, w razie potrzeby, modyfikuje.

2. Realizacja podstawy programowej w zakresie celów ogólnych, umiejętności i osiągnięć dzieci, zalecanych warunków i sposobów jej realizacji:

- systematyczne monitorowanie realizacji podstawy programowej,
- analiza programów z uwzględnieniem osiągnięć uczniów,
- analiza osiągnięć każdego ucznia z uwzględnieniem jego możliwości rozwojowych,
- ewaluacja skuteczności podejmowanych działań dydaktyczno - wychowawczych.

3. Współpraca między nauczycielami, a rodzicami w zakresie wspomaganie rozwoju uczniów:

1. skuteczność informowania rodziców o kierunkach pracy szkoły i zamierzeniach wychowawczo-dydaktycznych,
2. współdziałanie rodziców w realizacji wytycznych podstawy programowej,
3. efektywność pracy indywidualnej i zespołowej z uczniami wymagającymi wsparcia,
4. ocena zajęć otwartych organizowanych dla rodziców.

2) KONTROLA

W roku 2018 kontrola dotyczyła przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa regulujących działalność dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą oraz inną działalność statutową szkoły z uwzględnieniem:

- Kontroli sposobu wykorzystywania programu do planowania zajęć dydaktycznych przez nauczycieli.
- Kontroli wdrażania podstawy programowej.

- Zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.
- Monitorowania wybranych obszarów pracy nauczycieli.

Przeprowadzono kontrolę dokumentacji wycieczek szkolnych. Stwierdzono, iż realizowane są one zgodnie z przepisami prawa.

Ponadto organ prowadzący przeprowadził kontrolę w zakresie:

- dowożenia uczniów;
- doskonalenia zawodowego nauczycieli;
- zajęć pozalekcyjnych;
- szkolnego klubu strzeleckiego ACUMEN;
- uzasadnienia zwiększenia czasu pracy pedagoga szkolnego.

Organ nadzorujący czyli Kuratorium Oświaty w Lublinie przeprowadził:

- kontrolę doraźną, o której mowa w § 3 ust. 3 rozporządzenia w sprawie realizacji zaleceń wydanych po przeprowadzonej w 04.07.2017 r. kontroli dotyczącej procesu edukacyjnego w klasie I, w tym udzielanej pomocy psychologiczno - pedagogicznej;
- kontrolę doraźną, o której mowa w § 3 ust. 3 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego, dotyczącej zgodności funkcjonowania szkoły z arkuszem organizacji szkoły i przepisami prawa w roku szkolnym 2017/2018;
- ewaluację zewnętrzną w oddziałach przedszkolnych na temat wartości działań podejmowanych przez szkołę w zakresie wymagania: Procesy wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.

Kontrola dokumentacji: dzienników lekcyjnych, teczek wychowawców oraz teczek zespołów przedmiotowych.

3) WSPOMAGANIE

Organizacja wspomaganie nauczycieli odbywała się poprzez opracowanie planu posiedzeń i szkoleń Rady Pedagogicznej, wspieranie rozwoju zawodowego nauczycieli oraz obserwację zajęć.

W roku 2018 odbyły się szkoleniowe rady pedagogiczne z poniższych tematów:

- Wybrane zagadnienia nowej podstawy programowej w aspekcie dydaktycznym,
- Strategie uczenia się uczniów,
- Neurodydaktyka w praktyce szkolnej,
- Zmiany w ustawie - Karta Nauczyciela,

- Ochrona danych osobowych w szkołach i placówkach oświatowych.

Podczas obserwacji zajęć edukacyjnych monitorowane były następujące aspekty:

- 1) nabywanie wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej,
- 2) praca z uczniem zdolnym i z uczniem mającym trudności w nauce,
- 3) częstotliwość sprawdzania zeszytów przedmiotowych.

Podczas obserwacji zajęć innych (m.in. bibliotecznych, świetlicowych, pozalekcyjnych) monitorowane były:

- bezpieczeństwo uczniów w czasie pobytu w szkole,
- profilaktyka agresji i przemocy w szkole,
- wspomaganie rozwoju dzieci z uwzględnieniem ich indywidualnych sytuacji,
- wzmocnienie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- praca ukierunkowana na rozwój dzieci,
- prawidłowość organizacji pracy świetlicy szkolnej.

Podczas obserwacji zespołu klasowego monitorowane były:

- ✓ możliwości edukacyjne uczniów,
- ✓ aktywność uczniów na zajęciach,
- ✓ dyscyplina na zajęciach,
- ✓ wspomaganie rozwoju uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji,
- ✓ dobór metod, form i środków do celów lekcji i indywidualnych potrzeb uczniów.

Celem obserwacji było:

- zebranie informacji o jakości pracy nauczyciela,
- analiza stosowanych sposobów i kryteriów oceniania wiadomości i umiejętności uczniów,
- ocena adekwatności scenariusza zajęć do założonych celów,
- ocena prawidłowości stosowania obowiązujących podstaw programowych,
- różnorodność metod i form pracy w realizacji treści dydaktyczno – wychowawczych,

- stwarzanie warunków i właściwego klimatu dla rozwijania i zaspokajania potrzeb uczniów,
- diagnoza zakresu i skuteczności podejmowanych przez wychowawców działań opiekuńczych i wychowawczych w kontekście potrzeb uczniów oraz oczekiwań rodziców.

Szczegółnej uwadze poddawane były:

- stopień i sposób kontrolowania opanowanych przez uczniów wiadomości i umiejętności zawartych w podstawie programowej,
- organizacja pracy na lekcji ze szczególnym zwróceniem uwagi na:
 - indywidualne podejście nauczyciela do ucznia,
 - praca z uczniem o szczególnych potrzebach edukacyjnych,
 - realizację zagadnień ujętych w podstawie programowej,
- ocena pracy wychowawców pod kątem:
 - sposobów i efektywności rozpoznawania problemów opiekuńczo – wychowawczych,
 - profilaktyki agresji i przemocy w szkole,
 - kontrola spełniania obowiązku szkolnego przez uczniów.

Poziom merytoryczny wszystkich wyżej wymienionych działań był wysoki.

W ramach wspomagania nauczycieli odbyło się 25 obserwacji zajęć edukacyjnych i opiekuńczo – wychowawczych (4 w oddziałach przedszkolnych, 6 w klasach I-III Szkoły Podstawowej, 6 w klasach IV - VIII Szkoły Podstawowej, 6 w klasach II - III gimnazjum, 3 obserwacje uroczyści szkolnych).

Obserwowano 1 oddziaływanie wychowawcze uczeń – szkoła – dom rodzinny, czyli tzw. zebrania z rodzicami.

Odbyły się także 3 obserwacje organizacji zajęć w świetlicy szkolnej ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia uczniom bezpieczeństwa w szkole i poza nią.

Obserwowano pełnienie 21 dyżurów podczas przerw. Kontrolowano przestrzeganie Regulaminu pełnienia dyżurów nauczycieli w czasie przerw oraz respektowania zasad Regulaminu zachowania uczniów w czasie przerw.

Ponadto, w ramach nadzoru, odbyło się 8 rozmów protokolowanych z rodzicami uczniów i 3 z nauczycielami.

5.6. Organizacja zajęć pozalekcyjnych

Nauczyciele częściej realizowali zajęcia w grupach niż indywidualne, z jednym uczniem. W grupach w szkole odbywały się następujące zajęcia: sportowo-ruchowe, przygotowanie do egzaminu, imprezy szkolne (opieka nauczyciela nad uczniami), czytelnicze, teatralne, opiekuńczo-wychowawcze, profilaktyczne. Indywidualne zajęcia odbywają się najczęściej z uczniem zdolnym i logopedyczne. Większość zajęć odbywała się regularnie co tydzień w pierwszym i drugim półroczu. Ze względu na organizację egzaminu część zajęć odbywa się w I semestrze roku szkolnego 2017/2018 i 2018/2019. Indywidualne zajęcia rozwijające uzdolnienia organizowane są w porozumieniu z uczniami, a ich częstotliwość zależy od potrzeb. Wszystkie zajęcia odbywają się w dniach zajęć lekcyjnych.

Godziny i pory dnia, w których organizowane były zajęcia, dostosowane były do godzin zajęć edukacyjnych w szkole. Duże znaczenie miały także możliwości organizacyjne szkoły i baza lokalowa. Zajęcia odbywały się przede wszystkim bezpośrednio po lekcjach, najczęściej w salach lekcyjnych. Pozostałe miejsca, które były wykorzystywane często to: sala gimnastyczna, świetlica szkolna, boisko, biblioteka, sala korekcyjna, gabinet logopedyczny lub poza szkołą (wycieczki).

Zmiany rodzaju zajęć częściej wprowadzali nauczyciele przygotowujący uczniów do egzaminu gimnazjalnego i egzaminu ósmoklasisty. Przyczyny zmian:

- zmiana organizacji pracy szkoły,
- zmieniające się potrzeby uczniów,
- uczniowie z ocenami ndst na I półroczu,
- przygotowanie do konkursów i egzaminu zewnętrznego.

Uczniowie z opinią lub orzeczeniem poradni psychologiczno-pedagogicznej mieli możliwość udziału w zajęciach wyrównawczych, a uczniowie zdolni w zajęciach rozwijających ich zainteresowania i uzdolnienia. Uczniowie drugorocznicy oraz zagrożeni oceną niedostateczną mogli uczestniczyć w zajęciach w celu poprawy swoich ocen, ale rzadko z tego korzystali.

Spełnianie obowiązku szkolnego i przygotowywania przedszkolnego

Roczne przygotowanie przedszkolne i spełnianie obowiązku szkolnego było kontrolowane na bieżąco. Kontrola frekwencji na zajęciach lekcyjnych nie wykazała, żadnych uchybień.

5.7. Poziom nauczania

W dniach od 18 do 20 kwietnia 2018 roku w Szkole Podstawowej im Tadeusza Kościuszki w Wojśławicach - Kolonii, odbył się egzamin gimnazjalny w części humanistycznej, matematyczno – przyrodniczej oraz nowożytnego języka obcego – język angielski i język rosyjski. Do egzaminu przystąpiło 36 uczniów. Z arkuszy

standardowych korzystało 34 uczniów. Z arkuszy dostosowanych korzystało 2 uczniów.

Analiza wyników uczniów, korzystających z arkuszy standardowych.

	Część humanistyczna				Część matematyczno-przyrodnicza				Języki obce							
	Język polski		Historia i wiedza o społeczeństwie		Matematyka		Przedmioty przyrodnicze		Język angielski poziom podstawowy		Język angielski poziom rozszerzony		Język rosyjski poziom podstawowy		Język rosyjski poziom rozszerzony	
	Pkt	%	Pkt	%	Pkt	%	Pkt	%	Pkt	%	Pkt	%	Pkt	%	Pkt	%
	32	100	32	100	29	100	28	100	40	100	40	100	40	100	40	100
Klasa A	19,4	60,6	17,0	53,1	13,3	46,0	15,4	55,2	21,4	53,4	15,1	37,7	13,5	33,8	4,0	10,0
Klasa B	24,4	76,4	21,4	67,0	16,0	55,2	16,4	58,5	26,6	66,6	20,1	50,2	22,0	55,0	-	-
Szkoła	21,8	68,0	19,1	59,7	14,6	50,3	15,9	56,7	23,8	59,6	17,4	43,5	17,8	44,4	4,0	10,0
Gmina	21,8	68,0	19,1	59,7	14,6	50,3	15,9	56,7	23,8	59,6	17,4	43,5	17,8	44,4	4,0	10,0
Powiat	21,3	66,5	17,9	56,0	13,6	46,8	14,6	52,0	23,3	58,1	15,8	39,6	20,5	51,2	6,4	16,0
Województwo	22,1	69,1	18,8	58,7	15,0	51,6	15,6	55,9	26,5	66,3	19,7	49,3	24,3	60,8	15,4	38,4

Analiza ilościowa i jakościowa wyników uczniów, korzystających z arkuszy niestandardowych.

	Część humanistyczna				Część matematyczno-przyrodnicza				Języki obce	
	Język polski		Historia i wiedza o społeczeństwie		Matematyka		Przedmioty przyrodnicze		Język angielski poziom podstawowy	
	Pkt	%	Pkt	%	Pkt	%	Pkt	%	Pkt	%
Klasa A	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Klasa B	23,5	73,4	21,5	67,2	11,0	37,9	17,0	60,7	26,5	66,3
Szkoła	23,5	73,4	21,5	67,2	11,0	37,9	17,0	60,7	26,5	66,3
Gmina	23,5	73,4	21,5	67,2	11,0	37,9	17,0	60,7	26,5	66,3
Powiat	20,1	62,8	21,4	67,0	12,9	44,3	16,7	59,5	25,1	62,8
Województwo	17,9	56,1	20,8	64,9	11,7	40,2	15,8	56,3	23,5	58,7

Badania diagnostyczne w klasach nieegzaminacyjnych:

- oddział przedszkolny 0 a - diagnoza na wejściu, diagnoza gotowości szkolnej,
- klasa I a i I b - diagnoza na wejściu,
- diagnoza wiadomości i umiejętności uczniów w kl. III
- klasa IV a i IV b - diagnoza na wejściu,
- klasa V - diagnoza na wejściu
- klasa VI - diagnoza na wejściu,
- klasa VII - diagnoza na wejściu,
- klasa II a i II b - diagnoza na wejściu
- klasa III a i III b - próbne egzaminy

Wyniki klasyfikacji

Wyniki klasyfikacji rocznej są porównywalne do wyników sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych. Niewielka różnica pomiędzy wynikami klasyfikacji, a wynikami zewnętrznego badania poziomu nauczania wynika z dużej ilości ocen bardzo dobrych i celujących z przedmiotów, z których treści nie są sprawdzane na egzaminie i sprawdzianie (religia, plastyka, wychowanie fizyczne itp.).

Szkoła Podstawowa

a) klasy I - III

- **klasa I a** – liczba uczniów – 17, klasyfikowanych –17, liczba uczniów wyróżniających się w nauce i zachowaniu – 6;
- **klasa I b** – liczba uczniów – 14, klasyfikowanych – 14, liczba uczniów wyróżniających się w nauce i zachowaniu – 5;
- **klasa II** – liczba uczniów – 16, klasyfikowanych –16, liczba uczniów wyróżniających się w nauce – 2;
- **klasa III a** – liczba uczniów –22 , klasyfikowanych –22, liczba uczniów wyróżniających się w nauce i zachowaniu -5;
- **klasa III b** – liczba uczniów –15 , klasyfikowanych –15, liczba uczniów wyróżniających się w nauce – 3;

b) klasy IV – VII

- **klasa IV a** – liczba uczniów – 20, klasyfikowanych – 20, niesklasyfikowanych – 0, liczba uczniów z ocenami niedostatecznymi – 0, liczba uczniów wyróżniających się w nauce i zachowaniu – 5;

- **klasa IV b** – liczba uczniów – 20, klasyfikowanych – 20, niesklasyfikowanych – 0, liczba uczniów z ocenami niedostatecznymi – 2, liczba uczniów wyróżniających się w nauce i zachowaniu – 5;

- **klasa V** – liczba uczniów – 28, klasyfikowanych – 28, niesklasyfikowanych – 0, liczba uczniów z ocenami niedostatecznymi – 1, liczba uczniów wyróżniających się w nauce i zachowaniu – 1;

- **klasa VI** – liczba uczniów – 25, klasyfikowanych – 25, niesklasyfikowanych – 0, liczba uczniów z ocenami niedostatecznymi – 1, liczba uczniów wyróżniających się w nauce i zachowaniu – 4;

- **klasa VII** – liczba uczniów – 29, klasyfikowanych – 29, niesklasyfikowanych – 0, liczba uczniów z ocenami niedostatecznymi – 3, liczba uczniów wyróżniających się w nauce i zachowaniu – 2.

Ogółem w klasach I – III szkoły podstawowej:

- liczba uczniów – 84, klasyfikowanych – 84, niesklasyfikowanych – 0, liczba uczniów wyróżniających się w nauce i zachowaniu – 31.

Ogółem w klasach IV – VII szkoły podstawowej:

- liczba uczniów – 122, klasyfikowanych – 122, niesklasyfikowanych – 0, liczba uczniów z ocenami niedostatecznymi – 7, liczba uczniów wyróżniających się w nauce i zachowaniu – 17.

Gimnazjum

- **klasa II a:** liczba uczniów – 17, klasyfikowanych – 17, niesklasyfikowanych – 0, liczba uczniów z ocenami niedostatecznymi – 2, liczba uczniów wyróżniających się w nauce i zachowaniu – 3;

- **klasa II b:** liczba uczniów – 17, klasyfikowanych – 17, niesklasyfikowanych – 0, liczba uczniów z ocenami niedostatecznymi – 0, liczba uczniów wyróżniających się w nauce i zachowaniu – 2;

- **klasa III a:** liczba uczniów – 18, klasyfikowanych – 18, niesklasyfikowanych – 0, liczba uczniów z ocenami niedostatecznymi – 0, liczba uczniów wyróżniających się w nauce i zachowaniu – 5;

- **klasa III b:** liczba uczniów – 18, klasyfikowanych – 18, niesklasyfikowanych – 0, liczba uczniów z ocenami niedostatecznymi – 0, liczba uczniów wyróżniających się w nauce i zachowaniu – 3.

Ogółem w klasach II – III gimnazjum:

- liczba uczniów – 70, klasyfikowanych – 70, niesklasyfikowanych –
- 0, liczba uczniów wyróżniających się w nauce – 13.

Szczegółowe informacje o sukcesach uczniów:

Najważniejszym zadaniem szkoły zgodnie z przyjętym Programem Rozwoju Zespołu Szkół Publicznych im. Tadeusza Kościuszki w Wojstawicach Kolonii na lata

2016-2021 jest uczyć i uzyskiwać jak najważniejsze efekty nauczania. Sposobów motywowania uczniów było wiele o czym świadczyć może wysoki wynik osiągnięty podczas egzaminu gimnazjalnego.

- 1) Uczennica klasy III b Sz. P. - 1 miejsce w eliminacjach powiatowych Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Pożarniczej.
- 2) Uczennica klasy IV a oraz uczennice klasy VI Sz. P. - laureatki w Powiatowym Konkursie Czytelniczym.
- 3) Uczeń klasy VI oraz Uczeń klasy III b Gim. otrzymali 1 miejsca w swoich kategoriach wiekowych w Powiatowym Konkursie Literackim "Złote pióro".
- 4) Uczeń klasy III a Gim., uczennice klasy III b Gim., uczeń klasy VI, uczeń klasy II a zajęli miejsca od I do III w Powiatowych Zawodach Strzeleckich "Zimowa dziesiątka".
- 5) Uczniowie z klas IV a, i IV b, VII zajęli 1 miejsce w kategorii zespół w V Powiatowy Festiwalu Piosenki Angielskiej w Żmudzi
- 6) Uczennica klasy VI zajęła II miejsce w tymże konkursie w kat. soliści
- 7) Uczennica klasy IV b zajęła 1 miejsce w konkursie plastyczno - językowym w Uchaniach. W tym samym konkursie 1 i 3 miejsce oraz wyróżnienie zdobyli uczniowie z klas IV a, III b.
- 8) Uczeń klasy II b Gim. zajął 1 miejsce w konkursie recytatorskim j. angielskiego w Puławach.
- 9) Uczennica klasy VI zajęła 2 miejsce w VI Międzyszkolnym Konkursie Piosenki Angielskiej w Grabowcu.
- 10) Uczennice z klas IV a, IV b, VI, wystąpili jako chór Violina w Międzyszkolnym Konkursie Piosenki "Twórczość H. Sienkiewicza w piosence" i wyśpiewali tam 1 miejsce.
- 11) Uczeń klasy VI zajął 1 miejsce w V Międzyszkolnym Konkursie Plastyczno – Językowym.
- 12) Zespół Trio zajął 2 miejsce w V Powiatowym Festiwalu Piosenki Angielskiej w Żmudzi.
- 13) Uczeń klasy VI zajął 1 miejsce w międzyszkolnym konkursie j. angielskiego dla klas IV - VII oraz wziął udział w II etapie konkursu przedmiotowego z j. angielskiego dla szkół podstawowych.
- 14) Uczniowie klasy III b Sz.P. zajęli 1 miejsce w Międzyszkolnym Konkursie Wiedzy Ekologicznej.
- 15) Uczennica z klasy III b zajęła 2 miejsce w Konkursie Kolęd i Pastorałek.
- 16) Uczeń klasy IV b został laureatem w XVI Diecezjalnym Konkursie Literacko – Plastyczno - Fotograficznym o św. Janie Pawle II "Święci artyści w służbie Boga, a uczennica klasy I a otrzymała 1 miejsce.

- 17) W X Archidiecezjalnym Konkursie – Kościół ubogacający świat – Kościół w Polsce w okresie zaborów w perspektywie odzyskania niepodległości, uczennice z klasy V i IV uzyskały drugie miejsce.
- 18) Uczeń klasy IV b i uczennica klasy V, otrzymali ex aequo miejsce 1 w XX Powiatowym Konkursie Recytatorskim im. M. Konopnickiej w Teresinie.
- 19) Uczennica klasy V zdobyła 1 miejsce w Małym Konkursie Recytatorskim w Chełmie oraz 2 miejsce w Wojewódzkim Małym Konkursie Recytatorskim.
- 20) Uczniowie z klasy VI, III b Gim. i II a Gim. zajęli 2 miejsce w Zawodach Strzeleckich o Puchar Komendanta WKU.
- 21) Uczennica klasy I a zajęła pierwsze miejsce w XVII w szkolnym konkursie Kolęd i Pastorałek oraz 2 miejsce w XVII w Przeglądzie Pieśni Religijnej "Na zawsze chcę Tobie grać i śpiewać Panie".

6. Wydarzenia kulturalne i promocja gminy

6.1. Stan Kultury i ochrona dziedzictwa kulturowego

Jednostką prowadzącą głównie działalność kulturalną na terenie gminy jest Gminne Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Wojsławicach. Do podstawowych jego zadań należą upowszechnianie kultury, sportu, turystyki i czytelnictwa poprzez rozpoznawanie i rozbudzanie zainteresowań oraz potrzeb kulturalnych mieszkańców Gminy Wojsławice, przygotowywanie do odbioru i tworzenia wartości kulturalnych, kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze, organizowanie przedsięwzięć propagujących i prezentujących dorobek kulturalny regionu, organizowanie różnorodnych form edukacji artystycznej, kulturalnej, społecznej i naukowej kierowanej do odbiorców wszystkich grup wiekowych, popularyzacja i promocja twórczości artystycznej ze wszystkich dziedzin sztuki oraz podejmowanie działań integracyjnych w sferze kultury dla osób zamieszkujących teren Gminy Wojsławice. Zgodnie z zapisami o działalności statutowej w Centrum prowadzone są systematyczne otwarte zajęcia przeznaczone dla dzieci, młodzieży i dorosłych, zamieszkałych przede wszystkim na terenie gminy. Zajęcia obejmują aktywność w zakresie grup wokalnych, tanecznych, rękodzielniczych, rekreacyjnych oraz zajęcia interdyscyplinarne. Ich zasięg obejmuje zarówno uczestników czynnych, tj. zgrupowanych w sekcjach i kołach zainteresowań działających w placówce, jak i biernych, tj. odbiorców produktów działalności artystycznej prezentowanych jako przedstawienia, występy, spotkania itp.

Podmiotami, realizującymi działania z dziedziny kultury, na terenie gminy są również: Szkoła Podstawowa w Wojsławicach-Kolonii, Stowarzyszenie na rzecz dziedzictwa, rozwoju i integracji społecznej Wojsławic i gminy Wojsławice „Szansa”, Stowarzyszenie Rozwój i Odnowa Gminy Wojsławice, Stowarzyszenie Panorama Kultur, Stowarzyszenie Grupa Odnowy Wsi Rozięcina, Stowarzyszenie Miłośników Wojsławic, Fundacja Ku Przyszłości, Warsztat Terapii Zajęciowej w Wojsławicach, Oddział Rejonowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów koło nr 2 w Wojsławicach.

Dodatkowo oddolne inicjatywy kulturalne realizowane są w świetlicach wiejskich w następujących miejscowościach: Rozięcina, Putnowice-Kolonia, Nowy Majdan, Stary Majdan, Turowiec, Huta, Majdan Ostrowski. Są to okolicznościowe warsztaty rękodzielnicze oraz festyny integracyjne. W wydarzeniach tych, Centrum oferowało wsparcie merytoryczne, techniczne, finansowe, w miarę zgłaszanych potrzeb.

Przez okres 12 miesięcy Centrum zorganizowało samodzielnie lub/i było współorganizatorem 70 wydarzeń kulturalnych na terenie gminy Wojsławice oraz uczestniczyło w 9 imprezach wyjazdowych do innych ośrodków kultury.

WYDARZENIA KULTURALNE NA TERENIE GMINY WOJSŁAWICE

Styczeń 2018 r.

06.01 – Orszak Trzech Króli i Koncert Kolęd i Pastorałek

13.01 – III Memoriał Szachowy im. Ryszarda Semeniuka

27.01 – Karnawałowy Bal Przebierańców dla Dzieci

Luty 2018 r.

- 06 – 10.02 – Ferie z Domem Kultury
- 09.02 – Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Wójta Gminy Wojśławice
- 08.02 – Początek realizacji projektu „Różne pomysły – jedna książka”
- 15.02 – Spotkanie autorskie ze Zbigniewem Dmitrocą

Marzec 2018 r.

- 02.03 – Warsztaty wielkanocne w Rozięcinie
- 06.03 – Warsztaty wielkanocne w Starym Majdanie
- 11.03 – Koncert z okazji Dnia Kobiet
- 13.03 – Warsztaty wielkanocne w Putnowicach Kolonii
- 16.03 – Warsztaty wielkanocne w Hucie
- 20.03 – Warsztaty wielkanocne w Nowym Majdanie
- 22.03 – wycieczka do Lublina w ramach realizacji projektu „Różne pomysły – jedna książka”
- 23.03 – Warsztaty wielkanocne w Majdanie Ostrowskim
- 23.03 – Warsztaty wielkanocne w Wojśławicach

Kwiecień 2018 r.

- 06.04 – Podsumowanie projektu remontu remizo - świetlicy w Rozięcinie
- 07.04 – Wiosna Nasza Radosna
- 12.04 – Prelekcje dla kl. IV SP z botanikiem Piotrem Kuczborskim
- 13.04 – „Szlakiem dzikich roślin jadalnych” – rajd pieszy z Piotrem Kuczborskim
- 17.04 – 74 rocznica Bitwy pod Wojśławicami
- 21.04 – Wizyta Klubu Seniora „Relaks” z Majdanu Górnego
- 25.04 – Kulturalny Mini Ogródek – zakładanie rabat kwiatowych przy Domu Kultury w Wojśławicach

Maj 2018 r.

- 03.05 – Obchody święta uchwalenia Konstytucji 3-go Maja
- 04.05 – Jubileusz 100-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Wojśławicach
- 15.05 – Wycieczka do Chełma w ramach realizacji projektu „Różne pomysły – jedna książka”
- 23.05 – Światowy Dzień Inwalidy i Osób Niepełnosprawnych
- 26.05 – Wyjazd do Kazimierza Dolnego w ramach wizyty studyjnej dotyczącej rozwoju działalności kulturalnej i turystycznej

Czerwiec 2018 r.

- 02.06 – Jubileusz 50-lecia pożycia Małżeńskiego
- 03.06 – Dzień Dziecka – piknik rodzinny przy stawie
- 09.06 – VI Powiatowy Festiwal piosenki Dziecięcej „Dziecięce Nutki”
- 14 – 16.06 – Warsztaty śpiewu tradycyjnego z Ewą Grochowską – w ramach inicjatywy lokalnej
- 15 – 17.06 – X edycja Spotkania Trzech Kultur
- 17.06 – XVII Powiatowy Przegląd Pieśni Religijnej „Na zawsze chcę Tobie grać i śpiewać Panie”
- 21.06 – Wydarzenie finałowe projektu „Różne pomysły – jedna książka”

24.06 – Zawody Strażackie
28 – 30.06 – Warsztaty tańca z ogniem – z Teatrem Utopia z Zamościa
30.06 – III Rowerowy Rajd Gwiazdzisty „Malowniczy Wschód”
30.06 – Potańcówka przy stawie w Wojśławicach

Lipiec 2018 r.

04.07 – Wyjazd do Centrum Spotkania Kultur w Lublinie na spektakl dla dzieci „Proszę Słonia”
06.07 – Wyjazd do Centrum Spotkania Kultur w Lublinie na galę operetkową „Trzech Tenorów i Ona Jedna”
08.07 – Turniej Gmin „Między nami sąsiadami” w Horodle
17.07 – Otwarcie edukacyjnej ścieżki przyrodniczej w Starym Majdanie
17 – 27.07 – Wakacje z Domem Kultury
21-23.07 – XIII Dni Jakuba Wędrawycza
27.07 – Spotkanie z bractwem rycerskim „Towarzystwo Szabli i Miecza”

Sierpień 2018 r.

– zajęcia wakacyjne dla dzieci i młodzieży
12.08 – Turniej Sołectw Gminy Wojśławice
17.08 – Rajd rowerowy nad zalew Maczuły
26.08 – Dożynki Gminne 2018
09, 16, 30. 06 – Kajakowa Przygoda – udostępnianie sprzętu wodnego na stawie w Wojśławicach

Wrzesień 2018 r.

08.09 – Narodowe Czytanie
09.09 – Piknik Rodzinny
18-21.09 – Warsztaty taneczne hip-hop z Andrzejem Jakubowiczem
23.09 – Piknik Patriotyczny z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości
30.09 – Piknik Rodzinny w Rozięcinnie – finał inicjatywy lokalnej

Październik 2018 r.

01-31.10 – Warsztaty teatralne w ramach realizacji projektu „Historia, teatr i graMY!”
20.10 – Warsztaty charakteryzatorskie w ramach realizacji projektu „Historia, teatr graMY!”
14.10 – Recital Dariusza Tokarzewskiego
14.10 – „Wiejskie wesele” w Hucie - finał inicjatywy lokalnej

Listopad 2018 r.

10.11 – I Niepodległościowy Nocny Rajd Pieszy
11.11 – Obchody Narodowego Święta Niepodległości
15.11 – Zaduszki Muzyczne połączone z finałem projektu „Historia, teatr i graMY!”
16.11 – Spektakl „Gęsia skórka w Wojśławicach” wystawiany dla uczniów SP w Wojśławicach-Kolonii
19.11 – Targi Edukacji Kulturalnej w Lublinie – prezentacja projektu „Historia, teatr

i graMY!"

20.11 – Spotkanie autorskie z Agnieszką Martinką

24.11 – Andrzejkowe Czary – Mary – zabawa andrzejkowa dla dzieci

Grudzień 2018 r.

12-14.12 – Warsztaty anielskie – wykonywanie bożonarodzeniowych aniołów

17.12 – V Wigilia Wojśławian

30.12. – Sylwester 2018

IMPREZY WYJAZDOWE Z PREZENTACJĄ DOROBKU KULTURALNEGO GMINY WOJSŁAWICE

28.01 – IX Przegląd Kolęd i Pastorałek w Dubience (Zofia Sulikowska, Alina Kowalska, Promyki);

05.05 – VIII Powiatowy Przegląd Piosenki Strażackiej w Dorohusku (Czerwona Jarzębina, Promyki);

13.05 – VII Międzypowiatowy Festiwal Pieśni i Piosenki Maryjnej w Werbkowicach (Alina Kowalska, Czerwona Jarzębina);

27.05 – II Zawody w powożeniu zaprzęgami w Grabowcu (Mada-Bis);

27.05 – II Jarmark Sawiński (Mada-Bis);

10.06 – Koncert Charytatywny na rzecz Nikoli w Wólce Petryłowskiej (Mada-Bis);

13.07 – Koncert Charytatywny dla Miłosza w Sawinie (Mada-Bis);

30.08 – II Przegląd Piosenki Disco Polo w Domu Pomocy Społecznej w Surhowie (Mada-Bis gościnnie);

07.12 – VIII Piłkarska Gala ChOZPN w Chełmie (Mada-Bis);

WYNIKI UCZESTNICTWA SOLISTÓW I ZESPOŁÓW DZIAŁAJĄCYCH PRZY CENTRUM W PRZEGLĄDACH I FESTIWALACH:

25.01 – IX Powiatowy Festiwal Kolęd i Pastorałek - Dubienka 2018

I miejsce – Zofia Sulikowska

I miejsce – Alina Kowalska

II miejsce – dziecięca grupa wokalna „Promyki”

5.05 – VIII edycja Powiatowego Festiwalu Piosenki Strażackiej w Okopach – Dorohusk

I miejsce - dziecięca grupa wokalna „Promyki”

I miejsce – Zespół „Czerwona Jarzębina” z Rożęcina

13.05 – VIII Międzypowiatowy Festiwal Pieśni i Piosenki Maryjnej w Werbkowicach

I miejsce Alina Kowalska

Udział w festiwalu wzięły również Zespół „Czerwona Jarzębina” z Rożęcina

W strukturach Centrum działa Biblioteka Publiczna Gminy w Wojśławicach, która na koniec roku 2018 r. posiada w zbiorach 9160 woluminów. W roku 2018 przybyło 311 woluminów, w tym z zakupu 273 książki, z darów 38. W wyniku selekcji ubyło 108 woluminów. W 99,2% wprowadzono księgozbiór do bazy komputerowej programu bibliotecznego MAK+. Ponadto na bieżąco wprowadzani są do bazy czytelnicy, którzy od 2016r. otrzymują karty czytelnika z kodem kreskowym. Działa wypożyczalnia komputerowa, a od stycznia 2016r. można z bazy biblioteki wyszukiwać i zamawiać książki przez Internet. W 2018 roku od stycznia do czerwca realizowany był w bibliotece projekt pt. „Różne pomysły – jedna książka” dofinansowany ze środków Fundacji BGK w programie „Na dobry początek”.

Zajęcia grupowe prowadzone w roku 2018 przez GCKSiT w Wojśławicach

L p.	Nazwa grupy/zespołu/koła	Ilość osób	Wiek osób	Okres działalności
1.	Grupa wokalna „Promyki”	15	dzieci do lat 13	styczeń-grudzień
2.	Zespół wokalny „Mada-Bis”	6	młodzież licealna, studenci	styczeń - grudzień
3.	Grupa taneczna Dance Kids	9	dzieci do lat 10	kwiecień – grudzień
5.	Chór Wojśławianie	20	dorośli	styczeń – grudzień
6.	Zespół „Czerwona Jarzębina” z Rożęcina	10	dorośli	styczeń – grudzień
7.	Kółko Majsterkowicza	8	dzieci i młodzież	styczeń – kwiecień
8.	Małe Miłe Czwartki	10	dzieci i opiekunowie	styczeń - grudzień
8.	Aerobik	10	młodzież i dorośli	styczeń - czerwiec

GCKSiT w Wojśławicach współpracowało również z solistkami ludowymi z terenu Gminy Wojśławice: Zofią Sulikowską i Aliną Kowalską organizując ich występy na uroczystościach własnych oraz wyjazdy na przeglądy do innych miejscowości.

Nieodpłatnie udostępniano salę widowiskową na próby zespołu rockowego „Zgraja”.

Realizowane projekty z dziedziny kulturalnej

W roku 2018 Centrum realizowało 4 projekty:

1. „Różne pomysły – jedna książka” – projekt dofinansowany ze środków Fundacji BGK w programie „Na dobry Początek”, celem głównym zadania było zwiększenie szans edukacyjnych dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. W ramach projektu grupa 10 dzieci w wieku 3 – 6 lat wraz z opiekunami uczestniczyła w spotkaniu autorskim ze Zbigniewem Dmitrocią, wycieczce do teatru i Domu Słów w Lublinie oraz do Biblioteki Pedagogicznej w Chełmie. Podczas warsztatów literackich i ilustratorskich oraz zajęć interdyscyplinarnych powstała fabuła i ilustracje do książeczki pt: „Wojśławek z Wojśławic”, zwierającej fakty z historii naszej miejscowości. Podczas zajęć teatralnych przygotowywane było przedstawienie oparte na treści stworzonej książeczki. Projekt został zakończony otwartym wydarzeniem finałowym.

Całkowity koszt projektu 10.303,39 zł, dofinansowanie 9.300,00 zł, wkład własny 1.003,39 zł.

2. „Warsztaty z przeszłością – dzień kultury żydowskiej w Wojśławicach” – projekt realizowany przy współpracy ze Stowarzyszeniem Rozwój i Odnowa Gminy Wojśławice, dofinansowany ze środków Powiatu Chełmskiego. W ramach tego projektu wystawiono spektakl teatralny, odbyły się prelekcje dotyczące dawnej historii Wojśławic oraz przeprowadzono warsztaty wycinanki żydowskiej.

Całkowity koszt projektu 1.750,00 zł, dofinansowanie 1.450,00 zł.

3. „Piękne okolice gminy Wojśławice” – projekt realizowany przy współpracy ze Stowarzyszeniem Rozwój i Odnowa Gminy Wojśławice, dofinansowany ze środków Powiatu Chełmskiego. W ramach tego projektu zorganizowany został rajd rowerowy po terenie gminy Wojśławice, udział w którym wzięły dzieci jak i dorośli mieszkańcy naszej gminy.

Całkowity koszt projektu 1.300,00 zł, dofinansowanie 1.000,00 zł.

4. „Historia, teatr i graMY!” – projekt dofinansowany ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach Bardzo Młoda Kultura na lata 2016 – 2018. Założeniem projektu było wprowadzenie innowacyjnych i atrakcyjnych form edukacji kulturalnej dla młodzieży oraz kształtowanie poczucia tożsamości kulturowej. Przeprowadzone zostały warsztaty teatralne i charakteryzatorskie. W ramach projektu powstał scenariusz zwierający wydarzenia z historii Wojśławic. Następnie trzykrotnie wystawiony został spektakl „Gęsia skórka w Wojśławicach”.

Całkowity koszt projektu 5.000,00 zł, dofinansowanie 5.000,00 zł.

Frekwencja w Kawiarence Internetowej, Domu Kultury, Bibliotece

Kawiarenka internetowa:

Stanowiska komputerowe – 1.334 odwiedzin

Dom Kultury:

Próby – 2.390 odwiedzin

Szkolenia	– 105 odwiedzin
Prezentacje	– 380 odwiedzin
Razem	2.875 odwiedzin

Korzystanie z czytelni	– 3.602 odwiedzin
Korzystanie z wypożyczalni	– 7.678 odwiedzin
Korzystanie z Internetu	– 332 odwiedzin
Razem	10.414 odwiedzin

Liczba czytelników – 221

Ilość tytułów prasy - 7

Liczba uczestników imprez organizowanych w bibliotece (ogółem) 1.224

Spotkania autorskie-	ilość 2 (liczba uczestników 170)
Konkursy	- ilość 1 (liczba uczestników 190)
Wycieczki	- ilość 2 (liczba uczestników 36)
Lekcje biblioteczne	- ilość 3 (liczba uczestników 46)
Zajęcia interdyscyplinarne	– ilość 33 (liczba uczestników 640)
Wystawy	- ilość 2 (liczba uczestników 160)

6.2. Turystyka

Turystyka to jedna z branż, które w ostatnich latach cechują się wyjątkowo szybkim poziomem rozwoju. Dla samorządów podejmowanie programów rozwoju oraz nawiązywanie różnych form współpracy jest niezwykle istotne dla ożywienia lokalnej gospodarki. Dążąc do rozwoju gospodarczego, wiele regionów rozwija programy rozwoju w oparciu o sektor turystyki oraz tworzy produkty turystyczne. Dobrze zaplanowane i konsekwentne działania, poparte wnikliwą analizą potrzeb rynku i posiadanego potencjału w przyszłości będą skutkować oczekiwanym wzrostem jakości oraz konkurencyjności zasobów turystycznych danego obszaru.

Starania wkładane w stworzenie unikalnej marki turystycznej stanowią najbardziej perspektywiczną inwestycję w rozwój turystyki na danym terenie.

Na terenie gminy bazę noclegową i gastronomiczną stanowią gospodarstwa agroturystyczne. Ich liczba jest jednak niewystarczająca. Obiekty agroturystyczne oprócz noclegów oferują dodatkowe atrakcje takie jak ogniska, grille, rajdy rowerowe, imprezy okolicznościowe, a także możliwość aktywnego i zdrowego spędzenia wolnego czasu w otoczeniu starego lasu, łąk i zbiorników wodnych, na trasie spacerowej i rowerowej po ścieżkach leśnych i groblach stawowych oraz przejazd zaprzęgiem konnym. W Szkole Podstawowej w Wojślawicach-Kolonii znajduje się 25 miejsc noclegowych.

Lokale gastronomiczne na terenie gminy to: Dom weselny „BELWEDER”, Bar - Pijalnia piwa „STRUMIEN”, Bar Gastronomiczny, fast food „Kebab”.

Gospodarstwa agroturystyczne działające na terenie gminy Wojśławice:

1. Gospodarstwo Agroturystyczne „Ćmilówka” Elżbieta i Zenon Furmaniuk, adres: Majdan Ostrowski 99, 22-120 Wojśławice;
2. Gospodarstwo Agroturystyczne „Kozy Raj” Marta i Sławomir Folusz, adres ul. Krasnystawska 50, 22-120 Wojśławice;
3. Gospodarstwo Agroturystyczne Urszula Tustanowska, adres: Stary Majdan 80, 22-120 Wojśławice;
4. Gospodarstwo Agroturystyczne „Dom Pod Lipami” Barbara Kowalska, adres: Czarnołyzy 42, 22-120 Wojśławice;
5. Gospodarstwo Agroturystyczne „Agro-pszczoła” Jerzy Luty, adres: ul. Grabowiecka 113, 22-120 Wojśławice.

SZLAKI TURYSTYCZNE NA TERENIE GMINY WOJŚLAWICE

funkcjonujące w 2018 r.

Przez obszar gminy przebiegają następujące szlaki turystyczne:

Szlaki piesze

Szlak Kredą Pisany III Odstona – po atrakcjach Ziemi Chełmskiej; atutem Odstony III są zbiorniki wodne, wykorzystywane do celów rekreacyjnych oraz atrakcje przyrodnicze Strzeleckiego Parku Krajobrazowego i Grabowiecko - Strzeleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Szlak Kościuszkowski (niebieski) – biegnący z Dubienki przez Raciborowice, Putnowice Wielkie, Hutę i kończący się w Wojśławicach pod pomnikiem Tadeusza Kościuszki. Szlak umożliwia poznanie związków Tadeusza Kościuszki z ziemią chełmską oraz zwiedzanie licznych obiektów przyrodniczych i zabytków architektury. Przy szlaku znajduje się kościół i cerkiew prawosławna w Dubience, pałac myśliwski Zamoyskich w Maziarni Strzeleckiej, kościół w Buśnie, dawna cerkiew w Kurmanowie oraz kościół, cerkiew, synagoga i pomnik Tadeusza Kościuszki w Wojśławicach.

Szlak „Rezerwatów Przyrody” (zielony) – biegnący z wojsławickiego rynku przez Stadarnię, Sarniak i dalej w kierunku Chełma.

Szlak studni – 4-kilometrowy szlak pieszy usytuowany we wsi Majdan Ostrowski.

Szlak samochodowy

Szlak Renesansu Lubelskiego – stworzony w celu promocji dziedzictwa architektury regionu.

Szlak rowerowy

Trasa Rowerowa „Malowniczy Wschód” – łączy zbiorniki wodne na terenie gmin Leśniowice, Wojśławice, Żmudź i Dorohusk. Początek trasy znajduje się w miejscowości Kumów Plebański (Gmina Leśniowice) natomiast koniec w miejscowości Brzeźno (Gmina Dorohusk). Cała trasa liczy około 200 km. Planuje się dalszą rozbudowę i uatrakcyjnianie szlaku, w tym budowę miejsc odpoczynku, umiejscowienie tablic informacyjnych oraz tworzenie questów i gier terenowych przebiegających wzdłuż trasy.

Na terenie gminy funkcjonuje również quest rowerowy „Wyprawy odkrywców” oraz gra terenowa „Śladami przeszłości gramy w terażniejszości”, których karty do pobrania dostępne są na stronie internetowej: <http://gcksitwojslawice.naszdomkultury.pl/turystyka/gry-terenowe-i-questy>.

Władze samorządowe gminy deklarują gotowość i wolę współpracy z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorcami na rzecz wdrażania przyjętej polityki prorozwojowej. Celami współpracy pomiędzy władzami gminnymi, instytucjami publicznymi, sektorem prywatnym oraz mieszkańcami są:

- zwiększenie czynnego udziału mieszkańców, organizacji pozarządowych i przedsiębiorców w życiu gmin i działaniach na rzecz wspólnot samorządowych;
- umacnianie w mieszkańcach, organizacjach pozarządowych i przedsiębiorcach poczucia odpowiedzialności za tradycję, wizerunek i otoczenie gminy, zwiększenie ich identyfikacji z gminą;
- wzrost zaangażowania mieszkańców organizacji pozarządowych i przedsiębiorców w proces tworzenia i realizacji polityki rozwojowej;
- lepsze zidentyfikowanie potrzeb mieszkańców, organizacji pozarządowych i przedsiębiorców;
- wspieranie rozwoju inicjatyw obywatelskich.

Samorzady gmin podejmować będą współpracę z pozostałymi podmiotami w następujących formach:

- wzajemne informowanie o planach i kierunkach współdziałania w celu zharmonizowania działań prorozwojowych;
- udzielanie wsparcia technicznego;
- wzajemna pomoc samorządów w zakresie ubiegania się o środki z krajowych i zagranicznych funduszy pomocowych;
- organizowanie spotkań otwartych (seminaria, konferencje, szkolenia, spotkania informacyjne).

W zakresie działań mających na celu rozwój turystyki na terenie Gminy Wojśławice Centrum przez cały rok świadczyło nieodpłatną usługę przewodnicką, oprowadzając po Wojśławicach grupy zorganizowane jak i turystów indywidualnych. Udzielano również informacji turystycznych. Dodatkowo przy obiektach atrakcyjnych turystycznie znajdują się tablice informacyjne, zawierające opisy i zdjęcia prezentowanych miejsc. Centrum utrzymało rekomendację MPR (Miejsce Przyjazne Rowerzystom) na Wschodnim Szlaku Rowerowym Green Vello. Przy współpracy z Urzędem Gminy w Wojśławicach i lokalną społecznością utworzono dwie edukacyjne ścieżki przyrodnicze: „Wojśławickim wąwozem” w Starym Majdanie i „Przy szurze” w Majdanie Ostrowskim, celem których jest ochrona dziedzictwa naturalnego gminy Wojśławice, oraz kierowanie ruchem turystycznym, co ma na celu zapobieganie dewastacji środowiska naturalnego.

W czerwcu Centrum było gospodarzem III Rowerowego Rajdu Gwiazdzisty „Malowniczy Wschód”, meta którego znajdowała się przy zbiorniku wodnym w Wojśławicach. W ramach tego wydarzenia goszczono 9 grup rowerowych z terenu powiatu chełmskiego i jedną grupę z Ukrainy, gmina Huszcza. W miesiącach wakacyjnych zorganizowano dla dzieci i młodzieży 3 rajdy piesze oraz 2 rajdy rowerowe. Pracownicy Centrum uczestniczyli w spotkaniach dotyczących rozwoju turystyki na terenie województwa lubelskiego. Aktywnie współpracowano ze Stowarzyszeniem LGD Ziemi Chełmskiej w zakresie promocji marki Malowniczy

Wschód. Utrzymywano współpracę z gospodarstwami agroturystycznymi z terenu Gminy Wojśławice.

W roku 2018 trwały prace remontowe przy zabytkowym budynku synagogi w Wojśławicach oraz przy budynkach dawnych szkół w Majdanie Ostrowskim i Rożęcinie. Obiekty te od 2019 r. mają funkcjonować jako ośrodki kulturalne, w których realizowane będą zajęcia oparte na materialnym i niematerialnym dziedzictwie kulturowym naszego regionu.

Powyższe działania realizowane są zgodnie ze „Strategią rozwoju turystyki i współpracy transgranicznej Gmin Leśniowice, Żmudź, Wojśławice, Dorohusk, Gmina Huszcza”:

- Priorytet 1. Intensyfikacja działań gmin w zakresie współpracy turystycznej, transgranicznej i gospodarczej, cel operacyjny: 1.1. Intensyfikacja działań w zakresie turystyki oraz cel 1.3. Ochrona dziedzictwa historyczno - kulturowego;
- Priorytet 2. Rozbudowa oferty turystycznej poszczególnych gmin i łączenie ofert we wspólne produkty turystyczne, cel operacyjny 2.1. Rozbudowa oferty turystycznej dla dzieci i młodzieży, cel operacyjny 2.2. Rozbudowa oferty gospodarstw agroturystycznych, oraz cel operacyjny 2.3. Wzbogacenie oferty turystyki kulturowej i aktywnej.

6.3. Sport i rekreacja

W zakresie działań z dziedziny sportu Centrum włączyło się w organizację III Memoriału Szachowego im. Ryszarda Semeniuka oraz Turnieju Sołectw Gminy Wojśławice. Podczas ferii zimowych zorganizowano Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Wójta Gminy Wojśławice, w okresie wakacji 4 rajdy piesze, 2 rajdy rowerowe oraz zajęcia sportowe np. rozgrywki w badmingtona i piłkę siatkową. W godzinach pracy Domu Kultury w Wojśławicach istniała możliwość bezpłatnego korzystania ze stołu do gry w tenisa stołowego, udostępniane były również rakiety i piłeczki. We wrześniu wspólnie ze Stowarzyszeniem „Szansa” zorganizowano festyn sportowo - rekreacyjny „Piknik Rodzinny”. W listopadzie zorganizowano międzypokoleniowy Niepodległościowy Nocny Rajd Pieszy.

Kajaki i rowerki wodne udostępniane były do bezpłatnego wypożyczenia podczas takich wydarzeń jak: Dzień Dziecka przy stawie, III Rowerowy Rajd Gwiazdzisty, nad osobami korzystającymi ze sprzętu sprawowali ratownicy WOPR w Chełmie.

Z zakresu sportu i rekreacji Centrum zarządzało następującymi terenami:

- nieruchomości nr 1930/12, 1930/32, 1906/1, 1906/1 położone w Wojśławicach o łącznej pow. 1,64 ha – zbiornik wodny przy ulicy Uchańskiej w Wojśławicach wraz z przyległą do niego infrastrukturą – dokonywano konserwacji urządzeń placu zabaw, siłowni plenerowej oraz infrastruktury drewnianej przy zbiorniku wodnym, pomost zabezpieczono drewnochronem. Dbano o porządek na terenie zielonym, pielęgnowano rabaty kwiatowe.
- nieruchomości nr 1938/8, 1938/5 położone w Wojśławicach o łącznej pow. 1,85 ha

- stadion sportowy przy ul. Grabowieckiej – dbano o płytę boiska i infrastrukturę stadionu, porządkowano teren wokół stadionu (koszenie trawy, wywóz śmieci, usuwanie wiatrołomów).

7. Pomoc społeczna i ocena stanu zdrowia mieszkańców gminy

7.1. Realizacja zadań przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojśławicach

W celu realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, w myśl art. 110 ustawy o pomocy społecznej, w gminie został utworzony Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jako organizacyjnie wyodrębniona jednostka budżetowa, która działa na podstawie statutu oraz regulaminu organizacyjnego. Działalność Ośrodka finansowana jest z budżetu wojewody i budżetu gminy.

Z mocy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.) Ośrodek wykonuje zadania własne gminy i zadania zlecone gminie.

Oprócz tego Ośrodek realizuje w szczególności sprawy z zakresu:

1. świadczeń rodzinnych wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220);
2. funduszu alimentacyjnego wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2018 r. poz. 554);
3. profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii wynikające z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r., poz. 310);
4. profilaktyki i rozwiązywania problemów narkomanii wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 310);
5. przemocy w rodzinie wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.);
6. wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.);
7. wsparcia dla rodzin z dziećmi wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2017 r., poz. 1832 z późn. zm.);
8. pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – Rodzina 500 + wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r. poz. 2134).

Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej są realizowane zgodnie z założeniami „Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wojśławice na lata 2016 – 2022” przyjętej do realizacji Uchwałą Nr XIX/94/2016 Rady Gminy Wojśławice z dnia 14 listopada 2016 r. w sprawie uchwalenia gminnej strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych Gminy Wojśławice na lata 2016 – 2022.

Zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej można podzielić na:

1. zadania realizowane w ramach ustawy o pomocy społecznej;
2. zadania realizowane w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych
3. zadania realizowane w ramach ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów
4. zadania realizowane w ramach ustawy o funduszu alimentacyjnym

5. zadania realizowane w ramach ustawy o Karcie Dużej Rodziny
6. zadania realizowane w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
7. zadania realizowane w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – Rodzina 500 +
8. zadania realizowane w ramach ustawy o świadczeniu „dobry start”
9. zadania realizowane w ramach ustawy o systemie oświaty tj. pomoc materialna o charakterze socjalnym.

Zadania realizowane w ramach ustawy o pomocy społecznej

Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.) do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia; przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 8) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 9) praca socjalna;
- 10) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 11) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 12) dożywianie dzieci;
- 13) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 14) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 15) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia o zwolnieniu z zakładu karnego;
- 16) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 17) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- 18) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;

- 19) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań własnych gminy należy:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
2. przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
3. prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
4. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych; współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

1. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
2. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
3. prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
4. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a;
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
7. wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Przyznawanie świadczeń w ramach zadań własnych:

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, z zastrzeżeniem art. 40, 41, 53a, 78 i 91, przysługuje:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 634,00 zł, od 01.10.2018 r. kwoty: 701,00 zł
- 2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 514,00 zł, od 01.10.2018 r. kwoty: 529,00 zł
- 3) rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie
– przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2-15 (sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar

handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu i narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej);

zasiłki celowe – pomoc ta była świadczona przede wszystkim na zakup leków oraz pokrycie kosztów leczenia, żywności i opału. Z pomocy korzystały osoby i rodziny, których dochód nie przekracza 514,00 zł dla osoby w rodzinie i 634,00 zł dla osoby samotnej, (od 01.10.2018 r. 529,00 zł i 701,00 zł) kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Z pomocy w formie zasiłków celowych w 2018 roku skorzystało:

- **zasiłki celowe** – 8 rodzin na kwotę: 2.467,00 zł

specjalne zasiłki celowe – pomoc ta świadczona jest w szczególnie uzasadnionych sytuacjach. Udzielana zgodnie z art. 41 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej cyt.: „*W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nie przekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi*”.

Pomocy w formie specjalnych zasiłków celowych nie udzielono w 2018 r. ponieważ, nikt nie złożył wniosku na świadczenie w takiej formie.

zasiłki okresowe – pomoc świadczona była osobom i rodzinom na zaspokojenie niezbędnych potrzeb. Ten rodzaj pomocy udzielano na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej cyt.: „*Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego*”:

- 4) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 5) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.”.

W 2018 roku minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosiła:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
- w przypadku rodziny 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny.

Z pomocy w formie zasiłków okresowych skorzystało – 56 rodzin na łączną kwotę: 182.438,00 zł, wypłacono 524 świadczenia, z tego:

- z powodu bezrobocia 53 rodziny na kwotę: 178.304,00 zł;
- z powodu długotrwałej choroby 2 rodziny na kwotę: 1.536,00 zł;
- z powodu niepełnosprawności 2 rodziny na kwotę: 1.398,00 zł;
- z innych powodów 2 rodziny na kwotę: 1.200,00 zł.

zasiłki stałe – pomoc ta przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Z pomocy w formie zasiłków stałych skorzystało w 2018 r. 35 osób na łączną kwotę: 204.399,00 zł, wypłacono 395 świadczeń. Średnia kwota wypłaconego zasiłku stałego wynosiła: 517,46 zł.

Ponadto w ramach zadań własnych udzielone były świadczenia w formie usług opiekuńczych, z których skorzystało 6 osób. Pomocy w tej formie udzielano przez 622 godziny.

W ramach zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym w 2018 r. poniesiono odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej dla 8 mieszkańców z terenu gminy na łączną kwotę: 232.103,00 zł. Osoby te zostały umieszczone DPS w latach poprzednich.

W Ośrodku, oprócz realizowanych form pomocy materialnej w ramach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10.12.2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (Dz. U. M.P. z 17 grudnia 2013 r. poz. 1024) realizowane były również formy pomocy niematerialnej w formie pracy socjalnej.

Pomoc w formie pracy socjalnej – to między innymi poradnictwo w trudnych sprawach życiowych udzielane najczęściej podczas przeprowadzania wywiadów środowiskowych. Tą formą pomocy objęte były wszystkie osoby i rodziny zgłaszające się do Ośrodka Pomocy Społecznej.

Poradnictwo socjalne – obejmowało rozmowy z profesjonalistami np. psychologiem, pedagogiem, radcą prawnym. Najczęściej z poradnictwa tego korzystały osoby kierowane przez pracowników socjalnych do podjęcia działań w swojej sprawie.

Pomoc w załatwieniu spraw urzędowych, tj. napisanie podania, pozwu do sądu, itp.

Z pomocy w ramach ustawy o pomocy społecznej w GOPS Wojstawice skorzystało w 2018 r. ogółem 124 rodziny, 313 osób w tych rodzinach.

Poniżej przedstawiono zestawienie tabelaryczne świadczeniobiorców z podziałem na miejscowości za rok 2018. Liczba mieszkańców gminy Wojstawice wg stanu na 31.12.2018 r.

Lp	Miejscowość	Liczba mieszkańców	Liczba rodzin korzystających z pomocy	Liczba osób w tych rodzinach
1	Wojstawice	1249	35	63
2	Ostrów	92	10	15
3	Majdan Ostrowski	173	11	37

4	Kolonia-Ostrów	77	2	2
5	Czarnołozy	94	1	6
6	Stadarnia	67	4	13
7	Huta	258	9	23
8	Krasne	31	1	3
9	Turowiec	116	5	20
10	Wólka Putnowicka	64	2	7
11	Putnowice-Kolonia	162	4	10
12	Putnowice Wielkie	157	3	7
13	Rożęcín	164	5	13
14	Wojśławice-Kolonia	137	1	5
15	Partyzancka Kolonia	140	2	7
16	Majdan	140	4	7
17	Nowy Majdan	187	10	40
18	Popławy	22	1	6
19	Witoldów	127	4	9
20	Kukawka	136	3	11
21	Stary Majdan	126	6	8
22	Trościanka	58	0	0
23	Majdan Kukawiecki	40	1	1
Razem		3 817	124	313

Najczęściej występującym powodem korzystania z pomocy było **ubóstwo**. Ten problem, jako dominujący zgłosiło **96 rodzin**. Problem ubóstwa jest zawsze związany nierozdzielnie z bezrobociem. Do działań, jakie GOPS podejmuje w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia, należy dołączyć działania związane z dożywianiem najbiedniejszych mieszkańców gminy w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Niewątpliwie pomoc w formie obiadów w szkole nie rozwiązuje problemu głodu, ale dopóki nie można skutecznie go rozwiązać, znacznie łagodzi.

Kolejnym powodem korzystania z pomocy było **bezrobocie**, ten problem, jako dominujący zgłosiło **62 rodziny**.

Brak miejsc pracy powoduje, że często jedynym źródłem dochodu tych osób, czy rodzin są świadczenia rodzinne oraz zasiłki otrzymywane z Ośrodka Pomocy Społecznej. Długotrwałe pozostawanie bez pracy, powoduje uzależnienie rodzin od pomocy Ośrodka, to z kolei rodzi bierność i minimalizuje potrzeby. W 2018 roku zjawisko to obserwuje się częściej u osób starszych, chorych lub postrzeganych przez środowisko, jako niezaradne, często są to osoby opóźnione intelektualnie, którym trudno odnaleźć się w obecnej rzeczywistości. Obok tych osób spotykane są coraz częściej osoby młode wykazujące coraz większą aktywność w poszukiwaniu pracy w tym za granicą.

Wiele młodych wyjeżdża do pracy regularnie. Praca za granicą staje się dla nich sposobem na bezrobocie. Najczęściej jest to praca nielegalna, toteż trudno niejednokrotnie stwierdzić wysokość uzyskiwanych dochodów przez te osoby, a tym samym właściwie ocenić ich sytuację materialną.

Problemem, dość dużym, jest **bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego** – w 2018 r. występował on, jako dominujący w **2 rodzinach** i dotknął 7 osób. W stosunku do tych osób podejmowane są różnego rodzaju działania, przede wszystkim rodzina objęta jest pracą socjalną i poradnictwem.

Kolejnym problemem, była w 2018 r. **długotrwała i ciężka choroba**. Ten problem, jako dominujący zgłaszany był przez **16 rodzin**.

Pracownicy socjalni często obserwują, że osoby bezrobotne i ubogie nie mają funduszy na leczenie, zgłaszają się często do lekarza, kiedy choroba przechodzi w stan przewlekły, wówczas leczenie jest bardziej kosztowne i długotrwałe. Brak funduszy uniemożliwia systematyczne przyjmowanie leków. Często jest to dramat rodzin i osób, które stoją przed wyborem, na co wydać skromne fundusze: leki?, żywność?

Kolejnymi problemami dominującymi w rodzinie, podanymi według wielkości ich występowania były:

- **niepełnosprawność** – problem, jako dominujący zgłosiło **57 rodzin**,
- **alkoholizm** – problem, jako dominujący zgłosiło **11 rodzin**,
- **wielodzietność** – problem, jako dominujący zgłosiło **13 rodzin**
- **przemocy w rodzinie** - problem, jako dominujący zgłosiła **1 rodzina**

Bardzo poważnym problemem jest alkoholizm. Problem ten pracownicy GOPS próbują rozwiązać przy współpracy z Policją, Gminną Komisją do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jest to zadanie trudne, gdyż od lat obserwuje się, że rodziny, w których występuje alkoholizm zgłaszają się zbyt późno, kiedy choroba alkoholowa jest w stadium zaawansowanym. Występujące przypadki częstego picia alkoholu są bagatelizowane, rodziny nie chcą o tym mówić, twierdząc, że same sobie z tym poradzą.

Podejmowane działania Ośrodka w zakresie rozwiązywania problemu alkoholizmu to realizacja założeń „Niebieskiej linii”. Są one skuteczne, jeśli ofiary chcą współpracować i nie boją się radykalnych rozwiązań. W innych przypadkach, są to działania łagodzące problem. Dużą barierą są istniejące przepisy prawa, które skazują ofiarę na pobyt ze sprawcą, w czasie, kiedy prowadzone jest postępowanie. Sądy prawie wcale nie stosują możliwości zakazu zbliżania się sprawcy do ofiary. Brak Ośrodków Interwencji Kryzysowej, gdzie mogłyby schronić się ofiary alkoholizmu i przemocy powoduje często rezygnację z długotrwałego postępowania sądowego (rozwód, separacja, podział majątku).

Gminny Zespół Interdyscyplinarny

Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, powodujące cierpienie i szkody. W relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Ofiara jest zazwyczaj słabsza, a sprawca silniejszy. Zgodnie z art. 207 § 1 kodeksu karnego, przemoc w rodzinie jest przestępstwem.

Przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności.

W celu przeciwdziałania przemocy domowej oraz pomocy osobom tej przemocy doznającym powstał Gminny Zespół Interdyscyplinarny, który stanowi element lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i jest metodą pracy w tym obszarze, opartą na systemowej współpracy instytucji, podmiotów i służb oraz wielopłaszczyznowym podejściu do problemu przemocy.

Obowiązek tworzenia gminnych zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynika z art. 6 ust. 2 pkt ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390).

Gminny Zespół Interdyscyplinarny został powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Wojstawice z dnia 16 lutego 2012 roku Nr 5/2012 celem realizacji działań określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i działa w oparciu o Uchwałę Nr IX/28/2011 Rady Gminy Wojstawice z dnia 2 czerwca 2011 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Wojstawicach oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Głównym działaniem ZI jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny działa na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz porozumień zawartych między Wójtem Gminy Wojstawice a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Członkowie Zespołu wykonują powierzone zadania w ramach obowiązków zawodowych i służbowych, a porozumienie jest jednocześnie formą zobowiązania do zapewnienia możliwości, udziału w posiedzeniach i pracach zespołu wytypowanych do tego przedstawicieli poszczególnych instytucji.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny skupia specjalistów z zakresu: pomocy społecznej, policji, służby zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oświaty i przedstawiciela sądu rodzinnego, którzy łącząc swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z pełnionych funkcji starają się pomagać osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałać zjawisku przemocy na terenie Gminy Wojstawice.

Podjmując współpracę i skoordynowane działania Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego są w stanie skuteczniej pomagać osobom i rodzinom doświadczającym przemocy domowej

Zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390.) oraz Regulaminem Organizacyjnym Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Wojstawice przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego składa Wójtowi Gminy Wojstawice sprawozdanie z prac zespołu w terminach:

- do 15 sierpnia roku, którego sprawozdanie dotyczy – sprawozdanie półroczne.
- do 28 lutego roku następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy – sprawozdanie roczne.

W dniu 18 października 2011 r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245), w sprawie procedury

„Niebieskiej Karty” oraz wzoru formularzy „Niebieska Karta”. Niebieska Karta” jest dokumentem służbowym wypełnianym przez funkcjonariusza policji, pracownika ośrodka pomocy społecznej, pracownika służby zdrowia czy też np. pedagoga szkolnego w przypadku stwierdzenia przemocy w rodzinie. "Niebieska Karta" służy dokumentowaniu faktów związanych z przemocą w rodzinie oraz ocenie zagrożenia dalszą przemocą. Jest także dowodem w sprawach sądowych.

Wszczęcie procedury Niebieskiej Karty następuje poprzez wypełnienie formularza A przez wyżej wymienione osoby i przekazanie go do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, który z kolei niezwłocznie przekazuje go członkom Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej. Grupy robocze zajmują się rozwiązywaniem problemów związanych z występowaniem przemocy w indywidualnych przypadkach, według procedury Niebieskiej Karty. W Zespołach liczących niewielu członków nie powołuje się grup roboczych, a prace nad indywidualnym przypadkiem prowadzi cały zespół. Dokonuje analizy sytuacji rodzinnej wypełniając formularze: NK część - C, z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą oraz NK część D - z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc wobec członków swojej rodziny.

Do Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Wojśławicach w 2018 roku wpłynęło 13 formularzy „Niebieskich Kart” - wszystkie zostały założone przez funkcjonariuszy Policji po interwencjach domowych. Wobec powyższego Gminny Zespół Interdyscyplinarny w 2018 r. odbył 7 posiedzeń, w których uczestniczyli członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego; były też wzywane osoby doznające aktów przemocy oraz sprawcy przemocy domowej ale sprawcy przemocy domowej rzadko stawiają się na wezwania GZI.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny w 2018 r. podjął następujące działania:

- wszystkie rodziny, w których ujawniono stosowanie przemocy zostały objęte nadzorem dzielnicowego z KP w Żmudzi oraz bardziej intensywną pracą socjalną,
- dzieci z rodzin, w których występuje zjawisko przemocy domowej realizujące obowiązek szkolny w SP w Wojśławicach korzystały z dodatkowych zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, natomiast rodzice z dodatkowych porad i konsultacji,
- rodziny, w których występuje problem przemocy domowej były na bieżąco informowane o możliwości i formach korzystania z pomocy finansowej świadczonej przez Ośrodek Pomocy Społecznej,
- w 10 przypadkach po analizie sytuacji rodziny, przeważnie na wniosek dzielnicowego z KP w Żmudzi podjęto decyzję o zakończeniu procedury „Niebieskiej Karty” w związku z ustaniem przemocy w rodzinie i uzasadnionym przypuszczeniem o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po częściowej realizacji indywidualnego planu pomocy,
- każde spotkanie GZI zostało udokumentowane protokołem wraz z dołączoną listą obecności,
- wobec pozostałych rodzin procedura NK jest realizowana nadal,

- obsługę techniczno – organizacyjną Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojśławicach,
- spotkania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego organizowane były w zależności od zgłaszanych potrzeb i wynikały z konieczności rozwiązania konkretnych problemów w indywidualnych przypadkach.

W spotkaniach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyli: pracownik socjalny, dzielnicowy rejonu Gminy Wojśławice, pielęgniarka środowiskowa, pedagog szkolny, przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wojśławicach, przedstawiciel Rady Gminy oraz kurator społeczny. Udział w/w osób był bardzo istotny gdyż na spotkania Zespołu zapraszane były nie tylko osoby doznające przemocy, ale też sprawcy, a wspólna wymiana doświadczeń, spostrzeżeń pozwalała podjąć szersze działania pomocowe. Bezpośredni sposób przekazywania informacji, podejmowanie konkretnych działań niewątpliwie usprawniały pracę i znacznie szybciej pozwalały na osiągnięcie zamierzonego celu.

Z obserwacji przebiegu spotkań Zespołu wynika, że interdyscyplinarność ma wiele zalet: szybki i pełny przepływ informacji między służbami społecznymi, możliwość podjęcia działań zaplanowanych i skoordynowanych, nie powielających się i wykluczających się wzajemnie, a nie reagując na przemoc bierzemy na siebie odpowiedzialność za cierpienie drugiego człowieka, dlatego naszym obowiązkiem moralnym jest zgłaszanie odpowiednim służbom przypadków przemocy.

Aby bardziej podnieść skuteczność działań Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego konieczny jest dostęp do placówek, gdzie ofiary przemocy domowej mogłyby skorzystać z fachowego wsparcia terapeuty lub psychologa. Istotne też jest aby placówki tego typu znajdowały się na terenie gminy, gdyż dojazd np. do Chełma z miejscowości znacznie oddalonych od Wojśławic jest dla nich kłopotliwy, a ponadto wiąże się ze znacznym kosztem

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Cele programu:

- zapewnić pomoc w zakresie dożywiania (w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych);
- poprawić poziom życia osób i rodzin o niskich dochodach;
- ograniczyć niedożywienie poprzez upowszechnianie zdrowego stylu żywienia;
- wdrożyć działania zmierzające do rozwoju i wykorzystywania bazy żywieniowej lub zwiększenia jej dostępności, w tym tworzenia lub doposażenia punktów przygotowywania lub wydawania posiłków oraz dowozu posiłków.

Grupa docelowa:

- dzieci do siódmego roku życia;
- uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej;
- osoby i rodziny znajdujące się w trudnych sytuacjach, w szczególności osoby samotne, w podeszłym wieku, chore lub niepełnosprawne.

Zasady realizacji, określone zostały w:

- Uchwale Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10.12.2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (Dz. U. M.P. z 17 grudnia 2013 r. poz. 1024),
- Uchwale Nr XXXV/171/2014 Rady Gminy Wojśławice z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia udzielane w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (Dz. U. Województwa Lubelskiego z 2014 r. poz. 2005).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojśławice realizował w 2018 r. **program dożywiania** w Zespole Szkół Publicznych w Wojśławicach. Ponadto w ubiegłym roku pomoc w formie dożywiania otrzymywali uczniowie ze szkół ponadgimnazjalnych, była to pomoc w postaci jednego gorącego posiłku. Dożywianie realizowane było w 9 szkołach z poza terenu gminy.

Pomoc w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup żywności jest przyznawana w przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku.

W ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” z pomocy skorzystało 92 osoby w formie obiadów.

Zadania realizowane w ramach innych ustaw

Świadczenia rodzinne

Od dnia 1 maja 2004 r. świadczenia rodzinne są zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, realizowanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Prawo do świadczeń rodzinnych określone jest ustawą z 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220), postępowanie w sprawie przyznania świadczenia oraz dokumenty wymagane do ich przyznania - Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466), natomiast kryterium dochodowe oraz wysokość świadczeń rodzinnych zostały zawarte w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018 r., poz. 1497).

Ustawa określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Zgodnie art. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych świadczeniami rodzinnymi są:

4. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
5. Świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne;
6. Zapomoga wypłacana przez gminy na podstawie art. 22a;
7. Świadczenia wypłacane przez gminy na podstawie art. 22b;
8. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;

9. Świadczenie rodzicielskie;
10. Zasiłek dla opiekuna.

Wydatki na świadczenia rodzinne finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa oraz liczba świadczeń w 2018 roku.

Ogólnie w 2018 roku wypłacono świadczenia rodzinne i opiekuńcze wraz z przysługującymi dodatkami na kwotę: 1.495.815,00 zł – łącznie: 7.465 świadczeń.

Zasiłek rodzinny wypłacono na kwotę – 454.933,00 zł, łącznie: 3.821 świadczeń dla 197 rodzin

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie uczącej się.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko (art. 6):

- 18 roku życia lub
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobie uczącej się, tj. osobie pełnoletniej uczącej się w szkole lub szkole wyższej, niepozostającej na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia (art. 6 ust.1a).

Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują uprawnionym osobom, jeżeli przeciętny dochód na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty – **674,00 zł netto**, natomiast jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty – **764,00 zł netto**.

W przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy dochód ich ustala się na podstawie dochodu członka rodziny, dochodu osoby uczącej się lub dochodu dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, powiększonego o kwotę osiągniętego dochodu za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do świadczeń rodzinnych.

Dodatki do zasiłku rodzinnego na kwotę – 212.226,00 zł, 1.902 świadczeń

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu :

- **urodzenia dziecka - wypłacono 14 rodzinom na łączną kwotę: 14.000,00 zł -** dodatek ten przysługuje matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu dziecka, wypłaca się go uprawnionym osobom do ukończenia przez dziecko 1 roku życia, jest świadczeniem jednorazowym, wypłacanym w wysokości: 1.000,00 zł.

Dodatek przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną;

- **opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - wypłacono 21 świadczeń na kwotę: 8.013,00 zł** - dodatek przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką, nie więcej jednak niż przez okres 24 miesiący kalendarzowych, 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu, 72 miesiący kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności - dodatek przysługuje w wysokości 400,00 zł miesięcznie;
- **samotnego wychowywania dziecka - wypłacono 207 świadczeń na łączną kwotę: 39.951,00 zł** - dodatek przysługuje osobie samotnie wychowującej dziecko, matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ: drugi z rodziców dziecka nie żyje lub ojciec dziecka jest nieznan lub powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone, dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją, dodatek przysługuje w wysokości: 193,00 zł na dziecko nie więcej jednak niż 386,00 zł na wszystkie dzieci; w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o 80,00 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160,00 zł na wszystkie dzieci;
- **kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - wypłacono na kwotę: 19.690,00 zł, łącznie 183 świadczenia** - przysługuje matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku: do ukończenia 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności, powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, dodatek przysługuje miesięcznie w wysokości: 90,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia oraz wysokości 110,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia;
- **rozpoczęcia roku szkolnego - wypłacono kwotę: 22.900,00 zł, 229 świadczeń** - przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego, dodatek przysługuje również na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne, dodatek przysługuje raz w roku, w związku z rozpoczęciem roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego w wysokości: 100,00 zł na dziecko;
- **podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania - wypłacono 544 świadczenia na łączną kwotę: 40.792,00 zł** - przysługuje matce albo ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka lub osobie uczącej się w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej lub w związku z dojazdem z miejsca

zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, miesięczna wysokość dodatku na dziecko zamieszkujące w miejscowości, w której znajduje się szkoła, wynosi: 113,00 zł oraz na dziecko dojeżdżające z miejscowości zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się szkoła: 69,00 zł, dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego;

- **wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - wypłacono 704 świadczenia na kwotę: 66.880,00 zł** - dodatek ten przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu albo opiekunowi prawnemu dziecka w wysokości miesięcznej – 95,00 zł na trzecie i każde następne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie wypłat świadczeń rodzinnych.

Nazwa świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń	Ilość świadczeń
zasiłek rodzinny	454.933,00 zł	3 821
dodatek z tytułu urodzenia dziecka	14.000,00 zł	14
dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	8.013,00 zł	21
dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	39.951,00 zł	207
dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	19.690,00 zł	183
dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	22.900,00 zł	229
dodatek z tytułu podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania	40.792,00 zł	544
dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	66.880,00 zł	704

jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	25. 000,00 zł	25
świadczenie rodzicielskie	145.832,00 zł	159

Świadczenia opiekuńcze

W roku 2018 r. przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojślawicach zostały wypłacane świadczenia opiekuńcze w następującej formie finansowej :

➤ **Zasiłek pielęgnacyjny na kwotę: 171.048,00 zł, co stanowi 1.081 świadczeń** - zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, osobie, która ukończyła 75 lat, osobie posiadającej umiarkowany stopień niepełnosprawności jeżeli niepełnosprawność powstała przed 21 rokiem życia. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje bez względu na wysokość dochodu na członka rodziny lub osoby. Kwota zasiłku pielęgnacyjnego do dnia 31.10.2018 r. wynosiła 153,00 zł, a od 01.11.2018 r. 184,42 zł.

➤ **Świadczenie pielęgnacyjne zostało wypłacone na kwotę: 364.438,00 zł, co stanowi 247 świadczeń** - świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- matce albo ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności,

jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie z odpowiednimi wskazaniem. Obowiązek alimentacyjny obciąża krewnych w linii prostej. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje w wysokości: 1.477,00 zł miesięcznie. Przy przyznawaniu świadczenia pielęgnacyjnego w 2018 r. nie był brany pod uwagę dochód.

➤ **Specjalny zasiłek opiekuńczy wypłacono na kwotę: 37.360,00 zł łącznie 71 świadczeń.**

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 682) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej – w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty, o której mowa w art. 5 ust. 2. Specjalny zasiłek opiekuńczy do 31.10.2018 r. przysługiwał w wysokości: 520,00 zł miesięcznie, a od 01.11.2018 r. w wysokości 620,00 zł miesięcznie. Zarejestrowanie w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba poszukująca pracy lub posiadanie statusu bezrobotnego nie ma wpływu na uprawnienie do specjalnego zasiłku opiekuńczego

Poniższa tabela przedstawia zestawienie wypłat świadczeń opiekuńczych

Nazwa świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń	Ilość świadczeń
Zasiłek pielęgnacyjny	171.048,00 zł	1081
Świadczenie pielęgnacyjne	364.438,00 zł	247
Specjalny zasiłek opiekuńczy	37.360,00 zł	71

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej poniósł wydatki w związku z opłacaniem **składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne** przez świadczeniobiorców pobierających świadczenie pielęgnacyjne - w 2018 roku opłacono 283 składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe na łączną kwotę: 103.370,00 zł oraz 210 składek na ubezpieczenie zdrowotne, w łącznej kwocie: 24.263,00 zł oraz od świadczeniobiorców pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy 47 składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe na łączną kwotę: 6.810,00 zł oraz 66 składek na ubezpieczenie zdrowotne, w łącznej kwocie: 3.167,00 zł.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka - wypłacono łącznie 25 świadczeń na kwotę: 25.000,00 zł.

Jednorazowa zapomoga przysługuje ojcu lub matce, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka niezależnie od wysokości dochodów. Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przyznaje się jednorazową zapomogę w wysokości 1.000,00 zł na jedno dziecko. Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Zapomoga przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży

do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Świadczenie rodzicielskie – wypłacono 159 świadczeń na kwotę: 145.832,00 zł.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje matce albo ojcu dziecka; opiekunowi faktycznemu dziecka, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia; rodzinie zastępczej; osobie która przysposobiła dziecko. Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 1) 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 2) 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- 3) 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- 4) 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
- 5) 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości: 1.000,00 zł miesięcznie.

Prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się, począwszy od miesiąca urodzenia lub przysposobienia dziecka, a w przypadku osób, o których mowa w art. 17c ust. 1 pkt 2 i 3, od miesiąca objęcia dziecka opieką, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego został złożony w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia urodzenia lub przysposobienia dziecka, a w przypadku osób, o których mowa w art. 17c ust. 1 pkt 2 i 3, od dnia objęcia dziecka opieką. W przypadku złożenia wniosku po terminie, nie później jednak niż w okresach, o których mowa w art. 17c ust. 3, prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek.

Zasiłek dla opiekuna

Zasiłek dla opiekuna przysługuje tylko i wyłącznie osobom, które pobierały świadczenie pielęgnacyjne i utraciły do niego prawo z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji administracyjnej ustalającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego i **złożyły** wniosek o ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna do 15.09.2014 r. Przesłanką uzasadniającą przyznanie zasiłku dla opiekuna jest spełnienie warunków jakie uprawniały do przyznania świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r. Do przesłanek tych zaliczamy w między innymi:

- rezygnację lub nie podejmowanie zatrudnienia z uwagi na sprawowaną opiekę nad osobą niepełnosprawną;
- osoba niepełnosprawna powinna legitymować się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji

oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;

- osoba sprawująca opiekę nie może być uprawniona między innymi do świadczeń emerytalno-rentowych.

W 2018 r. zasiłek dla opiekuna został wypłacony na kwotę: 84.978,00 zł, tj. 159 świadczeń. Od zasiłku dla opiekuna świadczeniobiorcy mieli opłaconą składkę na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w łącznej kwocie: 8.861,00 zł (60 świadczeń), składkę na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie: 4.057,00 zł (84 świadczenia).

Fundusz alimentacyjny

Uważając, że dostarczanie środków utrzymania osobom, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, a w szczególności dzieciom, w pierwszej kolejności obowiązkiem wskazanym w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym członków ich rodziny, konstytucyjna zasada pomocniczości nakłada na państwo obowiązek wspierania tych osób ubogich, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb i nie otrzymują należnego wsparcia od osób należących do kręgu zobowiązanych wobec nich do alimentacji, wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania alimentów należy łączyć z działaniami zmierzającymi do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych do alimentacji.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 554 z późn. zm.). Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa. Fundusz alimentacyjny nie stanowi funduszu, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł miesięcznie przyznane wyrokiem sądowym na dziecko.

Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty: **725,00 zł**. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu w/w ustawy oznacza egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił z funduszu alimentacyjnego - **478 świadczeń na kwotę: 178.840,00 zł**.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojśławicach działając na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 554 z późn. zm.) współpracuje z komornikami sądowymi, organami właściwymi dłużników, Starostą Chełmskim, Prokuraturą Rejonową, Policją, sądami i innymi organami na rzecz poprawy skuteczności egzekucji alimentów.

Na terenie gminy w 2018 roku do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego było uprawnionych 46 osób. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego były przyznane 24 wierzycielom. Jako organ właściwy wierzyciela współpracujemy z 10 komornikami sądowymi.

W celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny oraz odbiera od dłużnika oświadczenie majątkowe. Informacje mające wpływ na skuteczność egzekucji są przekazywane właściwym komornikom sądowym oraz organom właściwym wierzycieli.

W 2018 roku przeprowadzono 5 wywiadów alimentacyjnych oraz odebrano 5 oświadczeń majątkowych od dłużników alimentacyjnych. U 10 dłużników na chwilę obecną nie ma możliwości przeprowadzenia wywiadu, ponieważ w przypadku 7 osób nie jest znane dokładne miejsce ich pobytu - prawdopodobnie przebywają za granicą, 3 dłużników przebywa w Zakładzie Karnym.

Realizując ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów GOPS współpracuje z 10 komornikami sądowymi i 13 urzędami właściwymi ze względu na miejsce zamieszkania naszych dłużników alimentacyjnych. Współpracuje również z 9 urzędami posiadającymi dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie gminy.

Ponadto:

- nie skierowano pozwów przeciwko osobom zobowiązanym do alimentacji w dalszej kolejności na podstawie art. 132 ustawy z dnia 25 lutego 1964 roku – Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- nie skierowano wniosków do Powiatowego Urzędu Pracy o aktywizację zawodową dłużnika,
- wszczęto 1 postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- wydano 1 decyzję o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- złożono 3 wnioski do Prokuratury Rejonowej o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
- nie skierowano wniosków do Starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom alimentacyjnym.

Zobowiązania dłużników, którzy uporczywie uchylają się od płacenia alimentów od co najmniej 60 dni są zgłaszane do 5-ciu Biur Informacji Gospodarczej, jeżeli kwota wymagalnych zobowiązań dłużnika wobec wierzyciela wynosi co najmniej 200,00 złotych.

Wg stanu na dzień 31.12.2018r. zadłużenie wobec Ośrodka z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych z odsetkami oraz z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego bez odsetek wynosi: 1.566.354,57 zł.

Kilku dłużników alimentacyjnych nie jest w stanie spłacać swoich zobowiązań alimentacyjnych z powodu braku stałej pracy, bądź choroby czy niepełnosprawności. Niektórzy utrzymują się wyłącznie z niewielkich gospodarstw rolnych, których uprawa jak wiadomo nie jest już tak opłacalna jak kiedyś. Dla dłużników zarejestrowanych

w Powiatowym Urzędzie Pracy brakuje ofert pracy, głównie ze względu na to, że często posiadają tylko podstawowe wykształcenie, nie mają dodatkowych kwalifikacji i są w wieku po 50-tym roku życia, co często zmniejsza szanse na uzyskanie jakichkolwiek ofert pracy.

W wielu przypadkach zachodzi domniemanie, iż dłużnik alimentacyjny celowo zataja swoje dochody, nie informuje o zarobkach uzyskanych z pracy za granicą lub wykonywanych bez jakiegokolwiek umowy czyli nielegalnie. W związku z tym w takich przypadkach nie ma możliwości ustalenia faktycznej sytuacji materialnej dłużnika.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- stypendium szkolne,
- zasiłek szkolny.

Zgodnie z Uchwałą Nr XLIV/168/2010 Rady Gminy Wojśławice z dnia 27 lipca 2010 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojśławicach do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym, GOPS zajmuje się przyznawaniem i wypłacaniem stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych.

Do ubiegania się o stypendium szkolne uprawnieni są uczniowie znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, od skali występowania takich okoliczności jak: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania. Kryterium stanowiące podstawę do ubiegania się o stypendium szkolne stanowi kwota określona w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej tj. 514,00 zł na osobę do 30.09.2018r., a od 01.10.2018r. 528,00 zł na osobę.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

Zestawienie wypłaconej pomocy materialnej o charakterze socjalnym w 2018 r. przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Szkoła podstawowa		Gimnazjum		Szkoła ponadgimnazjalna		Razem
		Liczba uczniów	Kwota pomocy	Liczba uczniów	Kwota pomocy	Liczba uczniów	Kwota pomocy	
1	Stypendium szkolne	Liczba uczniów	Kwota pomocy	Liczba uczniów	Kwota pomocy	Liczba uczniów	Kwota pomocy	Świadczeniobiorcy
		55	50.215,04	12	10.79,71	18	12.430,36	81
2	Zasiłek szkolny	Liczba uczniów	Kwota pomocy	Liczba uczniów	Kwota pomocy	Liczba uczniów	Kwota pomocy	Świadczeniobiorcy
		0	0	0	0	0	0	0

Świadczenia wychowawcze

Program „Rodzina 500 +” wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r. Podstawę prawną systemu świadczeń wychowawczych stanowi ustawa z dnia 11 lutego 2016 r.

o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2134). Celem programu jest częściowe pokrycie wydatków związanych w wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Świadczenie wychowawcze otrzymują rodzice, opiekunowie prawni lub opiekunowie faktyczni dziecka i wynosi ono 500,00 zł miesięcznie. Świadczenie przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia. Na pierwsze lub jedyne dziecko rodzice otrzymują świadczenie po spełnieniu kryterium dochodowego, które wynosi: 800,00 zł netto na osobę w rodzinie lub 1.200,00 zł, jeśli w rodzinie jest wychowywane dziecko niepełnosprawne. Na drugie i kolejne dziecko świadczenie wychowawcze przyznawane jest niezależnie od wysokości dochodu rodziny. Wniosek składa się w miejscu zamieszkania wnioskodawcy.

Świadczenie wychowawcze nie jest wliczane do dochodu przy ustalaniu prawa do innych świadczeń, m. in. rodzinnych, z pomocy społecznej, z funduszu alimentacyjnego czy stypendiów dla uczniów i studentów.

Świadczenie wychowawcze i koszty jego obsługi finansowane są w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Koszty związane z obsługą świadczeń wychowawczych wynoszą 1,5%.

„Rodzina 500 +” w liczbach w Gminie Wojślawice – stan na 31.12.2018 r.

Wyszczególnienie	Ilość
Złożone wnioski	271
w tym:	
w formie papierowej	261
w formie elektronicznej	10
Wnioski przekazane marszałkowi województwa	11
Wydane decyzje	284
Liczba rodzin otrzymujących świadczenie	263
Liczba wypłaconych świadczeń	1.04.612
Kwota wypłaconych świadczeń	2.289.662,00 zł
Kwota świadczeń nienależnie pobranych	6.042,68 zł

Program „Dobry Start”

Program „Dobry Start” wszedł w życie 1 lipca 2018 r. Podstawę prawną świadczenia „Dobry Start” stanowi Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 czerwca 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” (Dz. U. z 2018 r. poz. 1061).

Program „Dobry Start” to inwestycja w edukację polskich dzieci. Jest to 300,00 zł jednorazowego wsparcia dla uczniów rozpoczynających rok szkolny. Przystępuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole, otrzymają świadczenie do ukończenia przez nie 24 roku życia.

Świadczenie „Dobry Start” przysługuje matce, ojcu, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka. Wniosek składa się ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy od 1 lipca elektronicznie, a od 1 sierpnia papierowo każdego roku. Wnioski można przyjmować do 30 listopada każdego roku.

W roku 2018 do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojstawicach wpłynęło 253 wnioski w tym:
w formie papierowej – 236,
w formie elektronicznej – 19,
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie – 252,
Liczba rodzin, które zrezygnowały ze świadczenia – 1.

Ilość wypłaconych świadczeń – 383,
Łączna kwota wypłaconych świadczeń – 114.900,00 zł.

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Obowiązująca od 1 stycznia 2012 r. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.) porządkuje i reguluje kwestie związane z pomocą dziecku i rodzinie przez państwo i samorządy.

Nowy system ma za zadanie wzmocnić wsparcie dysfunkcyjnej rodziny biologicznej dziecka, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a w konsekwencji w przyszłości ograniczyć liczbę dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Pomoc dotyczyć ma również rodzin, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi, pozbawionymi opieki rodzicielskiej.

WSPÓŁFINASOWANIE PRZEZ GMINĘ POBYTU DZIECKA W PIECZY ZASTĘPCZEJ

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
 - 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
 - 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka albo środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz środków finansowych na bieżące funkcjonowanie tej placówki (art. 191 u.w.r.s.p.).

W 2018 r. z terenu Gminy Wojstawice w placówce opiekuńczo - wychowawczej nie było umieszczonych dzieci, w związku z czym nie poniesiono kosztów utrzymania, w rodzinie zastępczej było 2 dzieci, poniesiono koszty na kwotę: 8.000,00 zł.

ASYSTENT RODZINY

Rola asystenta rodziny polega na wzmożonej pracy z rodziną w celu niwelowania jej słabych punktów, nauczaniu jej zachowań, czynności – niejednokrotnie podstawowych – tak, aby możliwe było zbudowanie bądź odbudowanie normalnego funkcjonowania rodziny, a pozostawienie w niej dziecka nie zagrażało jego rozwojowi.

Asystenta rodziny zatrudnia kierownik jednostki organizacyjnej gminy, która organizuje pracę z rodziną, lub podmiot, któremu gmina na podstawie art. 190 zleciła organizację pracy z rodziną. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodziny;
- 8) motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;

- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychologicznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie jej do ośrodka pomocy;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

W przypadku, gdy GOPS otrzyma informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej i po dokonaniu analizy sytuacji rodziny, pracownik socjalny wnioskuje do kierownika ośrodka o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny.

W 2018 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojśławicach zatrudnił 1 asystenta rodziny od 1 lipca 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. na umowę o pracę w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018„. Na zatrudnienie asystenta rodziny GOPS pozyskał środki finansowe z dotacji celowej zgodnie z umową zawartą pomiędzy Wojewodą Lubelskim, a Wójtem Gminy Wojśławice. Asystent rodziny miał pod swoją opieką 8 rodzin z terenu gminy wykazujących trudności opiekuńczo – wychowawcze z dziećmi, trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz inne trudności w życiu codziennym. Z półrocznej pracy asystenta z rodzinami, można zauważyć, iż wprowadzenie asystenta w środowisko odniosło pozytywny rezultat oraz zamierzone efekty. W większości rodzin poprawiło się funkcjonowanie rodziny w środowisku, poprawiły się oceny w szkole dzieci uczących się, w kilku przypadkach można zauważyć poprawę dysponowania własnym budżetem finansowym.

Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny została wprowadzona ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2017 r., poz. 1832 z późn.zm.).

Karta Dużej Rodziny (KDR) jest to jedno z rozwiązań polityki rodzinnej, dzięki któremu rodziny wielodzietne mają prawo do ulg, zniżek i zwolnień z opłat za korzystanie z wybranych usług i przy zakupie towarów u sprzedawców, którzy włączyli się w program.

Beneficjentami programu są członkowie rodziny wielodzietnej, bez względu na dochód:

- rodzic (rodzice) oraz jego małżonek mający na utrzymaniu co najmniej troje dzieci w wieku do ukończenia 18 roku życia, gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej – do ukończenia 25 roku życia, w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności – bez ograniczeń wiekowych;

- rodzic zastępczy (rodzice zastępczy) lub osoba (osoby) prowadząca rodzinny dom dziecka;

- dziecko – w tym dziecko, nad którym rodzic sprawuje rodzinną pieczę zastępczą oraz pełnoletni wychowanek rodzinnej pieczy zastępczej, pozostający w dotychczasowej rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka na zasadach określonych w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r., poz. 697 z późn. zm.).

Karta dużej rodziny wydawana jest bezpłatnie na wniosek członka rodziny wielodzietnej. Rodzicom oraz małżonkowi rodzica Karta wydawana jest na czas nieokreślony. Wniosek o przyznanie Karty Dużej Rodziny składa się w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania członka rodziny wielodzietnej. Składając wniosek trzeba okazać oryginały lub odpisy dokumentów potwierdzających stanowanie rodziny wielodzietnej.

W 2018 r. o przyznanie Kart Dużej Rodziny ubiegało się 5 rodzin, wydano 28 kart.

PROGRAM OPERACYJNY POMOC ŻYWNOŚCIOWA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojśławicach we współpracy ze Stowarzyszeniem Rozwój i Odnowa Gminy Wojśławice prowadził w 2017 r. dystrybucję artykułów spożywczych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) – Podprogram 2018. Celem głównym w ramach Podprogramu 2018 jest zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach towarzyszących.

Pomoc w ramach PO PŻ kierowana jest do osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, dopuszczającej korzystanie z pomocy społecznej z powodów wskazanych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, których dochód na osobę nie przekracza kwoty:

- ❖ **1.402,00 zł (netto) w przypadku osoby samotnie gospodarującej,**
- ❖ **1.058,00 zł (netto) w przypadku rodziny.**

Grupy osób najbardziej potrzebujących, do których będzie skierowana pomoc żywnościowa:

- bezdomni,
- niepełnosprawni,
- imigranci, osoby obcego pochodzenia, mniejszości narodowe (w tym społeczności marginalizowane, takie jak Romowie),
- pozostałe grupy odbiorców spełniające kryteria dochodowe określone jak wyżej znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej.

Osoby, które zainteresowane otrzymywaniem żywności z PO PŻ Podprogram 2018 zgłaszały się do pracowników socjalnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej

w Wojśławicach w celu ustalenia sytuacji dochodowej i zakwalifikowania do otrzymywania powyższej pomocy.

Definicja paczki żywnościowej dla 1 odbiorcy końcowego: minimum kilka (tj. co najmniej trzy) artykułów spożywczych z różnych grup towarowych wydanych jednorazowo, a wchodzących w skład zestawu w Podprogramie 2018.

Zestaw na Podprogram 2018 artykułów spożywczych dla jednego odbiorcy obejmuje:

- groszek z marchewką 3,6 kg.
- fasola biała 3,6 kg.
- koncentrat pomidorowy 1,60 kg.
- buraczki wiórki 1,05 kg.
- powidła śliwkowe 1,80 kg.
- makaron jajeczny 4,5 kg.
- makaron kukurydziany bezglutenowy 0,5 kg.
- ryż biały 3 kg.
- kasza gryczana 1,5 kg.
- herbatniki maślane 0,8 kg.
- mleko UHT 7 l.
- ser podpuszczkowy dojrzewający 2,4 kg.
- szynka drobiowa 3 kg.
- szynka wieprzowa mielona 2,1 kg.
- pasztet wieprzowy 0,64 kg.
- kabanosy wieprzowe 0,36 kg.
- filet z makreli w oleju 1,7 kg.
- cukier biały 4 kg.
- miód wielokwiatowy 0,4 kg.
- olej rzepakowy 4 l.
- gołąbki w sosie pomidorowym 1,6 kg.

Razem na 1 osobę w ciągu trwania **FEAD 2018 – 39,50 kg**

- **Rodzaje artykułów spożywczych w poszczególnych grupach towarowych**
- artykuły warzywne i owocowe (groszek z marchewką, fasola biała, koncentrat pomidorowy, buraczki wiórki, powidła śliwkowe),
- artykuły skrobiowe (makaron jajeczny, makaron kukurydziany bezglutenowy, ryż biały, kasza gryczana, herbatniki maślane),
- artykuły mleczne (mleko UHT, ser podpuszczkowy dojrzewający),
- artykuły mięsne (gulasz wieprzowy z warzywami, szynka drobiowa, szynka wieprzowa mielona, pasztet wieprzowy, filet z makreli w oleju),
- cukier biały,
- tłuszcze – olej rzepakowy.

Osoby odbierające żywność, brały udział w realizacji środków towarzyszących, które są:

1. Niefinansowane (obowiązkowe, realizowane przez OPL):

a) włączenie osób doświadczających deprivacji materialnej w funkcjonowanie społeczności lokalnych, w szczególności: zajęcia aktywizujące i wspólne inicjatywy na rzecz społeczności lokalnej, zmierzające do wyjścia z ubóstwa, grupy wsparcia dla różnych kategorii osób w trudnej sytuacji (np. osoby starsze, matki z dziećmi, osoby samotne),

b) pomoc towarzyszącą niezbędną.

2. Finansowane tj. realizujące proces dystrybucji artykułów spożywczych wśród osób najbardziej potrzebujących, z zastrzeżeniem pkt. 1.3, prowadzą działania w ramach środków towarzyszących mające na celu wzmocnienia samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego: warsztaty kulinarne dla różnych grup pokoleniowych z udziałem ekspertów kulinarnych, kuchmistrzów, dietetyków, pokazujące różne możliwości przygotowania potraw i wykorzystania artykułów spożywczych, warsztaty dietetyczne i dotyczące zdrowego żywienia, programy edukacyjne mające na celu zapoznanie z zasadami zdrowego odżywiania i przeciwdziałania marnowaniu żywności, warsztaty edukacji ekonomicznej (nauka tworzenia, realizacji i kontroli realizacji budżetu domowego, ekonomicznego prowadzenia gospodarstwa domowego, z uwzględnieniem wszystkich finansowych i rzeczowych dochodów rodziny, w tym darów żywnościowych).

Z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) – Podprogram 2018 łącznie korzysta 630 osób z terenu gminy.

Ponadto w 2018 roku Gmina Wojśławice otrzymała dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020 Oś Priorytetowa 11 Włączenie społeczne Działanie 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne dla projektu pn. „Utworzenie Klubu Seniora Aktywna Jesień w Wojśławicach” w wysokości 755.075,00 zł. Prace remontowe trwały od 14 listopada 2018 i zakończyły się 15 stycznia 2019 roku. Zakupiono wyposażenie kuchni, sal projektowych oraz sprzęt IT.

7.2. Działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej został utworzony 20 grudnia 2004 r. Jednostka działa w oparciu o ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej oraz Zatrudnianiu Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 1997 r. Nr 123, poz.776 z póź. zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2004r. Nr 63, poz. 587 z póź.zm.) i jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Osoby posiadające orzeczenia o stopniu niepełnosprawności umiarkowanym lub znacznym, ze wskazaniem do terapii zajęciowej, mogą ubiegać się o rehabilitację w ramach WTZ w celu zdobycia samodzielności, umiejętności i kwalifikacji umożliwiających w efekcie podjęcie pracy.

Od 01 stycznia 2017 r. Warsztat Terapii Zajęciowej w Wojśławicach jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną i finansową Gminy Wojśławice powołaną przez Radę Gminy Wojśławice Uchwałą Nr XX/103/2016 z dnia 12 grudnia 2016 roku w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej Gminy Wojśławice pod nazwą Warsztat Terapii Zajęciowej w Wojśławicach i uchwałą Nr XX/104/2016 Rady Gminy Wojśławice z dnia 12 grudnia 2016 r. w sprawie nadania statutu Warsztatowi Terapii Zajęciowej do realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 rok (Dz. U. z 2011 r. nr 127, poz. 721 z późn. zm.), oraz Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i polityki społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. Z 2004 r. Nr 63, poz. 587 z późn. zm.).

W placówce, w ramach rehabilitacji społecznej, stwarzane są osobom niepełnosprawnym możliwości kształtowania i rozwoju swoich zdolności, poszerzania i utrwalania wiedzy, poprawy zaradności osobistej, sprawności psychofizycznej, przystosowania i funkcjonowania społecznego oraz pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podejmowania satysfakcjonującego i samodzielnego życia. Ponadto w ramach rehabilitacji zawodowej wdrażane są działania w zakresie rozwijania zainteresowań i upodobań w zakresie preorientacji zawodowej oraz kształtowania podstawowych i specjalistycznych umiejętności niezbędnych na stanowisku pracy.

Systematyczne nabywanie wiadomości i umiejętności zawodowych oraz kształcenie cech kierunkowych umożliwia uczestnikom przełamanie oporu przed podjęciem optymalnej dla nich formy aktywności zawodowej.

Warsztat Terapii Zajęciowej jest formą rehabilitacji zawodowej i społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, które zakończyły naukę szkolną i ze względu na stan zdrowia nie mogą podjąć pracy. Uczestnictwo w WTZ umożliwia kontakty z rówieśnikami i innymi ludźmi, sensowną aktywność w pracowniach, uczy współdziałania, samodzielności, opanowania umiejętności codziennego życia oraz planowanej rekreacji, a docelowo przygotowuje do podjęcia pracy zawodowej.

Ponadto w ramach rehabilitacji zawodowej wdrażamy działania w zakresie rozwijania zainteresowań i upodobań w zakresie preorientacji zawodowej oraz kształtowania podstawowych i specjalistycznych umiejętności niezbędnych na stanowisku pracy. Systematyczne nabywanie wiadomości i umiejętności zawodowych oraz kształcenie cech kierunkowych umożliwia uczestnikom przełamanie oporu przed podjęciem optymalnej dla nich formy aktywności zawodowej.

Placówka pełni bardzo ważną rolę w życiu osób niepełnosprawnych z małych lokalnych miejscowości i wsi, nie tylko pozwala na rehabilitację społeczną i zawodową tych osób, ale przede wszystkim wpływa na ich funkcjonowanie społeczne, wzrost samodzielności i aktywności oraz kształtowanie pozytywnych relacji ze środowiskiem, którego te osoby są pełnoprawnymi członkami.

W zajęciach terapeutycznych uczestniczy 25 uczestników z następujących gmin:

- 6 osób z gminy Białopole;
- 5 osób z gminy Leśniowice
- 3 osoby z gminy Uchanie

- 11 osób z gminy Wojśławice

W roku sprawozdawczym placówka była finansowana ze środków:

- I. 90 % PFRON - tj. 414 900,00zł
- II. 10 % Środki Starostwa Powiatowego w Chełmie - tj. 46 101,00,zł
- III. Dodatkowo środki przekazane przez Urzędy Gmin :
 - Urząd Gminy w Wojśławicach - 29.000,00 zł
 - Urząd Gminy w Białopolu - 2.500,00 zł
 - Urząd Gminy w Uchaniach - 1.500,00 zł

Ogółem środki otrzymane wyniosły: 494 001,00 zł

Liczba osób zatrudnionych na dzień 31.12.2018 r.

- Umowa o pracę: - 12 osób
- w tym umowa na zastępstwo: - 2 osoby
- Umowa – zlecenie: - 1 osoba

Liczba etatów: - 11,0

Obsługę finansową Warsztatu prowadzi Centrum Usług Wspólnych Urzędu Gminy Wojśławice.

Uczestnicy

Liczba uczestników WTZ - 25

Liczba uczestników w przedziale wiekowym:

Przedział wiekowy	Liczba uczestników
do 20 lat	0
21 - 29	8
30 – 39	8
40 – 49	1

50 i więcej	8
-------------	---

liczba kobiet - 13

liczba mężczyzn - 12

Rodzaj niepełnosprawności uczestników WTZ według schorzenia wiodącego:

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba osób
Upośledzenie umysłowe	16
Choroby psychiczne	5
Uszkodzenie narządu ruchu	2
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	1
Uszkodzenie wzroku	-
Neurologiczna	1
W tym: niepełnosprawność sprzężona	8

Stopień niepełnosprawności:

Stopień niepełnosprawności	Liczba osób
Znaczny	21 w tym: - 13 kobiet - 7 mężczyzn
Umiarkowany	4 w tym: - 0 kobieta - 5 mężczyzn
Lekki	0

Orzeczenia o niepełnosprawności:

Orzeczenie o niepełnosprawności	W tym:
Stałe - 22 osób	Kobiety - 11 Mężczyźni - 11
Okresowe - 3 osób	Kobiety - 2 Mężczyźni - 1

Liczba osób, które opuściły Warsztat w 2018 roku – 1 osoba,

powód :

- osoba skreślona z listy uczestników z powodu znacznych nieobecności na zajęciach, spowodowanych pogorszeniem stanu zdrowia.

Ogólna frekwencja uczestników na zajęciach terapeutycznych w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Wojślawicach w poszczególnych miesiącach roku 2018:

Miesiąc	Frekwencja ogółem w %
Styczeń	84,54
Luty	89,00
Marzec	79,23
Kwiecień	82,88
Maj	87,32
Czerwiec	87,40
Lipiec	83,73
Sierpień	89,14
Wrzesień	82,21
Październik	84,51
Listopad	81,11

Grudzień	83,38
Ogólnie	84,54

Ogólna frekwencja uczestników na zajęciach w 2018 r. wyniosła 84,54%.

1. Do głównych przyczyn usprawiedliwionej absencji uczestników na zajęciach należy zaliczyć zwolnienia chorobowe, okresowe badania lekarskie, wizyty u specjalistów i sprawy osobiste;
2. absencja chorobowa w tym: 1 osoba - leczenie sanatoryjne;
3. sprawy osobiste uczestników często kolidujące z zajęciami warsztatowymi (np. pomoc rodzicom w sezonowych pracach polowych).

W miejsce osoby, która opuściła Warsztat, Rada Programowa zakwalifikowała do uczestnictwa w zajęciach rehabilitacyjnych inną osobę spełniającą wymagania formalne.

Placówka użytkuje samochód mikrobus marki „Citroen Jumper” przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych przekazany umową użyczenia z dnia 17 czerwca 2015 r. zawartą między Gminą Wojsławice, a Warsztatem Terapii Zajęciowej. Mikrobus służy do przewozu osób niepełnosprawnych - uczestników WTZ z miejsca zamieszkania do placówki i z placówki do miejsca zamieszkania jak również do niezbędnej obsługi związanej z działalnością warsztatu i realizacją programów rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych - uczestników WTZ.

W Warsztacie uczestnicy mają możliwość rozwijania swoich kompetencji i umiejętności w 5-ciu pracowniach. Uczestnicy w poszczególnych pracowniach przygotowują się do podjęcia pracy w określonych zawodach, ucząc się wykonywania zarówno czynności pracy, jak i organizacji pracy.

Terapia zajęciowa w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej odbywa się w grupach pięcioosobowych w następujących pracowniach terapeutycznych:

- gospodarstwa domowego,
- rękodzieła artystycznego,
- krawieckiej,
- ogrodniczo-ekologicznej,
- poligraficznej.

Zajęcia terapeutyczne prowadzone są przez terapeutów, rehabilitanta i psychologa. Każdy z terapeutów jest odpowiedzialny za jedną pracownię. Program pracy uczestników oraz ich przynależność do grup zadaniowych zależy od stopnia ich indywidualnych kompetencji i możliwości zarówno w sferze edukacyjnej jak i komunikacyjnej.

Podczas zajęć terapeutycznych uczestnicy wdrażani są do wykonywania określonych zadań, opanowują konkretne techniki pracy, poznają odpowiednie materiały i narzędzia oraz utrwalają nawyki związane z samoobsługą.

Uczestnicy bardzo chętnie biorą udział w zajęciach. Zdarza się, że występuje konieczność reakcji w sytuacjach, gdy uczestnicy pomimo znacznych objawów chorobowych i przeciwwskazań lekarskich chcą przyjeżdżać na zajęcia.

Metody i formy pracy realizowane w Warsztacie dla osób niepełnosprawnych są nośnikiem wartości, które ułatwiają im rozumienie własnych przeżyć, wzbogacają życie i skłaniają do podejmowania aktywności.

Dla uczestników WTZ ważne jest akceptowanie siebie takim, jakim się jest, dostrzeganie własnej wartości i pokazanie tego innym. Poprzez aktywność i działania twórcze mogą kształtować właściwy obraz siebie i otaczającego świata.

Stopień trudności zadań wykonywanych przez uczestników w pracowniach jest dostosowany do ich aktualnych umiejętności i ulega stopniowemu zwiększeniu w miarę nabywania wprawy i nowych umiejętności.

Każdy z uczestników realizuje indywidualny program rehabilitacji i terapii, który jest tworzony i weryfikowany na podstawie zgromadzonych dokumentów, wywiadu środowiskowego, obserwacji, działań i zachowań w placówce. Zajęcia w pracowniach prowadzone są metodą indywidualną i grupową.

Celem prowadzenia zajęć jest zachęcanie uczestników do własnej inicjatywy w planowaniu swojej pracy, do ponoszenia odpowiedzialności za swoją pracę, za miejsce pracy, do dokładności i precyzji przy wykonywaniu powierzonych zadań, do wysuwania i wykonywania własnych propozycji pracy.

W ramach zajęć w poszczególnych pracowniach uczestnicy nabywają umiejętności z zakresu zaradności osobistej, samodzielności, wykonywania czynności wynikających z form terapii zajęciowej oraz podstawowych czynności życiowych: samodzielne prowadzenie gospodarstwa domowego,

- treningi z zakresu higieny osobistej i otoczenia ,
- trening dobrego zachowania w miejscach publicznych,
- trening finansowy - planowanie i dokonywanie drobnych zakupów,
- trening brania na siebie drobnych obowiązków , czytanie i pisanie prostych tekstów, itp.

Pracownie terapeutyczne posiadają wyposażenie zgodne z przeznaczeniem i zamysłem danej pracowni. W każdej z nich znajdują się proste narzędzia służące usprawnianiu uczestników w podstawowym zakresie np.:

- z zakresu gospodarstwa domowego (lodówka, kuchnia mikrofalowa, żelazko, pralka, podstawowy sprzęt gospodarstwa domowego),
- rękodzieła artystycznego (sztalugi, farby, pędzle, płótna, nożyczki, dłuta, różnego rodzaju papiery, tektury itp.),
- krawiectwa (igły, nici, nożyczki, miary krawieckie, wykrojniki, maszyny do szycia, różnego rodzaju tkaniny, włóczki , wstążki, tasiemki itp.),
- ogrodnictwa i ekologii (łopaty, motyczki, nasiona traw ozdobnych, kwiatów, warzyw, a także susz roślinny, ziarna, sznurki, bibuły, papier ozdobny, kleje itp.),
- poligrafii (np. gilotyna introligatorska, bindownica, laminator, kserokopiarka, drukarka, papier, aparat cyfrowy, kamera, zaś dla osób z ograniczoną sprawnością motoryczną – komputery).

Bardzo ważnym elementem procesu terapeutycznego jest nawiązanie kontaktu i rozmowa umożliwiająca dobrą współpracę, będąca wyrazem nadziei na pomyślne rozwiązanie problemów uczestników, jakie zdarzają się pomiędzy uczestnikami placówki .

Zajęcia w pracowniach są również okazją do prowadzenia rozmów w grupie, co w znacznym stopniu w późniejszym czasie ułatwia nawiązywanie kontaktów oraz ma duży wpływ na poprawę umiejętności współpracy z innymi.

W Warsztacie działa Rada Programowa, w skład której wchodzi: kierownik, instruktorzy terapii zajęciowej, pracownik socjalny, rehabilitant i psycholog.

Rada Programowa Warsztatu dokonuje oceny postępów w rehabilitacji każdego uczestnika co pół roku ,a co trzy lata następuje ocena kompleksowa uczestnika.

Ocena półroczna przeprowadzana jest w czerwcu, a roczna w grudniu.

Roczna ocena stanowi podstawę do konstruowania indywidualnych programów rehabilitacji na rok następny.

RODZAJ PROWADZONYCH ZAJĘĆ OBOWIĄZKOWYCH

Celem zajęć jest kształcenie u podopiecznych WTZ twórczej postawy, która wprowadza ich w świat nowych doświadczeń. Mogą odkrywać i budować nowe wartości estetyczne, zwracając szczególną uwagę na stronę terapeutyczną, wychowawczą i organizatorską.

Ogólne usprawnianie psychofizyczne

Formy zajęć:

1. Zajęcia muzyczne – poprzez słuchanie utworów muzycznych, śpiew, taniec w rytm muzyki;
2. Psychoterapia i wsparcie psychologiczne – praca z psychologiem pomoc w rozwiązywaniu problemów;
3. Socjoterapia – poprzez codzienne kształtowanie pozytywnych postaw osób pełnosprawnych wobec niepełnosprawnych, poprzez uczestniczenie we wspólnych przedsięwzięciach;
4. Kinezyterapia – poprzez zajęcia ruchowe zgodnie z programem rehabilitacji ruchowej;
5. Konkursy, gry, zabawy – współzawodnictwo.

Rehabilitacja ruchowa

Rehabilitacja ruchowa ma na celu przywracanie sprawności osób niepełnosprawnych, poprawę ogólnej sprawności fizycznej oraz koordynacji ruchowej, utrzymanie i wzmocnienie siły mięśni a także likwidację przykurczów, doskonalenie naturalnych czynności ruchowych, przyzwyczajanie do szybkiego

reagowania na sygnały i znaki, kształtowanie umiejętności podporządkowania się zaleceniom w działaniu zespołowym, jak i indywidualnym, hartowanie organizmu i utrwalanie nawyków higienicznych. Zajęcia pozwalają m.in. na rozładowanie emocji, rozluźnienie od typowych zajęć tematycznych.

Do dyspozycji uczestników w sali rehabilitacyjnej są: atlas, UGUL, rowerki terapeutyczne, rotor, piłki, materace, drabinki, i inne przybory wspomagające gimnastykę korekcyjną.

Zajęcia prowadzone były grupowo oraz indywidualnie zgodnie z programem.

Zajęcia które mają miejsce w pracowni rehabilitacyjnej są typowymi zajęciami usprawniającymi ruchowo uczestnika. Stopień trudności ćwiczeń oraz zakres ich stosowania jest dobierany przez lekarza i rehabilitanta indywidualnie dla każdego uczestnika.

Realizacja celów odbywała się poprzez:

- 1) Ćwiczenia ogólnokondycyjne i wzmacniające partie mięśniowe;
- 2) Gry i zabawy na powietrzu;
- 3) Spacerzy długodystansowe;
- 4) Kinezyterapię – celowe według programu, zajęcia rekreacyjno – sportowe: tenis stołowy, gra w siatkówkę, gry zręcznościowe itp.

Efekty:

1. Poprawa ogólnej kondycji ;
2. Utrzymanie koordynacji wzrokowo – ruchowej;
3. Zwiększenie aktywności fizycznej uczestników;
4. Poprawa koordynacji ruchowej;
5. Zmniejszenie napięcia mięśniowego i przykurczów;
6. Udział w imprezach sportowych;
7. Poprawa postawy i sposobu poruszania się;
8. Wzrost cech motorycznych tj. siła, skoczność, wytrzymałość i gibkość;
9. Współpraca i zdrowe współzawodnictwo między uczestnikami.

Rehabilitacja psychologiczna

W Warsztacie zapewniona jest także pomoc psychologa, zarówno w formie indywidualnych spotkań, jak i zajęć grupowych o charakterze psycho-edukacyjnym. Spotkania indywidualne z psychologiem mają w zależności od sytuacji formę interwencji w razie trudności czy kryzysów osobistych uczestników, jak też mają charakter bardziej regularny.

W ramach indywidualnych i grupowych spotkań psycholog udziela pomocy w radzeniu sobie z trudnościami wynikającymi z choroby, pomaga też w rozwiązywaniu problemów interpersonalnych na terenie placówki.

Celem pracy psychologa jest też stymulowanie rozwoju osobowości, dojrzałości społecznej i emocjonalnej uczestników oraz przełamywanie barier psychologicznych utrudniających nawiązywanie kontaktów społecznych. Program zajęć był ukierunkowany na stopniowe poszerzanie wiedzy o sobie, rozumienie i akceptację własnej niepełnosprawności, wzbudzanie motywacji do realizacji celów wyznaczonych zgodnie z własnymi potrzebami, zainteresowaniami oraz możliwościami. Uczestnicy doskonalili umiejętność empatycznego współdziałania w grupie, rozwijali werbalną i niewerbalną formę komunikowania się, poznawali własne prawa i rozwijali umiejętność ich obrony, uczyli się samodzielnego podejmowania decyzji i dokonywania wyborów. Rozwijali umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach i w kontaktach z osobami "trudnymi". Poszukiwali skutecznych, akceptowanych społecznie sposobów rozładowywania napięć emocjonalnych. Prowadzone były także zajęcia relaksacyjne, których celem jest redukcja napięcia nerwowego oraz wypoczynek psychiczny i fizyczny. Z pomocy psychologa mogą korzystać również rodziny (rodzice, opiekunowie) uczestników WTZ.

Konsultacje z opiekunami grup, realizowane na bieżąco w trakcie codziennej pracy. W omawianym okresie psycholog zatrudniony był na 1/2 etatu.

Rozwijanie umiejętności życia codziennego

Formy zajęć:

1. Trening w zakresie czynności życia codziennego;
2. Ćwiczenia w zakresie samoobsługi i higieny osobistej;
3. Trening w zakresie wyglądu zewnętrznego;
4. Zajęcia z gospodarstwa domowego: higieniczne i estetyczne przyrządzenie posiłków, prace porządkowe w pracowni, obsługa urządzeń technicznych, elektronicznych; *przygotowanie potraw stwarza warunki zbliżone do warunków domowych. Samodzielne (wspólnie) przyrządzone i podane potrawy pozytywnie wpływają na samopoczucie oraz wzmacniają samoocenę;*
5. Trening ekonomiczny w zakresie gospodarowania własnymi środkami finansowymi, planowania zakupów oraz oszczędnego gospodarowania pieniędzmi;
6. Umiejętność odpowiedniego zachowania się, zasady Savoir Viru;
7. Trening rozwoju umiejętności audiowizualnych.

W zakresie przygotowania do życia w środowisku społecznym warsztat prowadził zajęcia w zakresie:

1. Trening uspołeczniania - przebiega podczas zajęć we wszystkich pracowniach, szczególnie jednak zwracamy uwagę na umiejętności przydatne uczestnikom w życiu codziennym poza placówką, m.in. jest to:

- kształtowanie orientacji w czasie i przestrzeni,
- doskonalenie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach społecznych,
- poznanie instytucji użytku publicznego i wdrażanie do załatwienia tam swoich spraw,
- nauka wartości pieniądza, planowania i dokonywania zakupów w ramach treningu ekonomicznego,
- znajomość i praktyczne stosowanie wiadomości z zakresu bhp i bezpieczeństwa w ruchu drogowym;

2. Trening umiejętności komunikacyjnych;

3. Trening umiejętności komunikowania się przez Internet;

4. Trening umiejętności interpersonalnych;

5. Trening wiedzy o samym sobie;

6. Trening mediacji i negocjacji.

U wszystkich uczestników Warsztatu sukcesywnie wzrasta akceptacja kolegów i opiekunów grup. Nastąpiło dalsze wzmocnienie więzi koleżeńskich i tolerancji dla odmienności innych. Uczestnicy pomagają sobie nawzajem w wykonywaniu zadań, w rozwiązywaniu problemów zarówno na terenie Warsztatu, jak i podczas wyjazdów.

Rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy zawodowej:

W ramach rehabilitacji zawodowej rozwijanie psychofizycznych sprawności dotyczy kształtowania podstawowych i specjalistycznych umiejętności przydatnych w wykonywaniu określonej pracy:

- ✓ planowanie pracy, przygotowanie miejsca pracy i przestrzeganie czasu jej wykonania,
- ✓ rozwijanie pozytywnych postaw w trakcie pracy,
- ✓ poszanowanie cudzej pracy i satysfakcja z wykonania jej samodzielnie, umiejętność pracy w zespole,
- ✓ odpowiedzialności za powierzone zadanie,

- ✓ wykonanie pracy na rzecz innych osób, instytucji,
- ✓ zdobycie umiejętności wykorzystania w pracy określonych narzędzi i urządzeń,
- ✓ wdrażanie do celowego i racjonalnego wykorzystania materiałów do pracy,
- ✓ stosowanie zasad bezpieczeństwa na stanowisku pracy.

W zakresie rehabilitacji zawodowej uczestnicy zdobywają wiedzę nie tylko podczas zajęć w placówce, bardzo ważne jest wychodzenie do środowiska, gdzie uczestnicy mogą poznać czynności wykonywane na konkretnych stanowiskach pracy w zakładach na rynku pracy. W ramach tych zajęć uczestnicy poznali min. pracę ekspedientki, kierowcy, pracowników banku, pracowników poczty, urzędników, fryzjera, pracowników na stanowiskach robotniczych itp.

Zadania realizowane są również poprzez rozwijanie zainteresowań indywidualnych.

Rozwijanie psychofizycznych sprawności potrzebnych do podjęcia zatrudnienia - w swoim zakresie ma trening przygotowania do podjęcia zatrudnienia: naukę umiejętności pracy w grupie i współpracy oraz ponoszenie współodpowiedzialności za wykonywane zadania, wzmacnianie motywacji, koncentracji i pamięci, ćwiczenie odpowiedzialności, wytrwałości i zwiększanie tempa pracy, ćwiczenia dotyczące przestrzegania dyscypliny pracy oraz samodzielnego planowania, kontrolowania i wykonywania pracy.

U znacznej większości uczestników obserwuje się wzrost poczucia obowiązku pracy, tempa wykonywania prac, zwiększa się staranność, systematyczność, zainteresowanie różnymi technikami pracy. Nastąpił dalszy wzrost odpowiedzialności za powierzone narzędzia i materiały oraz wzrost satysfakcji z wykonywanej pracy. Większość umiejętności jest przyswajana przez uczestników w stopniu zadowalającym.

Formy zajęć:

- Trening umiejętności pracy w zespole i współodpowiedzialności
- za wykonywane zadania,
- Rozwijanie motywacji i tempa pracy,
- Ćwiczenia koncentracji uwagi i pamięci,
- Ćwiczenia w zakresie samodzielnego planowania, kontrolowania i wykonywania zadań,
- Ćwiczenia w zakresie dokładności pracy oraz przestrzegania dyscypliny pracy,
- Ćwiczenia wytrwałości i odpowiedzialności, doprowadzania powierzonego zadania do końca.

Rozwijanie umiejętności zawodowych

Formy zajęć:

- Zajęcia gastronomiczne i kuchenne: krojenie, łączenie produktów, pieczenie, smażenie, gotowanie, dobór właściwych składników i przypraw do potraw, dyżury sprzątania kuchni i stołówek
- nauka codziennego utrzymywania porządku w pracowniach – zmiatanie, mycie podłogi, wycieranie kurzy, segregowanie prac i zgromadzonych materiałów, itp.
- Samodzielność, kreatywność, umiejętność realizowania własnych pomysłów.
- Zajęcia plastyczne z zastosowaniem technik malarskich, modelowania w gipsie, glinie, wyklejania techniką kolażu, szkiców, wyklejania techniką decoupage, itp.
- Stosowanie technik komputerowych i multimedialnych, w tym stosowanie specjalistycznych programów użytkowych Internetu, Power Point, Word, Excel.
- Uprawa i pielęgnacja kwiatów i warzyw ogrodowych.
- Wykorzystywanie materiału ekologicznego do wykonywania ozdób: trawy suszone kwiaty, kora, liście, gałązki, suszone owoce, ziarna zbóż i roślin itp.
- Obsługa maszyny do szycia, poznawanie podstawowych ściegów, wykonywanie prostych szablonów krawieckich, zszywanie części materiałów, rozcinanie, szycie ręczne, obsługa narzędzi z zachowaniem bezpieczeństwa (igły, nożyce, klej na gorąco, szpilki itp. utrzymanie ładu i porządku w miejscu pracy).
- Zajęcia techniczne z zastosowaniem technik stolarskich, łączenia drewna, lakierownia, szlifowania, malowanie, klejenie itp.
- Obsługa sprzętów audiowizualnych: aparat, kamera, komputer, laptop. Obsługa urządzeń poligraficznych: bindownica, kserokopiarka, skaner, drukarka, laminator, gilotyna itp.

W celu rozwijania integracji społecznej uczestnicy warsztatów nawiązują kontakty ze środowiskiem lokalnym, innymi ośrodkami pracy typu: ŚDS, DPS, WTZ-y, a także mieszkańcami miejscowości. Organizowane są również zajęcia z zakresu sportu, kultury, turystyki i wypoczynku, a także wizyty w zakładach pracy na terenie gminy typu: placówki handlowe - sklepy, Bank Spółdzielczy, Urząd Gminy, szkoła, poczta, kościół.

WSPÓŁPRACA Z RODZINAMI LUB OPIEKUNAMI UCZESTNIKÓW

Współpraca z rodzicami i opiekunami uczestników ukierunkowana jest na pomoc w rozwiązywaniu problemów współistniejących z chorobą ich dziecka. Ważnym elementem wymiany opinii, odczuć, oczekiwań rodziców w stosunku do funkcjonowania i pracy Warsztatu Terapii Zajęciowej są odbywające się spotkania i rozmowy indywidualne z rodzicami. Dzięki nim rodzice zyskują możliwość

aktywnego uczestniczenia w życiu warsztatu, współdziałaniu w ważnych uroczystościach. Dzięki spotkaniom z rodzicami mamy możliwość wymiany informacji, a tym samym pełniejszy obraz funkcjonowania naszych podopiecznych i szersze spektrum oddziaływań.

Formy kontaktów i współpraca z rodzinami uczestników:

- Indywidualne rozmowy i konsultacje (w zależności od potrzeb i sytuacji);
- Spotkania rodziców bądź opiekunów z kierownikiem i pracownikami WTZ (indywidualne, zebrania);
- Rozmowy telefoniczne;
- Wizyty pracownika socjalnego w środowiskach rodzinnych w zależności od potrzeb;
- Uczestnictwo w imprezach okolicznościowych organizowanych przez warsztat: np. spotkanie opłatkowe, itp.

Postęp jest najbardziej pożądanym efektem działań terapeutycznych, jednak w odniesieniu do uczestników WTZ, należy zauważyć, że niejednokrotnie jest to proces długotrwały i często trudno zauważalny. Ponadto postęp w jednej sferze nie gwarantuje postępu funkcjonowania tych osób w innych sferach.

W przypadku osób, u których nastąpił regres (2 osoby) zarówno w sferze zaradności osobistej i samodzielności, rehabilitacji społecznej lub zawodowej, przyczyn takiego stanu należy upatrywać w pogorszeniu się stanu zdrowia tych uczestników. Istotny wpływ na jakość życia uczestników mają również warunki socjalno - bytowe i wsparcie ze strony rodzin.

Brak zmian w przypadku wielu uczestników należy rozpatrywać w kategoriach stabilizacji będącej swoistym sukcesem terapeutycznym, gdyż w odniesieniu do osób niepełnosprawnych należy pamiętać, iż niektóre podstawowe umiejętności życia codziennego oraz elementarna wiedza ulega szybszemu zapominaniu. Niejednokrotnie niektóre umiejętności jak np. czytanie, pisanie, czynności samoobsługowe przez brak ich ciągłego ćwiczenia i utrwalania powodują pogorszenie funkcjonowania osoby niepełnosprawnej w życiu codziennym. Może to przyczynić się do większej zależności od innych, osłabić kondycję psychiczną osób niepełnosprawnych przez co zmniejszyć komfort życia tych osób.

Trening ekonomiczny - prowadzony jest w celu poznania wartości pieniądza, umiejętności powiązania pracy z płacą, umiejętności gospodarowania i oszczędzania pieniędzy, umiejętności zaspokajania własnych potrzeb i dokonywania właściwych wyborów, umiejętności dokonywania zakupów, rozwijanie aktywności społecznej i własnych zainteresowań. Trening ekonomiczny jest jedną z form terapii tzn. nauki zaradności osobistej uczestników WTZ polegającej na planowaniu i wydatkowaniu otrzymanych środków finansowych poprzez dokonywanie zakupów pod nadzorem terapeuty.

Wszyscy uczestnicy WTZ biorą czynny udział w treningu ekonomicznym. Dla większości z nich są to pierwsze własne pieniądze. Uczestnicy traktują je jako samodzielnie zarobione. Ma to dla osoby, szczególnie upośledzonej umysłowo, wielkie znaczenie, nie tylko ekonomiczne – daje poczucie bycia użytecznym. Podtrzymuje poczucie własnej godności, szacunku i wartości osobistej.

W ramach treningu były organizowane wyjścia do miejscowych sklepów, banku, na pocztę, targowisko oraz organizowano wyjazdy do marketu. Podstawą rozliczenia wydatkowanych środków jest paragon lub faktura. Głównym przeznaczeniem środków finansowych z treningu ekonomicznego przez uczestników WTZ to realizacja własnych potrzeb codziennego użytku, środki czystości, artykuły spożywcze itp. Dla każdego uczestnika prowadzona jest indywidualna ewidencja rozliczeń finansowych w treningu ekonomicznym.

Higiena osobista - kształcenie prozdrowotne oraz wdrażanie nawyków higienicznych prowadzone jest przez rehabilitanta, pracownika socjalnego, terapeutów zajęciowych na bieżąco. W ramach tej terapii wpajane były zasady higieny jamy ustnej: zapobieganie próchnicy, prawidłowe mycie zębów, czyszczenie protez zębowych. Wpajano zasady prawidłowego odżywiania, dbania o higienę osobistą: estetykę wyglądu (golenie u mężczyzn, mycie włosów, zmiana odzieży, obcinanie paznokci). Prowadzona jest kontrola ciśnienia tętniczego. Pracownik socjalny udzielił kilkukrotnej pomocy podczas korzystania z porad u lekarza pierwszego kontaktu, a także specjalisty.

Znaczący wpływ we wszechstronnym rozwoju osób niepełnosprawnych mają także zajęcia dodatkowe prowadzone w placówce. Są nimi:

- zajęcia biblioterapeutyczne: *czytanie opowiadań, prasy, poradników, oglądanie albumów, omawianie tekstów, oglądanie filmów edukacyjnych),*
- *zajęcia teatralno-taneczne,*
- zajęcia plastyczne: *terapia plastyczna jest jedną z tych metod terapeutycznych, które nie stawiają przed uczestnikiem wymogu zwerbalizowania problemu. Jest to czynnik decydujący w pracy z osobami które mają kłopoty z ujęciem w słowa swoich przeżyć lub nie potrafią nawiązywać kontaktów z innymi uczestnikami,*
- zajęcia muzyczne, a także:
- z zakresu wiedzy o zdrowiu i działaniach profilaktycznych (*zajęcia prowadzi rehabilitant),*
- *oraz o budowaniu prawidłowych relacji między ludzkich itp. (zajęcia prowadzi psycholog.*

Celem zajęć tych jest kształcenie u podopiecznych WTZ twórczej postawy, która wprowadza ich w świat nowych doświadczeń. Mogą budować i odkrywać nowe wartości estetyczne, zwracając szczególną uwagę na stronę terapeutyczną, wychowawczą i organizatorską.

Zajęcia muzyczne - prowadzone były 2 x w tygodniu po 2 godz. Sprzyjały one tworzeniu atmosfery radości, zabawy i odprężenia psychicznego. W ramach tych zajęć uczestnicy poznali nowe utwory.

Zajęcia te prowadzone były w formie:

- zabaw słowno – rytmicznych,
- śpiewanie piosenek (tematycznych, związanych z porami roku, przeboje muzyki rozrywkowej, POP, piosenki ludowe, disco-polo),

- prezentacje artystyczne swoich osiągnięć.

Dzięki dobrej współpracy i relacjach pomiędzy pracownikami i uczestnikami powstają ciekawe prace, które były eksponowane na kiermaszach, wystawach i konkursach gminnych, powiatowych,. Cieszyły się one dość dużym zainteresowaniem i uznaniem zgromadzonej publiczności.

Prace uczestników placówki oceniane są bardzo wysoko, także w ogólnopolskich konkursach, a co za tym idzie i nagradzane. Podopieczni, od lat biorą udział w konkursach plastycznych przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych. Jedna osoba w 2018 r. zajęły II miejsce w Konkursie Plastycznym „Sztuka Osób Niepełnosprawnych” – zatytułowanym „Niepodległa bez barier - od morza do Tatr” - etap wojewódzki. Wzięła ona udział w uroczystej Gali, która odbyła się w Centrum Kultury w Świdniku oraz osobiście odebrała nagrodę pieniężną.

Środki uzyskane ze sprzedaży prac na kiermaszach zostają przeznaczone na integrację społeczną uczestników min. dofinansowanie wycieczek krajoznawczych, wyjazdów integracyjnych lub inne cele kulturalno-oświatowe: np. spotkania z grupami teatralnymi odwiedzającymi WTZ, prowadzeniem ciekawych warsztatów praktycznych np. warsztaty kulinarne, warsztaty garncarskie itp. Angażujemy podopiecznych do wspierania osób potrzebujących pomocy finansowej, głównie chorych dzieci, poprzez zbieranie plastikowych nakrętek i przekazywanie ich ze wskazaniem konkretnej osoby. W roku 2018 nakrętki zostały przekazane na rzecz 12-letniej dziewczynki mieszkanki Wierzbicy k/Radomia z niedorozwojem mięśni, dużą wadą wzroku i problemem z sercem.

Tradycyjnie już, po raz kolejny 10% dochodu ze sprzedaży prac na kiermaszu wielkanocnym przeznaczono na potrzeby Lubelskiego Hospicjum dla Dzieci im. Małego Księcia w Lublinie.

W 2018 roku placówka nie przeznaczyła żadnych środków na doposażenie WTZ (z 3% ogólnej kwoty przeznaczonej na działalność WTZ).

KALENDARIUM IMPREZ I SPOKAŃ INTEGRACYJNYCH Z UDZIAŁEM UCZESTNIKÓW WTZ W 2018 R.

L.p.	Data	Nazwa imprezy / okoliczności
1.	23.01.2018	Występ artystów z teatru objazdowego Tomcio z Nowego Sącza w sztuce „Krowa kłamczucha”
2.	24.01.2018	Wizyta duszpasterską w WTZ, wspólne śpiewanie kolęd
3.	09.02.2018	Udział w Turnieju Tenisa Stołowego w GCK w Wojsławicach o Puchar Wójta Gminy
4.	14.02.2018	Zabawa karnawałowa w placówce WTZ

5.	01.03.2018	Warsztaty Garncarskie w WTZ z czynny udziałem uczestników WTZ
6.	08.03.2018	Dzień Kobiet w WTZ, składanie życzeń paniom, wręczenie kwiatów, przedstawienie słowno-muzyczne, spotkanie przy kawie i ciastku
7.	09.03.2018	Udział we Mszy Świętej Rekolekcyjnej w Kościele p.w. Św. Michała Archanioła w Wojśławicach
8.	25.03.2018	Kiermasz wielkanocny przy Kościele Parafialnym w Wojśławicach
9.	29.03.2018	Śniadanie wielkanocne w WTZ, składanie życzeń świątecznych
10.	19.04.2018	Występ artystów z teatru objazdowego z Krakowa w sztuce pt. „Jaś i Małgosia”
11.	24.04.2018	Udział w X Integracyjnym Spotkaniu z Piosenką „Moja Szansa na sukces” w Studium Zawodowym w Chemie
12.	26.04.2018	Udział uczestników WTZ w Turnieju Tenisa Stołowego o Puchar Chełmskiego w DPS w Chojnie Nowym.
13.	17.05.2018	III Wojewódzkie Mistrzostwa w Tenisie Stołowym pt. „Smakuj Sukces” w Medycznym Studium Zawodowym w Chełmie
14.	23.05.2018	„Światowy Dzień Inwalidy” w Wojśławicach – impreza integracyjna z członkami Koła Emerytów i Rencistów w Wojśławicach, przedstawicielami Zarządu Powiatowego Koła Emerytów i Rencistów w Chełmie, przedstawicielami samorządu gminy, radnymi RG Wojśławice, kierownikami jednostek z terenu gminy, księdzem miejscowej parafii. Występ artystyczny uczestników WTZ oraz dzieci z zespołu „Promyki”. Wspólne pieczenie kiełbasek, spotkanie przy kawie i ciastku, zabawa taneczna. Spotkanie odbyło się w GCKSiT w Wojśławicach
15.	29.05.2018	Wspólne letnie grillowanie, zabawy sportowe, spotkanie integracyjne w WTZ
16.	05.06.2018	Udział Uczestników WTZ w X Integracyjnym Mityngu Lekkoatletycznym z okazji „Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną” w Dorohusku.
17.	15.06.2018	Udział podopiecznych WTZ w Zawodach Wędkarskich zorganizowanych przez WTZ w Krasnymstawie na Zalewie w Tuligłowach k /Krasnegostawu– spotkanie integracyjne

18.	22.06.2018	Wycieczka turystyczno-krajoznawcza do Lublina. Zwiedzanie min. Zamku Lubelskiego, skansenu, ogrodu botanicznego
19.	26.08.2018	Udział w Dożynkach Gminnych w Wojśławicach, wykonanie wieńca dożynkowego w konkursie na najładniejszy wieniec, kiermasz i wystawa prac
20.	31.08.2018	Wspólne letnie grillowanie, zabawy sportowe, spotkanie integracyjne w WTZ, podziękowanie za zaangażowanie i wspólną pracę przy wieńcu dożynkowym
21.	31.08.2018	Występ artystów teatru objazdowego z Krakowa sztuka „Rozbójnicy Europy”
22.	23.09.2018	Kiermasz i wystawa prac z okazji Gminnych Obchodów Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości przez Polskę
23.	01.10.2018	Występ artystów z teatru objazdowego „Tomcio” z Nowego Sącza w sztuce pt. „Czterej muzykanci z Bremy”
24.	01.10.2018	Dzień chłopaka w WTZ, składanie życzeń panom, wręczenie drobnych upominków, spotkanie przy ciastku i kawie
25.	04.10.2018	XVI edycja Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego „Sztuka Osób Niepełnosprawnych” pt. „Niepodległa bez barier od morza do Tatr” – odbiór dyplomów przez uczestnika WTZ za zajęcie II miejsca – etap wojewódzki, na uroczystej gali w Centrum Kultury w Świdniku
26.	30.10.2018	Wyjście do Gminnej Biblioteki w Wojśławicach- spotkanie z bajką.
27.	21.11.2018	Występ artystów teatru objazdowego z Krakowa w sztuce – „Szelmostwa lisa Witalisa”
28.	22.11.2018	Udział w Przeglądzie Amatorskich Zespołów Teatralnych Osób z Niepełnosprawnością – „Teatr ze Zbyszkiem” w Bibliotece Publicznej w Chełmie
29.	29.11.2018	Zabawa andrzejkowa w WTZ, wspólne wróżby i zabawy, poczęstunek
30.	06.12.2018	Wizyta św. Mikołaja w WTZ
31.	11.12.2018	Udział w XII powiatowym integracyjny Turnieju Tenisa Stołowego w Dorohusku
32.	16.12.2018	Kiermasz i wystawa prac na Jarmarku Świątecznym w Sali MOSiR w Chełmie
33.	19.12.2018	Spotkanie Opłatkowe w WTZ, wystawienie jasełek przez uczestników WTZ – spotkanie integracyjne z rodzicami, opiekunami, przedstawicielami samorządu gminnego: Wójtem Gminy, Przewodniczącym i wiceprzewodniczącymi Rady

		Gminy, kierownikami jednostek z terenu gminy, księdzem proboszczem miejscowej parafii
34.	23.12.2018	Kiermasz i wystawa prac (stroików bożonarodzeniowych) przed kościołem parafialnym w Wojśławicach

7.3. Ocena stanu zdrowia mieszkańców gminy

Rada Gminy Wojśławice Uchwałą Nr X/45/99 z dnia 15 maja 1999 r. uchwaliła, że w celu zabezpieczenia ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na obszarze Gminy Wojśławice, uznała za celowe wykonywanie tych zadań w ramach niepublicznego zakładu opieki zdrowotnej. I tak, na podstawie tej uchwały, powstały następujące placówki:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wojśławicach – Kolonii lek. med. Jakub Właż, lek. med. Andrzej Właż Spółka Jawna,
- Indywidualna Praktyka Stomatologiczna w Wojśławicach – lek. stom. Ewa Płanda – Banaś.

NZOZ w Wojśławicach – Kolonii

NZOZ w Wojśławicach – Kolonii zatrudnia następujących pracowników:

- lekarz specjalista chorób wewnętrznych,
- lekarz internista (raz w tygodniu),
- lekarz specjalista medycyny rodzinnej, internista,
- lekarz pediatra,
- rejestratorka medyczna,
- pielęgniarka – rejestratorka medyczna,
- 2 pielęgniarki środowiskowo – rodzinne, położna, higienistka szkolno – środowiskowa.

W 2018 roku objęto opieką medyczną 2 784 osoby (o 15 więcej niż w roku 2017), udzielono 15 703 porady lekarskie w miejscu działalności, w tym 239 wizyt domowych. Dzieciom zostało udzielonych 1 656 porad lekarskich, w tym 10 wizyt domowych.

Na przestrzeni całego 2018 roku wykonano następujące badania:

- USG – 145,

- EKG – 368,
 - Spirometria – 33,
 - zdjęcia RTG – 161,
 - badanie kału – 161,
 - badanie moczu – 321,
 - badanie krwi – 597,
- oraz następujące badania dodatkowe:
- Doppler kończyn dolnych i tętnic szyjnych,
 - badanie kręgosłupa i znamion,
 - badanie słuchu,
 - badanie w kierunku osteoporozy,
 - echo serca,
 - USG tarczycy, stawów, zatok i piersi,
 - badanie wzroku w kierunku jaskry i zaćmy.

Ponadto NZOZ przeprowadza badania przesiewowe w kierunku chorób odtytoniowych i chorób układu krążenia.

Aktualnie ośrodek wyposażony jest w:

- oftalmoskop,
- analizator moczu,
- spirometr,
- otoskop,
- aparat EKG,
- aparat do pomiaru ciśnienia tętniczego krwi.

Indywidualna Praktyka Stomatologiczna w Wojsławicach

W 2018 roku zakontraktowano następujące usługi:

Rodzaj świadczenia	Limit przyznany przez NFZ	Wykonanie w roku 2018

Usługi stomatologiczne	118 916 punktów	122 571 punktów
------------------------	-----------------	-----------------

W 2018 roku udzielono 2100 porad, w tym dzieciom i młodzieży do 18 roku życia – 451, osobom powyżej 65 roku życia – 313. Wykonano 72 świadczenia protetyczne.

Okres oczekiwania na świadczenia ogólnostomatologiczne wynosi około 2 tygodnie, na protezę około 18 miesięcy.

8. Stan bezrobocia na terenie gminy

Bezrobotnym jest osoba niezatrudniona i nie wykonująca innej pracy zarobkowej, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej, albo jeżeli jest osobą niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia, co najmniej w połowie tego wymiaru czasu, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkole dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej, gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmie, właściwym dla mieszkańców Gminy Wojśławice, osoby bezrobotne mogą korzystać z różnych form aktywizacji zawodowej, takich jak m.in.:

- gielda pracy,
- targi pracy,
- staże,
- przygotowanie zawodowe dorosłych,
- prace interwencyjne,
- roboty publiczne,
- prace społecznie użyteczne,
- środki na podjęcie działalności gospodarczej,
- porady grupowe,
- grupowe informacje zawodowe,
- spotkania informacyjne.

Gmina Wojśławice ma charakter typowo rolniczy i należy do mało uprzemysłowionego regionu, w związku z czym obserwuje się na jej terenie rozwój przedsiębiorczości na niewielką skalę.

Zapobieganie bezrobociu w Gminie Wojśławice opiera się na tworzeniu tymczasowych miejsc pracy poprzez współpracę z: Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmie, Polskim Czerwonym Krzyżem w Lublinie, NST Sp. z o. o. w Okunince, CONSULTOR Sp. z o. o. w Lublinie i innymi.

Według danych PUP w Chełmie na terenie Gminy Wojśławice na dzień 31.12.2018 r. zarejestrowanych było 188 osób (w porównaniu do roku 2017 o 13 mniej), w tym 99 kobiet.

Biorąc pod uwagę strukturę bezrobotnych z Gminy Wojśławice pod względem wieku można wyróżnić grupy osób w przedziałach:

- 18 - 24 lata – 44 bezrobotnych,
- 25 – 34 lata – 54 bezrobotnych,
- 35 – 44 lata – 31 bezrobotnych,
- 45 – 54 lata – 35 bezrobotnych,
- 55 – 59 lat – 13 bezrobotnych,
- 60 lat i więcej – 11 bezrobotnych.

W roku 2018 na terenie Gminy Wojśławice największą liczbę zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 55 osób, następnie osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 52 osoby, kolejną grupę tworzyły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 45 osób. Najmniej zarejestrowanych osób posiadało wykształcenie średnie ogólnokształcące – 20 osób oraz wyższe – 16 osób.

Kolejnym wyznacznikiem w strukturze bezrobocia Gminy Wojśławice jest staż bezrobocia. Według stanu z dnia 31.12.2018 r. najwięcej osób, zarejestrowanych w PUP w Chełmie, posiadało staż bezrobocia powyżej 24 miesięcy – 60 osób. Staż bezrobocia o 1 miesiąca posiadało 14 osób, od 1 do 3 miesięcy – 33 osoby, od 3 do 6 miesięcy – 22 osoby, od 6 do 12 miesięcy – 22 osoby, od 12 do 24 miesięcy – 28 osób.

W 2018 roku Urząd Gminy Wojśławice, jednostki organizacyjne gminy oraz inne podmioty działające na terenie gminy zorganizowały miejsca pracy dla osób bezrobotnych w następujących formach aktywizacji zawodowej:

Jednostka	Staż	Prace interwencyjne	Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	Roboty publiczne
Urząd Gminy Wojśławice	5	0	0	8
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	1	1	0	0
Gminne Centrum Kultury, Sportu i Turystyki	5	0	0	0
Szkoła Podstawowa im. Tadeusza	6	0	0	8

Kościuszki				
Warsztat Terapii Zajęciowej	3	0	0	0
Razem	20	1	0	16

Urząd Gminy Wojślawice oraz inne jednostki organizacyjne wykorzystują instrumenty rynku pracy w miarę posiadanych możliwości finansowych, lokalowych i technicznych.

Na bieżąco udzielana jest pomoc bezrobotnym w poszukiwaniu pracy. Urząd Gminy służy radą i pomocą w wypełnianiu formularzy związanych z zatrudnieniem, umożliwia dostęp do faxu, poczty e-mail, skanera i kserokopiarki w celu przekazania dokumentów do pracodawców w kraju i za granicą. Oferty pracy pochodzące z Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie wywieszane są na tablicy ogłoszeń w budynku Urzędu Gminy.

Podsumowanie

Współczesne działania dotyczące rozwoju Gminy Wojśławice jednoznacznie zmierzają w kierunku poprawy warunków życia lokalnej społeczności, poprzez poprawę stanu sanitarnego i zapewnienie dostępu do infrastruktury komunalnej, warunków mieszkaniowych, zachowania walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz tworzenia nowych miejsc pracy.

Gminę Wojśławice może i powinien ożywić rozwój turystyki. Liczne źródła, jary i wąwozy, duże zalesienie i mnogość runa leśnego oraz najczystsza woda i powietrze są atrakcją turystyczną, szczególnie dla mieszkańców dużych miast.

Niewątpliwym atutem jest historyczna trójkulturowość miejscowości i związane z tym zabytki, tj. cerkiew grekokatolicka pw. Eliasza Proroka, synagoga, kościół rzymskokatolicki pw. Świętego Michała Archanioła, zbudowany w stylu renesansu lubelskiego, kapliczki przydrożne zlokalizowane u wylotów czterech podmiejskich ulic, układ zabytkowy rynku oraz wiele wiekowych miejsc na terenie całej gminy.

Umiejscowienie w Wojśławicach akcji wielu opowiadań Andrzeja Pilipiuka i organizacja corocznych Dni Jakuba Wędrowycza to dodatkowe zalety Gminy Wojśławice.

Stworzenie atrakcyjnej oferty dla zewnętrznych inwestorów, w połączeniu z dynamiczną i skuteczną stymulacją przedsiębiorczości wśród mieszkańców (agroturystyka, usługi, handel, itp.) mogą w krótkim czasie przynieść pożądane korzyści.

Inną szansą dla gminy jest ekologiczne rolnictwo, które wymaga większych niż nowoczesne formy, nakładów ludzkiej pracy. Dobre gleby i warunki wodne, szczególnie w odniesieniu do gruntów ornych, umożliwiają osiąganie bardzo dobrych wyników w produkcji rolnej. W produkcji roślinnej dominuje uprawa zbóż i buraka cukrowego, w zwierzęcej produkcja mleka, hodowla bydła i trzody chlewnej.

To jak zmienia się gmina Wojśławice na przestrzeni ostatnich lat jest widoczne w różnych miejscach i w różnych obszarach życia mieszkańców. Świadczą o tym liczne inwestycje zrealizowane w gminie związane z poprawą stanu dróg, remontami remizo-świetlic, przebudową targowiska gminnego, modernizacją oczyszczalni ścieków, budową nowych wodociągów i przydomowych oczyszczalni ścieków, remontem Synagogi w Wojśławicach, szkoły w Majdanie Ostrowskim i Rozięcinie, rewitalizacją skweru Tadeusza Kościuszki, budową przyrodniczych ścieżek edukacyjnych, czy też rozpoczętą termomodernizacją budynków użyteczności publicznej.

Ten niewątpliwy postęp i sukces rozwojowy był możliwy dzięki zapewnieniu stabilności finansowej Gminy Wojśławice i aktywnemu, skutecznemu pozyskiwaniu środków zewnętrznych na realizację różnorodnych zadań i inwestycji.

Samorządy i wóldarze gmin oceniani są przez mieszkańców w trakcie wyborów samorządowych. Ale takie fachowe oceny i badania przeprowadzają także niezależni analitycy, finansisci i eksperci.

Przed wyborami samorządowymi w 2014 roku pismo samorządu terytorialnego „Wspólnota” dokonało badania samorządów, podsumowującego kadencję 2010 – 2014. Pod uwagę wzięto finanse, gospodarkę, infrastrukturę

i jakość życia mieszkańców. Przyznane punkty w ocenianych obszarach pozwoliły na stworzenie ogólnopolskiego rankingu samorządów. W tej ocenie Gmina Wojsławice uplasowała się na **2381 miejscu** na 2479 samorządów. Był to najgorszy wynik wśród wszystkich gmin powiatu chełmskiego.

Kolejne takie badanie przeprowadzono za **2016 rok**. Dzięki podjętym działaniom oszczędnościowym i stabilizującym budżet gminy oraz pozyskanym dotacjom, w tym rankingu, Gmina Wojsławice zajęła **1291 miejsce**. Natomiast w ciągu dwóch kolejnych lat w Rankingu Finansowym Samorządu Terytorialnego Gmina Wojsławice awansowała o 728 miejsc i przeskoczyła na **563 miejsce w 2018 roku** w grupie gmin wiejskich. Wśród gmin powiatu chełmskiego **Wojsławice zajęły trzecie miejsce**. W tym badaniu przy ocenie brano pod uwagę siedem wskaźników: udział dochodów własnych w dochodach ogółem, relacje nadwyżki operacyjnej do dochodów ogółem, udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem, obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia, udział środków europejskich w wydatkach ogółem, udział podatku dochodowego od osób fizycznych w dochodach bieżących.

Kadencja samorządu 2014 – 2018 pokazała, że Gmina Wojsławice z szarego końca rankingu, a więc z 2381 miejsca awansowała na 563 miejsce i tym samym przeskoczyła wiele samorządów, co oznacza uzyskanie wyników lepszych od nich.

Z ostatniego miejsca w powiecie chełmskim Wojsławice trafiły w 2018 roku na podium z trzecim miejscem. Tak olbrzymi skok i olbrzymia zmiana pozycji Gminy Wojsławice, to efekt dobrego zarządzania gminą, podejmowania skutecznych działań w zakresie polityki finansowej gminy i pozyskanych środków zewnętrznych, głównie z Unii Europejskiej.

Dzięki oszczędnej i rozsądnej gospodarce, dzięki nowej, lepszej jakości zarządzania gminą, zarządzania budżetem i jednostkami organizacyjnymi Gmina Wojsławice ma stabilną sytuację finansową. Przy realizacji zadań w różnych dziedzinach i różnych obszarach stosowana jest zasada zrównoważonego rozwoju.

Potwierdzeniem zadowolenia mieszkańców jest uzyskanie przez Wójta Gminy Wojsławice I miejsca w Plebiscycie „Samorządowiec 2018 Roku”.

Działania dotyczące rozwoju gminy powinny zmierzać w kierunku dalszej poprawy warunków życia społeczności lokalnej, poprzez poprawę stanu sanitarnego, warunków mieszkaniowych, zachowania walorów krajobrazu i środowiska naturalnego oraz tworzenia nowych miejsc pracy.

Należy umacniać pozycję Wojsławic jako centralnego ośrodka gminy położonego przy ważnej arterii komunikacyjnej, tj. drodze wojewódzkiej, prowadzącej do Hrubieszowa i przejścia granicznego z Ukrainą w Zosiniem oraz graniczącej z gminami trzech powiatów: krasnostawskiego, zamojskiego i hrubieszowskiego. Gmina Wojsławice pełni różnorodne funkcje administracyjne i usługowe, posiada bogatą historię i wiele zabytków architektury oraz różnorodne atrakcje turystyczne. Warto też zacieśniać współpracę z sąsiednimi gminami i poszukiwać możliwości wspólnych przedsięwzięć oraz rozwijać współpracę międzynarodową w celu promowania i wykorzystania naszego potencjału w zakresie dalszego rozwoju Gminy Wojsławice.

WÓJT
mgr Henryk Golebiowski

